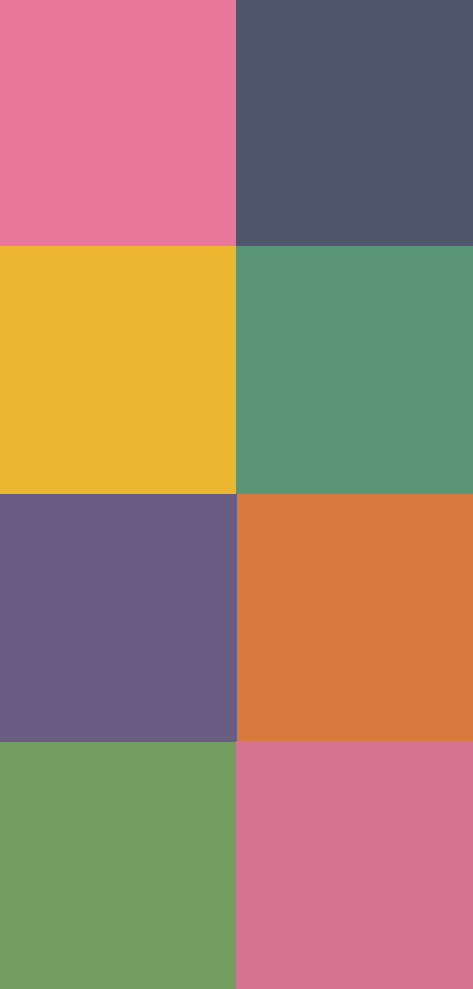

“Söz Sende!”

Gençlerin
Yerel ve Bölgesel
Yaşama Katılımına
İlişkin Yeniden
Düzenlenmiş
Avrupa Şartı
El Kitabı

SÖZ SENDE !

Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı EL KİTABI

Çeviri: Ufuk ATALAY

Avrupa Konseyi Yayınları

Bu çalışmada belirtilen görüşlerin sorumluluğu yazarlarına ait olup, bu görüşler Avrupa Konseyi Resmi Görüşünü yansıtmayabilir.

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, İletişim Müdürlüğü, Basın ve Halkla İlişkiler ve Yayınlar Bölümünün [Public Information and Publications Division, Directorate of Communication] (F-67075 Strasbourg Cedex veya publishing@coe.int) önceden yazılı izni alınmaksızın, dijital ortamda (CD, internet vb.) ya da matbu olarak; fotokopi, kaydetme veya herhangi bilgi depolama ve geri kurtarma sistemleri dahil olmak üzere herhangi bir şekilde tercüme edilemez, çoğaltılamaz, yayınlanamaz veya yayımlanamaz.

Gençlik ve Spor Müdürlüğü
Avrupa Gençlik Merkezi
Avrupa Konseyi
F-67075 Strasbourg Cedex
Tel.: +33 (0)3 88 41 23 00 Fax: +33 (0)3 88 41 27 77
e-posta: youth@coe.int www.coe.int/youth

Kapak tasarımı: Graphic Design Workshop, Council of Europe
Kapak Görseli: Giuseppina Rossi
Düzenleme: Jouve, Paris

Avrupa Konseyi Yayınları
F-67075 Strasbourg Cedex <http://book.coe.int>

ISBN 978-92-871-8167-1 © Council of Europe

Türkçe sürüm
Editör : Ufuk Atalay

Gençlik ve Spor Bakanlığı
Adres ve künye bilgileri

Baskı ve Düzenleme: Neyir Matbaacılık

İçindekiler

TEŞEKKÜR YAZILARI

ÖNSÖZ

GİRİŞ

1. BÖLÜM : KATILIM KONUSUNA GİRİŞ

- 1.1. Gençlik katılımına ilişkin temel tanımlar ve yaklaşımlar
- 1.2. Gençlik katılımının yararları ve önündeki engeller
- 1.3. Gençlik katılımının ilkeleri
- 1.4. Gençlik katılımının ön koşulları
- 1.5. Gençlik katılımı şekilleri

2. BÖLÜM : GENÇLERİN YEREL VE BÖLGESEL YAŞAMA KATILIMINA İLİŞKİN YENİDEN DÜZENLENMİŞ AVRUPA ŞARTI

- 2.1. Giriş
- 2.2. Şartın içeriği
- 2.3. Şartın hedef kitleleri

3. BÖLÜM : ŞARTIN KATILIM YAKLAŞIMI

3.1. Şartın gençlik katılımı yaklaşımına giriş

3.2. HİFAD (RMSOS) (Hak, İmkanlar, Fırsatlar, Alan, Destek) çerçevesi

4. BÖLÜM : Şartın UYGULANMASI

4.1 Farklı paydaşlar için pratik bir uygulama aracı olarak Yeniden Düzenlenmiş Şart

4.2 Şart uygulamada nasıl kullanılır?

a. Altı adım modeli

b. HİFAD (RMSOS) Yaklaşımı

c. Gençlik projelerinin planlanmasında katılımcı yaklaşım

5. BÖLÜM : GENÇLİK KATILIMI PROJELERİ

5.1. Gençlik katılımı projelerinin yönetilmesi

5.2. Adım-adım: bir gençlik projesinin planlanması ve yönetilmesi

5.3. Katılımcı projeler için kalite ölçütleri

6. BÖLÜM : YEREL DÜZEYDE İŞBİRLİĞİ

6.1. İşbirliğine hazırlık

6.2. Karar alma alanında işbirliği-Danışma modeli

6.3. Karar alma alanında işbirliği- Komite modeli

6.4 Karar alma alanında işbirliği- Eş yönetim

6.5 Karar alma alanında diğer işbirliği yöntemleri

7. BÖLÜM : GENÇLERİN YEREL VE BÖLGESEL YAŞAMA KATILIMINA İLİŞKİN YENİDEN DÜZENLENMİŞ AVRUPA ŞARTI VE YEREL GENÇLİK POLİTİKALARI

7.1. Yerel gençlik politikasına giriş

7.2. Yeniden düzenlenmiş şart ve yerel gençlik politikası

7.3. Yerel gençlik politikasının oluşturulma süreci

7.4. Savunuculuk – politika değişimi için ağ kurma

8. BÖLÜM : EĞİTİM BÖLÜMÜ

Belediye başkanı ile buluşma

Benim için ne yapabilirsin?

Çatal - bıçak

Doğru mu yanlış mı?

"Gençlik Eylemde" benzeşim (simülasyon) egzersizi

Haklar ve katılım

HİFAD (RMSOS) oyunları

İfade Egzersizi

İnsan sandviçleri

İşbirliği üçgeni

Jeunessia'yı ziyaret

Katılım kartopu

Katılım merdiveni

Katılım şeması

Katılım zaman çizelgesi

Katkıda Bulunanlar

Bu El Kitabı Zaneta Gozdik-Ormel tarafından yazılmıştır

El Kitabı aşağıdaki bireylerden oluşan bir danışma (uzman) grubunun desteği ve rehberliğinde hazırlanmıştır:

Sunduss Al-Hassani

Dietrich Baenziger

Iris Bawidamann

James Doorley

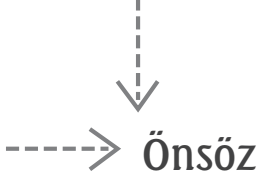
Viktoria Kharchenko

Nadine Lyamouri-Bajja

Piktogramlar Giuseppina Rossi tarafından yapılmıştır

Bu kitap Avrupa Konseyi ve Gençlik Spor Bakanlığı işbirliği kapsamında Ufuk Atalay tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir ve yayına hazırlanmıştır.

Önsöz

Avrupa Konseyi'nin gençlik politikasıyla amaçlanan, toplumun tüm alanlarında tam olarak yer almalarını sağlayacak bilgi, beceri ve yetkinlikleri geliştirmelerini mümkün kılacak eşit fırsatları ve deneyimleri gençlere sunmaktır. Budapeşte ve Strazburg'daki Avrupa Gençlik Merkezleri ve Avrupa Gençlik Vakfı, gençlerin yurttaşlar olarak hak ve sorumluluklarını kullanmak suretiyle bu katılımı gerçekleştirdiğinin canlı örnekleridir. Okullar, gençlik ve kültür merkezleri, yerel gençlik konseyleri, katılımcı bütçe projeleri, spor ve kültürel projeler gibi, yerel düzeydeki alanlar, gençliğin toplumsal yaşama katılımının çoğu gencin yaşamı açısından sıklıkla anlamlı olduğu yerlerdir.

Avrupa Konseyi üyesi ülkelerin tabana yayılmış düzeydeki seçilmiş temsilcilerinin siyasi meclisi olan Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, gençlerin özellikle de Kongremizin çalışmalarını sürdürdüğü düzeydeki demokratik toplum yapılarına ve süreçlerine daha büyük ölçüde katılımını destekleme konusunda büyük bir kararlılık içindedir.

Kongre, modern toplumun önündeki sorunlara çözüm bulmak için yaptığı çalışmalarda, uygulanacak politikalarla ilgili önerilerde bulunur ve yerel ve bölgesel yönetimleri bu önerilerin uygulanmasına teşvik eder. Kongre, söz konusu politikaların başarılı olması ve tüm vatandaşların gereksinimlerini karşılaması için vatandaşların, özellikle de gençlerin, karar verme ve politika üretme süreçlerine aktif bir biçimde katılmaları gerektiğine kuvvetle inanmaktadır. Vatandaş katılım kültürünün en etkin bir biçimde kök salabileceği alan tam da yerel ve bölgesel kademelerdir.

Kongre, Avrupa Konseyi'nin gençlik sektöründe kırk yılı aşkın bir süredir geliştirip desteklediği karar verme ilkeleri doğrultusunda, Avrupa Konseyi'nin eş yönetim sistemini desteklemektedir. Kamu yetkililerinin tüm konularda gençlik temsilcileriyle ve gençlik örgütleriyle ortaklık içinde kolektif karar almalarını içeren bu sistem sayesinde gençlerin endişe duyduğu konular, karar alma ve sorumluluk üstlenme yetenekleri ciddiye alınmaktadır. Gençlerin yetkililerle ve toplumla etkileşime girmeye cesaretlendirilebilecekleri en iyi yöntem eş yönetim sistemleridir. Bu durum, araştırmalara göre gençlerin seslerini geleneksel yöntemlerle duyurmayı giderek reddettikleri bir dönemde özellikle önem taşımaktadır.

Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına ilişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Bildirgesi, eş yönetimin yerel ve bölgesel düzeyde yaygınlaştırılmasında anahtar niteliğindedir. Bildirge, esas olarak yerel ve bölgesel yetkililere hitap etmektedir ve hem gençlere hem de diğer vatandaşlara yarar sağlayacak sektörel politikaların uygulanmasına yönelik bir kılavuz niteliğindedir. Ancak söz konusu belge, gençlerin söz konusu politikaların kendileriyle kapsamlı bir istişareden sonra uygulanmasında yerel ve bölgesel yetkilileri teşvik etmesini ve bunun yanı sıra, gençler, gençlik kuruluşları ve yerel ve bölgesel yetkililer arasında işbirliğini sağlayacak bir araçtır aynı zamanda.

Gençler karar verme ve politika oluşturma süreçlerine katılma hakkına, araçlarına, mekânlarına, fırsatlarına ve desteğine sahip olmalıdır. Bildirgenin amacı da bu süreci teşvik etmek. Yerel ve bölgesel düzeyde anlamlı gençlik katılımının önemini ortaya koyacak pek çok örnek vardır. Ancak bu amaca Avrupa'nın tümünde ulaşılması için daha yapılacak çok iş bulunmaktadır ve bu el kitabı "Söz Sende!" da kuşkusuz bu sürece yardımcı olacaktır.

Bu el kitabının birinci basımı Avrupa Konseyi Gençlik Sektörünün en başarılı yayınlarından biri olmuştur. Bunun Avrupa'nın bu alanda ileriye gittiğinin ve vatandaş katılımının önemini kabul ettiğinin bir kanıtıdır. Bu el kitabı söz konusu sürecin önemli ve değerli bir aracıdır ve özellikle yerel ve bölgesel yönetimler olmak üzere herkesi bu aracı Avrupa'nın her yerinde, gençlerin ihtiyaçlarını daha iyi yansıtan bir toplum yaratmaya yardımcı olma amacıyla kullanmaya davet ediyoruz.

Andreas Kiefer
Genel Sekreteri
Avrupa Konseyi
Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi

Snežana Samardžić-Marković
Genel Müdürü
Avrupa Konseyi
Demokrasi Genel Müdürlüğü

Giriş

Söz Sende! adlı, Gençlerin Yerel ve Bölgesel Hayata Katılımına ilişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı ile ilgili el kitabına hoş geldiniz.

Gençlik katılımı kendi başına bir sonuç değil, gençlerin hayatlarında olumlu değişiklikler elde etmek ve daha iyi bir toplum oluşturmak için bir araçtır. Son yıllarda uluslararası, ulusal ve yerel gibi çok farklı düzeylerde gençlerin dahil olmalarını destekleyen ve güçlendiren girişimlerin arttığı gözlemlenebilir. Bu alanda çalışan farklı aktörler için yeni araçlar da oluşturulmuştur. Bunlardan biri, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresince Mayıs 2003'te kabul edilen Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı'dır (bundan sonra Şart olarak kullanılacaktır).¹

Gençlerin katılımı, Avrupa Konseyi'nin, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Gençlik Forumu ile ortaklaşa düzenlediği Çeşitlilik, İnsan Hakları ve Katılım için Avrupa Gençlik Kampanyasının (Herkes Farklı Herkes Eşit) üç ana temasından biriydi. Bu el kitabı bu kampanya çerçevesinde yürütülen girişimlerden biridir.

Yeniden düzenlenmiş Şart, gençleri, gençlik çalışanlarını, kuruluşları ve yerel yönetimleri, Avrupa çapında yerel düzeyde anlamlı bir gençlik katılımını destekleyecek ve geliştirecek bir araç olarak oluşturulmuştur ve çeşitli şekillerde kullanılabilir. Bazı kullanıcılar bu aracı hemen uygulayabilirken, diğerleri ise yeniden düzenlenmiş şartı kendi ortamlarında en iyi nasıl kullanabilecekleri konusunda desteğe ihtiyaç duyabilirler. Yerel düzeyde gençlik katılımı alanında çalışanlar tarafından sık sık, "Şarttan nasıl yararlanacağım?", "Uygulamada şartı nasıl kullanabilirim?" veya "Bu belgeye neden ilgi göstermeliyim?" gibi sorular sorulmaktadır. Bu el kitabının amacı, Avrupa'daki farklı koşullarda bu sorulara doğru cevapların bulunmasına yardımcı olmaktır. .

Bu el kitabı şartın yerel düzeyde nasıl kullanılacağına dair kullanıma hazır bir reçete değildir, zira Avrupa'nın dört bir yanında şartlar birbirinden çok büyük farklılıklar göstermektedir. Bu kitapçık daha çok yerel düzeyde gençlerin katılımını sağlayacak anlamlı yöntemler bulmaya çalışanlara yardımcı olacak bir düşünce ve sorular derlemesidir.

1. Bölüm'de tanımlar, ilkeler ve katılımı etkileyen faktörler sunularak gençlik katılımına temel bir giriş yapılmıştır. 2. Bölüm'de, şart, şartın içeriği ve hedef kitleleriyle ilgili ayrıntılı bilgi ve aynı zamanda Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimleri Kongresiyle ilgili bazı gerekli bilgiler yer almaktadır. 3. Bölüm'de şartın beş temel sözcüğü: 'hak, imkan, alan, fırsat ve destek' dayanan gençlik katılımı yaklaşımı ele alınmaktadır. 4. Bölüm'de şartın yerel düzeyde adım adım bir uygulama yaklaşımına dayanan olası uygulama yolları sunulmaktadır. Gençlik projelerinin, gençlik katılımının yaygınlaştırılması ve

¹. Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi adı 14 Ekim 2003'te Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi olarak değiştirilmiştir. Bu el kitabında bundan böyle bu ad kullanılacaktır.

güçlendirilmesinde çok önemli bir rolü vardır. 5. Bölüm'de de gençlik projelerinin düzenlenmesine ilişkin konular ele alınmıştır. Şart, en iyi şekilde, yönetimlerin gençlik katılımına ilgi duymaları, işbirliği yapmaları ve ortaklık içinde çalışmasıyla kullanılabilir. Nitekim, 6. Bölüm'de de yerel düzeyde, özellikle de gençlik kuruluşlarıyla yerel yönetimler arasında, işbirliğinin nasıl geliştirileceğine ilişkin fikirler sunulmuştur. Şart, aynı zamanda yerel gençlik politikası oluşturulmasında bir araç olarak da kullanılabilir. 7. Bölüm'de bu belgenin toplum veya bölgesel düzeyde gençlik politikalarının oluşturulması veya yeniden düzenlenmesinde nasıl kullanılabileceğine değinilmektedir. Son olarak da 8. Bölüm'de, gençlik katılımıyla ve özellikle de yeniden düzenlenmiş şartla ilgili olarak öğrenme araçları olarak kullanılabilecek bazı eğitim uygulamaları yer almaktadır. Bunun yanı sıra, her bölümde, “düşünme zamanı” adlı bölümler bulunmaktadır. Bunlar okuyucunun Şartı kendi koşullarında en iyi şekilde kullanma yollarını bulmasına yardımcı olabilecek sorulardan oluşuyor.

Bu el kitabı, Gençlik ve Spor Müdürlüğü ile Kongre arasında yıllar önce başlayan bir işbirliğinin sonucunda oluşturulmuştur. Gerçekten de, daha sonra Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Avrupa Şartı olarak hazırlanan belgenin temelleri, sırasıyla Lozan'da (Haziran 1988) ve Llangollen'da (Eylül 1991) o zamanki Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimleri Daimi Komitesince düzenlenen gençlik politikalarına ilişkin birinci ve ikinci kongrede atılmıştı. Bu el kitabının kılavuzluğunu yaptığı yeniden düzenlenmiş şart, asıl bildirge olan 1992 şartının onuncu yılının kutlandığı bir konferans sonucunda ortaya çıkmıştır. “Gençler – Kentlerindeki ve Bölgelerindeki Aktörler” adlı bu konferans, Kongre tarafından Gençlik ve Spor Müdürlüğü ile ortaklaşa olarak 7-8 Mart 2002 tarihlerinde Polonya'nın Krakow kentinde gerçekleştirilmişti. Şartın oluşturulmasından bu yana geçen on yıllık süre içinde gençlerin katılımına ilişkin ilerlemenin değerlendirilmesinin yanı sıra, katılımcılar bu konferansta, şartın, modern toplumda gençlerin karşı karşıya kaldıkları yeni güçlükleri de dikkate alacak şekilde yeniden düzenlenmesini talep ettiler. Yeniden düzenlenmiş şartın kabulünden bu yana, Kongre ve Gençlik ve Spor Müdürlüğü şartın uygulanmasının yaygınlaştırılması konusunda işbirliği içinde olmuştur. Kongre ise, çeşitli kuruluşları ve yayınları ile yerel ve bölgesel düzeyde gençleri ilgilendiren konularda çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu el kitabı bir çok bireyin gayretleri olmadan yaratılamazdı. El kitabının yazarı olarak yaptığı özverili çalışmaları nedeniyle Zaneta Gozdzik-Ormel'e özel olarak teşekkür ederiz. Katımları, destekleri ve tavsiyeleri nedeniyle uzman grubuna da teşekkürü bir borç biliriz.

1. Bölüm

Katılıma Giriş

1.1. Gençlik katılımına ilişkin temel tanım ve yaklaşımlar

Gençlik katılımını ele aldığımızda, çeşitli uygulamaların yanı sıra, çok farklı yaklaşımlar ve kuramlar da görürüz. Gençlik çalışanları, gençlik kuruluşları ve yerel yönetimler geçmiş ve deneyim farklılıkları nedeniyle katılım konusuna çok farklı açılardan bakarlar. Gençlik katılımı alanındaki çalışmalarının ardındaki sebepleri de çoğu kez birbirinden çok farklıdır: bazıları, sosyal değişim ve daha demokratik toplumların oluşturulmasını isterken; diğerleri gençlerin gelişimi veya kendi siyasi amaçları nedeniyle bu konuya ilgi duyabilirler. Gençlik katılımının farklı unsurları hakkındaki tartışmalar süregitmektedir ve aynı soruları farklı cevaplar verilebilmektedir.

Düşünme zamanı

- 1. Topluluğunuz/kuruluşunuz gençliği nasıl tanımlamaktadır?(yaş sınırı, psikolojik kıstaslar, veya diğer kıstaslarla)*
- 2. Birlikte çalıştığınız gençler kimler? Bu gençler ne ölçüde homojen bir grup oluşturmaktadır?*
- 3. Kuruluşunuzda/kurumunuzda “gençlik katılımı” nasıl algılanmaktadır?*
- 4. Bunu nereden biliyorsunuz? Bu konuda üzerinde görüş birliğine varılmış bir tanım/yaklaşım var mı, yoksa bu sizin kendi varsayımınız ve anlayışınız mı?*
- 5. Kuruluşunuz gençlik katılımı alanında neler elde etmek istemektedir?*

Eğer Avrupa çapında gençlik çalışanlarına, gençlik liderlerine, yönetimlerin temsilcilerine veya gençlik katılımıyla ilgilenen diğer insanlara yukarıdaki sorular sorulursa, muhtemelen soru sorulmuş insan sayısı kadar farklı fikir ortaya çıkacaktır. Bu konuda, üzerinde herkesin görüş birliğine vardığı bir tanım veya yaklaşımın mümkün olduğunu beklemek gerçekçi değildir. Aşağıda bazı kuruluş veya grupların gençlik katılımından ne anladığına ilişkin bazı örnekler sunulmuştur:

- “Kısaca ifade edilecek olursa, katılımdan kasıt, yapılan işlerde yer almak, belirli görevlere sahip olmak ve sorumluluğu paylaşmak ve devralmaktır. Yani erişimi olmak ve dahil edilmektir.”²

2. Lauritzen P., Strazburg Avrupa Gençlik Merkezinde 2006 Haziran ayında, yerel ve bölgesel düzeyde katılım projelerinin oluşturulması ve uygulanmasına ilişkin Eğitim Kursunda, katılımıla ilgili olarak sunulan ana konuşma.

- Katılım, 'yönlendirmeye ve şekil vermeye yardımcı olmak' demektir³
- Katılım, konuşma ve dinleme, kendi görüşlerini ifade etmek ve diğerleri görüşlerini ifade ederken onları dinlemeyle ilgilidir. Katılmayla sadece genç bir etkinci (aktivist) olmak akla gelmemelidir. Aynı zamanda, tıpkı bir beceri öğrenmek üzere bir kulübe veya belirli bir konuda güçlü bir tavır olan bir gruba katılma gibi, sunulan olanaklardan yararlanma anlamına da gelebilir.”⁴

Düşünme zamanı

1. Sizin gençlik katılımından anladığınızla, yukarıdaki tanımlar arasındaki benzerlikler nelerdir?
2. Başlıca farklılıklar nelerdir?

Bu el kitabı açısından gençlik katılımı, Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı'nın giriş bölümündeki tanımlandığı şekilde kabul edilecektir.⁵

“Herhangi bir toplumun demokratik yaşamına katılım, çok önemli olmasına rağmen, oy vermenin veya seçimlerde aday olmanın da ötesinde bir olgudur. Katılım ve aktif yurttaşlık, kararlara katılmak ve bunları etkilemek için hakka, imkana, alana, fırsatlara ve gerektiğinde desteğe sahip olmak ve daha iyi bir toplum yaratmaya yönelik faaliyetlere ve eylemlere dahil olmaktır.”

Yukarıdaki tanım, gençlik katılımını sadece siyasi anlamda katılım veya gençlik konseylerinde faaliyet gösterme gibi gören dar bir anlayışın ötesine taşımaktadır. Bu tanım, katılımı, gençlerin yaşamlarını etkileyen veya sadece onlar için önemli olan karar ve eylemlerde sorumluluk ve üzerlerinde etki sahibi olmaları vurgulamaktadır. Bu nedenle, uygulamada katılım, yerel seçimlerde oy vermek olabileceği gibi, hobiler ve ilgi alanları veya serbest zamanlarını değerlendirebilecekleri diğer yaratıcı yollar hakkında bilgi alışverişinde bulunmak için gençlik örgütü kurmak ya da sanal tartışma platformu oluşturmak da olabilir. Şartın gençlik katılımı tanımı, yaklaşım olarak gençlere ve gençlerin iştirakine doğru bir yönelim sergilemektedir. Gençler korunmaya ve yardıma ihtiyaç duyan mağdur veya incinebilir bir grup olarak görülmemektedir (“sorun temelli yaklaşım”). Gençler, yetişkinlerin gençler için en iyi olanı bildiklerinin varsayıldığı, yetişkinlerin müdahalesinin bir nesnesi olarak görülmemektedir. Gençler artık, kuruluşların veya toplumsal yaşamın aktif oyuncularını olarak ele alınmakta, büyük potansiyeli, yetenekleri ve güçlü yanları olan ortaklar olarak görülmektedirler. Gençler, kendi ihtiyaçlarını ifade etme ve bu ihtiyaçları karşılama yollarını bulma imkanına sahip olmalıdır. Bir Afrika atasözü, “Ayakkabının ayağının neresini vurduğunu en iyi bilen ayakkabıyı giyendir” der. İşte bu nedenle de gençler, kendilerini ilgilendiren konularla baş etme sürecine dahil olmalı ve bu nedenle de gençlere talimatlar verileceğine onlara destek olunmalıdır.

3. Jans, M. ve De Backer, K., Gençlik ve Sosyal Katılım. Uygulamaya Yönelik bir Kuramın Unsurları, Flaman Gençlik Konseyi, JePI, Brüksel, 2002, s.2.

4. Küresel Konuların Tartışılması: Katılım nedir? UNICEF, Birleşik Krallık, 2004, s.1.

5. Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı, Avrupa Konseyi, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, Mayıs 2003.

Düşünme zamanı

1. Toplumunuzdaki/kuruluşunuzdaki gençler aşağıdaki gibi mi görülmektedir?

- Sorunları başkası tarafından çözülmesi gereken bir grup
- Sorumluluk almak istemeyen bir grup
- Korunmaya ihtiyacı olan bir grup
- Her şeyin kendilerine sağlanması gereksinimi olan müşteriler
- Güçlü ve yetenekli bireyler
- Kendi sorunlarının çözümüne katkıda bulunma yeteneği olan bir grup
- Her şeyi kendisi yapmak isteyen (yardım almak istemeyen) bir grup
- Diğer...

2. Toplumunuzda/kuruluşunuzda, gençlerle ilgili algıda değişmesi gereken bir şey var mı? Varsa nedir?

Son on yıldır gençlik katılımından sıklıkla bir hak olarak söz edilmektedir (“hak temelli yaklaşım”). Örneğin UNICEF, katılımı bir insan hakkı olarak görmekte ve bu nedenle de BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde çocukların katılım hakkının altı çizilmektedir. “Katılım merdiveni” olarak bilinen kavramın yazarı Roger Hart, vatandaş olmanın ne anlama geldiğini öğrenmenin bir yolu olmasından ötürü, katılımın temel bir yurttaşlık hakkı olduğunu savunmaktadır. Avrupa Konseyi'nde ise gençlik katılımı, “gençlerin yerel düzeyde günlük yaşama dahil edilme, görev ve sorumluluklar üstlenme ve aynı zamanda yaşam süreçlerini demokratik bir biçimde etkileme hakkı” olarak algılanmaktadır. Katılım bir hak olması, tüm gençlerin ayrımcılığa maruz kalmadan - nereli olurlarsa olsunlar ve hangi dili konuşurlarsa konuşsunlar - bu hakkı kullanabilmeleri anlamına gelir.

Gençlik katılımı aynı zamanda bir tür genç-yetişkin ortaklığı olarak da görülebilir. “Ortaklık bir şeyleri beraberce yapmak demektir.⁷ Ortaklık, başkalarının sözünü dinlemek farklı fikirleri ciddiye almak demektir.” Uygulamada bunun anlamı, amaçlar, hedefler, roller, sorumluluklar, kararlar vb. üzerinde tartışılması ve uzlaşılmasıdır ve gençlerin ve yetişkinlerin:

- Nereye gittiklerini
- Kendilerinden neler beklendiğini
- Onların başkalarından neler beklediklerini
- Bunu nasıl gerçekleştireceklerini
- Ne tür destek aldıklarını ve bu desteği nereden aldıklarını tam olarak bilmeleridir.

Gençlerle yetişkinlerin işbirliğinin avantajı, gençlerin beceri ve yetenekleriyle yetişkinlerin deneyim ve bilgeliğini bir araya getirmesidir. Bu ortaklık aynı zamanda tüm bireysel katkıların kabul görmesini ve değer verilmesini sağladığından ortaklara daha fazla girişimde bulunma ve proje gerçekleştirme motivasyonu verir.

6. Boukobza, E., Key to Participation (Katılımın Anahtarları) . Bir Uygulayıcı Kılavuzu. Avrupa Konseyi, 1998, s.10.

7. Stacey, K., “Gençlik Ortaklığı Mesuliyetinin Kuramsal Dayanakları”, yayımlanmamış makale, Adelaide, 1998; kuruluşlar için Gençlik Katılımı klavuzunda alıntı yapılmıştır. Gençleri yönetim kurullarına ve komitelere dahil etmeye çalışan kuruluşlar için bir klavuz, Güney Avustralya Hükümet Gençlik Bürosu, 2003, s.15. Katılıma giriş

Düşünme zamanı

Kuruluşunuza veya toplumunuza bakın. Burada gençlerle yetişkinler arasında halihazırda bir ortaklığın olduğundan söz edebilir misiniz?

1. Böyle bir ortaklık varsa hangi şekilde ortaya çıkmaktadır?
2. Yoksa, neden olmadığını düşünüyorsunuz? Bu tür bir ortaklığı teşvik etmek için herhangi bir şey yapılabilir mi? Siz neler yapabilirsiniz?

Gençlerin katıldığını veya katılmadığını söylemek yeterli değildir. Yerel duruma, kaynaklara, ihtiyaçlara ve deneyim düzeyine bağlı olarak gençlerin dahil olabilmelerinin veya sorumluluk alabilmelerinin farklı dereceleri vardır. Roger Hart'ın önerdiği, "Çocuk katılımı basamakları"⁸ olarak bilinen modelde, çocukların ve gençlerin projelere, kuruluşlara veya toplumlara farklı derecelerde katılımı gösterilmektedir.

Roger Hart, her biri katılım merdiveninin farklı basamaklarına denk gelen 8 ayrı katılım düzeyi belirlemektedir:

8. Basamak: Ortak karar alma

Projeler veya fikirler, yetişkinleri karar alma sürecine ortak olarak davet eden gençler tarafından başlatılır.

7. Basamak: Gençlerin başlattığı ve yönettiği

Proje ve fikirleri gençler başlatır ve yönetir. Yetişkinler gerekiyorsa destek vermek üzere davet edilebilirler, ancak proje, yetişkinlerin müdahalesi olmaksızın yürütülebilir.

6. Basamak: Yetişkinlerin başlattığı, ortak karar alma

Projeleri yetişkinler başlatırlar ancak gençler karar alma sürecine ve sorumlulukları paylaşmaya eşit ortaklar olarak davet edilirler.

5. Basamak: Gençlere danışılması ve bilgilendirilmesi

Projeler yetişkinlerce başlatılıp yönetilir ancak gençler önerilerde bulunmaya davet edilirler ve bu önerilerin nihai kararlara veya sonuçlara katkısından haberdar edilirler.

4. Basamak: Gençlerin görevlendirilmesi ve bilgilendirilmesi

Projeler, yetişkinler tarafından başlatılır ve yönetilir. Gençler proje içindeki belirli bazı rol ve görevleri üstlenmeye davet edilirler. Gençler, bu projelerde gerçekte ne kadar etkileri olduğunun bilincindedirler.

8. Hart, R. Kuklalıktan yurttaşlığa çocukların katılımı, UNICEF Innocenti Araştırma Merkezi, Floransa, 1992. Bu model, S. Arnstein'in "Yurttaşlık katılım merdiveni", JAIP, Cilt 35, Sayı 4, Temmuz, 1969, s.216-224 adıyla yayınlanan kitabındaki "yurttaş katılım merdiveni"ni esas almaktadır.

3. Basamak: Gençlerin kuklalaştırılması (sembolik katılım / tokenizm)

Gençlere projelerde bazı görevler verilir ancak alınan kararlarda gerçek bir etkileri yoktur. Burada gençlerin katıldığı yanılsaması yaratılır (kasten veya bilmeyerek) ancak aslında gençlerin ne yaptıkları ve nasıl yaptıkları konusunda bir söz hakları yoktur.

2. Basamak: Dekor olarak gençler

Projede imkanı kısıtlı bir grup olarak gençleri temsil edecek gençlere ihtiyaç vardır. Bu gençlerin (orada bulunmalarından başka), anlamlı bir rol veya görevleri bulunmamaktadır – dekor olarak kullanılan diğer şeyler gibi — projede veya kuruluşta, dışardakiler tarafından kolaylıkla görülebilecekleri bir yere yerleştirilirler.

1. Basamak: Gençlerin yönlendirilmesi (Manipülasyon)

Gençler projelere katılmaya davet edilirler ancak gerek kararlarda gerekse bunların sonuçları üzerinde gerçek bir etkileri olmaz. Aslında projede yer almalarının, bir yerel seçimi kazanmak, bir kuruluşla ilgili daha iyi bir izlenim yaratmak veya gençlik katılımını destekleyen bazı kurumlardan fon almak gibi başka bir nedeni vardır.

Gençlik katılım merdiveni, katılımcı projelerin veya girişimlerin kendi toplumlarında nasıl işlediğine eleştirel bir gözle bakmak isteyen uygulayıcılar için çok yararlı bir araç olabilir. Ancak, söz konusu model aynı zamanda gençlik katılımının dereceleriyle ilgili bir hiyerarşik sıralamayı da yanıltıcı bir biçimde akla getirerek her ne pahasına olursa olsun merdivenin en üst basamağına ulaşma gayretlerine neden olabilir. Bu nedenle, gençlerin katılım derecesi veya dahil olması gereken derece yerel duruma, nelerin elde edilmesi gerektiğine veya mevcut deneyim birikimine vb. bağlıdır. Bazen bir projede tam olarak hangi derecede katılım olduğunu görmek, gerek projenin karmaşıklığı gerekse farklı katılım derecesi basamakları arasında net bir ayırım olmaması nedeniyle daha zor olabilir. Katılım derecesi zaman içerisinde de gelişebilir.

Düşünme zamanı

1. Projeniz veya girişiminiz gençlik katılımı merdiveninin neresindedir?
2. Bunu nasıl belirlediniz?
3. Projeniz merdivenin hangi basamağında en etkili olurdu? Neden?
4. Projeniz bu katılım düzeyine nasıl ulaşabilir?

Gençlik katılımından söz ederken çok mantıklı bir soru sorulabilir: “neye katılım?” Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, aşağıdaki alanlarda gençlik katılımı kategorilerini belirlemiştir:¹⁰

- Ekonomik katılım – bu alan genel olarak istihdam ve çalışma, ekonomik kalkınma, yoksulluğun ortadan kaldırılması, toplumda bir bölge veya bir grup olarak gençler için istikrarlı bir ekonomik ortam yaratılmasıyla ilgilidir
- Siyasi katılım – bu alan, yönetimler ve hükümetle, kamu politikalarıyla, siyasi erkin kullanılmasıyla, farklı düzeylerde kaynakların dağılımı üzerindeki etki ile ilgilidir
- Sosyal katılım – yerel bir toplumun yaşamına katılım, yerel sorunları ve güçlükleri ele almakla ilgilidir
- Kültürel katılım – farklı sanat ve dışı vurumculuk şekilleri ile ilgilidir (görsel sanatlar, müzik, film, dans vb.)

9. Hiyerarşik bir sıralama içermeyen birkaç diğer katılım derecesi modeli de mevcuttur. Örneğin bu modelle, Davis Driskell veya Phil Treseder'in modellerini karşılaştırın.

10. Birleşmiş Milletler Gençlik Gündemi, Gençliğe gelişme ve barış için yetki verilmesi ve güçlendirilmesi: www.un.org/esa/socdev/nyin/agenda.htm (en son 3 Ekim 2006 tarihinde güncellenmiştir)

Bu alanlar birbiriyle bağlantılı alanlar olabilir ve bazen bir projeye veya girişime baktığımızda, bu girişimin birden fazla alanla ilgili olduğu belli olur. Bu katılım alanlarından en çok hangisinin gençlerin ilgisini çektiğini söyleyebilmek kolay olmamakla birlikte, İngiliz gençleri arasında yapılan bir araştırma, İngiliz gençlerinin çoğunlukla müzik, dans ve diğer sanat formlarının üretimi ve tüketiminin yanı sıra spor faaliyetleriyle ilgilendiklerini ortaya koymuştur. ¹¹

Düşünme zamanı

- 1. Yukarıda bahsedilen dört ana katılım alanında yer alabilecek somut faaliyetler veya projeler neler olabilir?*
- 2. Halihazırda bölgenizde veya yerel toplumunuzda devam eden farklı gençlik girişimlerine bakın. Bu girişimlerin çoğu gençlik katılımının hangi alanlarında yer almaktadır? Sizce bunun nedeni nedir?*
- 3. Kuruluşunuz/Kurumunuz gençlik katılımının hangi alanıyla meşguldür? Neden?*

----> 1.2. Gençlik katılımının yararları ve önündeki engeller

Düşünme zamanı

- 1. Yerel toplumunuzda veya kuruluşunuzda gençlik katılımının hangi yararlarını görmek istersiniz?*
- 2. Halihazırda tanık olduğunuz yararlar nelerdir?*

Gençlik katılımı sadece gençlerin kendilerine değil, dahil oldukları kuruluş/kurum ve toplumlara da çok somut ve gözle görülür yararlar sağlayabilir. Buna rağmen, gençlik katılımının daima olumlu sonuçlar vereceğini varsayamayız. Eldeki kanıtlar bu katılımın uygun olmayan bir biçimde gerçekleşmesi halinde (örneğin gençliğin, katılım merdiveninin alt basamaklarında temsil edilmesi gibi), katılanlar üzerinde olumsuz etkileri bile olabileceğini göstermektedir. ¹²

Gençlik araştırmacıları ve gençlik çalışanları anlamlı gençlik katılımının şunları sağladığını belirtmektedirler:

- *Gençlerin yaşamında olumlu bir değişim sağlar*

Katılım kendi içinde bir son, ulaşılabilecek nihai bir hedef olarak değil, amaca ulaşmak veya toplumda olumlu bir değişim yaratmak için etkili bir araç olarak görülmelidir. Gençler, bu değişime katkıda bulunabilirler, özellikle de kendi yaşamlarında olumlu bir gelişme gördükleri zaman.

- *Gençlerin sesinin duyulmasını sağlar*

Toplumdaki ve yerel topluluklardaki diğer gruplar gibi, gençler de farklı konularda söz sahibi olmayı, seslerinin duyulmasını ve görüşlerinin ciddiye alınmasını isterler. Gençler katılım sağlayarak görüşlerini farklı platformlarda ifade edebilir ve görüşlerinin dikkate alınması şansına sahip olabilirler.

11. Thornton, S., Kulüp kültürleri, müzik, medya ve altkültür başkenti, Polity Press, Cambridge, 1995. Bu araştırmadan aşağıdaki eserlerde alıntı yapılmıştır: Griffin, C., "Gençlerin Siyasi Katılımına İlişkin Sorunsal Varsayımlar: İngiltere'den eleştirel öngörüler", Forbrig, J., (derleyen) Gençlik siyasi katılımını yeniden değerlendirme. Avrupa'da araştırma ve demokratik pratiğe ilişkin sorunlar, Avrupa Konseyi, 2005, s.152.

12. Kirby, P. ve Bryson, S., Büyünün ölçülmesi? Gençlerin kamu karar alma mekanizmalarına katılımının değerlendirilmesi ve araştırılması, Carnegie Gençlik Girişimi, Londra, 2002.

- *Gençleri yeni beceriler edinmeye ve daha çok özgüven kazanmaya teşvik eder*

Gençler farklı girişimlere katılarak yeni bilgiler edinebilir, yeni beceriler, tutumlar ve liderlik yeteneği geliştirebilirler ve geleceğe yönelik beklentilerini oluşturabilirler. Bu, uygun eğitim faaliyetleriyle oluşabileceği gibi, bazı somut görevleri yerine getirirken, “yaparak öğrenme” yöntemiyle de gerçekleşebilir. Gençler bu yeni becerilerini ve bilgilerini yakın çevrelerinde uygulayabileceklerinden, bu kazanımları kullanabilme fırsatları gençlerin performanslarını arttırmalarına yardımcı olur.

- *Yetişkinlere gençlerin potansiyelini ve yeteneklerini tanımada yardımcı olur*

Yetişkinler, gençlerle birlikte çalışarak ve onlara, yeni hedeflere ulaşmalarında destek olarak, gençlerle ilgili yaygın kalıplaşmış yargıları (örneğin gençlerin gerekli becerilere sahip olmadıkları veya toplumsal yaşamla ilgilenmedikleri gibi) yıkma fırsatına sahip olurlar. Böylece yetişkinler genellikle, gençlerin daha yeteneksiz olmadıklarını ve sadece yeteneklerini sergileyebilmeleri için desteğe ve fırsata ihtiyaç duyduklarını keşfederler.

- *Gençleri kendi eylem ve kararları için sorumluluk almaya teşvik eder*

Gençler, karar alan kişinin aynı zamanda bu kararların sonuçlarının sorumluluğunu da taşıdıklarını öğrenirler (ve tam tersine, sorumluluk sahibinin aynı zamanda karar da alabileceğini). Bu demektir ki, gençler yerel düzeyde katılım sağlamak istiyorlarsa, kendi eylemlerini sahiplenmeleri gerektiğini kabul etmelidirler.

- *Gençlerin demokrasinin nasıl işlediğini ve gerçek yaşamda da nasıl işlemesi gerektiğini anlamalarına yardımcı olur*

Demokratik bir sistemde, insanların yaşamlarını etkileyen konularda karar alma sürecine dahil olabilmeleri gerekir. Bu süreçler, yerel düzeyde dahil olmak üzere, çeşitli kurumlar veya yapılar çerçevesinde ve çok farklı düzeylerde oluşur. Yerel düzeyde katılım, gençlerin demokrasinin işleyişini, sınırlarını ve potansiyelini öğrenmeleri ve demokrasinin kurallarını tanıdık bir ortamda denemeleri için çok iyi bir başlangıç noktası olabilir.

- *Gençlerin yeteneklerini ve güçlü yanlarını tüm toplum veya kuruluş yararına kullanmaları için alan yaratır*

Gençler çoğu kez güçlü yanlarını ve yeteneklerini kullanma ve geliştirme konusunda yüksek bir motivasyona sahiptirler. Bu yüzden, gençlerin bu yeteneklerini ortak fayda için kullanmaları için fırsatlar yaratmak çok önemlidir; böylece gençlerin katkılarından ötürü yerel toplum yarar sağlarken gençler de tatmin olabilirler.

- *Yetişkinlere gençlerin ihtiyaçlarını ve bakış açısını anlama fırsatı verir*

Gençlerle birebir çalışmak ve onları danışma sürecine dahil etmek, gençlerin ihtiyaçları hakkında güvenilir bilgi edinmek için bir fırsat yaratabilir. Öte yandan bazı araştırmacılar ihtiyaçları ve görüşleri hakkında gençlere danışılmasının diğer kaynaklara nazaran (örneğin anne babalar veya öğretmenler gibi) daha kaliteli bilgi sağladığını kanıtlayacak pek fazla veri olmadığını öne sürmektedirler.¹³

- *Yetişkinlerin yeteneklerini, gençlerle verimli bir şekilde çalışacak şekilde geliştirir*

Yetişkinler, gençlerle birlikte çalışırken, gençlerle işbirliği içinde, katılıma yönelik çalışmaların nasıl işlemesi gerektiğini öğrenme imkanları olur. Ne var ki, yetişkinlerin gençlerle verimli bir şekilde çalışmak için gereken becerileri geliştirmek amacıyla ciddi anlamda destek almaları (örneğin eğitim kursları veya bireysel çalışma için gerekli literatür gibi) gerekebilir.

- *Yetişkinlerin bilgi ve deneyimlerini patronluk taslamadan paylaşmaları için olanak yaratır*

Gençler, kendilerine sürekli ne yapmaları gerektiğinin söylenmesini istemezler. Keşfederek ve deneyerek öğrenmek isterler. Aynı zamanda algılarını açık tutarak, kendilerinden daha bilgili ve tecrübeli olanları gözlemleyerek de öğrenirler. Yetişkinler, kararlarını dayatmadıkları sürece gençler onlardan bir şeyler öğrenme konusunda daha istekli olurlar ve onların deneyiminden yararlanırlar.

13. a.g.e., s.18.

- Karar alma sürecinin daha geniş bir temsiliyet ile olmasını sağlar

Gençler, yerel toplumlarda göreceli olarak büyük bir grup oluştururlar. Yerel düzeyde alınan kararlar farklı grupların yaşamları üzerinde bir etki oluşturuyorsa, ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için tüm tarafların sesini duyurma ve nihai çıktıyı şekillendirme fırsatı olmalıdır. Bu nedenle, gençler bir karar alma sürecine katılırlarsa, görüşlerinin dikkate alınması ve ihtiyaçlarının karşılanması olasılığı daha yüksektir.

- Yerel ve bölgesel sorunların çözümünde yeni fikir ve yaklaşımların ortaya çıkmasına yardımcı olur

Güç ve yönetim yetişkinlerin elinde olduğundan, gençler geleneksel olarak karar alma süreçlerine sadece sınırlı bir ölçüde katılmışlardır. Ne var ki, gençlerin, kendilerini ilgilendiren yerel sorunların çözümünde işbirliğine davet edilmesi, yeni bir bakış açısı veya bilinmedik fikirlerin ortaya çıkmasını sağlayabilir ve sorunların geleneksel yolların ötesinde ele alınması düşüncesini tetikler. Bu yeni fikir ve yöntemler çağdaş toplumun gelişmesi için belki de daha uygundur.

Göreviniz:

Halihazırda gençlik katılımı üzerine çalışıyorsunuz veya çalışmayı planlıyorsunuz. Gençlerin dahil edilmesinin toplumunuza veya kuruluşunuza getireceği olumlu değişimin belirlenmesinin önemini anlıyorsunuz. Aşağıdaki sorular ve öneriler yerel toplumunuzda gerçekleştirmeyi düşündüğünüz bir değişimle ilgili planlama sürecinde size rehberlik edecektir.

Dikkat: Bu alıştırma belirli bir projenin planlanması ve uygulanmasıyla doğrudan doğruya ilgili değildir. Bu çalışmanın amacı size böyle bir değişimi ortaya koymakta yardımcı olmaktır.

1. Gençlik katılımıyla ilgili projeniz/girişiminiz ne zaman başlıyor?
2. Projenin değerlendirilmesi, gençlik katılımının bulunduğu çevreye getirdiği değişimi ne ölçüde tespit edebilecektir?
3. Sizin tanımladığınız anlamda gençlik katılımının yararlarının düzgün şekilde belirlenebilmesi için (değerlendirmeden farklı olarak) başka neler yapılmalı veya yapılabilir?
4. Bu işi yapabilmek için gerekli beceri ve kaynaklara sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz (mesela yeterli zaman gibi)? Bu becerileri geliştirmenin ve kaynakları edinmenin muhtemel yolları nelerdir?
5. Yukarıdaki soruya cevabınız 'Evet' ise, o zaman:
  - Gençlik katılımının yararlarını belirlerken toplum/kuruluş faaliyetlerinin özellikle hangi alanları üzerine odaklanacağınıza karar verin
  - Bu yararları nasıl belirleyeceğiniz konusunda adım adım bir plan yapın
  - Ne tür bir desteğe ihtiyacınız olduğuna ve bu desteği nereden sağlayabileceğinize karar verin
  - Bu işi ne zaman yapmak istediğinize karar verin
6. Cevabınız 'Hayır' ise, o zaman:
  - Bu işi sizin için kimin yapabileceğini bulun
  - Gençlik katılımının yararlarını belirlerken toplum/kuruluş faaliyetlerinin özellikle hangi alanları üzerine odaklanacağınıza birlikte karar verin
  - İşlerin nasıl yapılacağı konusunda, birlikte adım adım bir plan yapın
  - Ne tür bir desteğe ihtiyacınız olduğuna ve bu desteği nereden sağlayabileceğinize birlikte karar verin
  - Bu işlerin ne zaman yapılacağına karar verin

Bunu eyleme dökün.

Gençlik katılımı üzerine çalışanlar bazen güçlükler ve engellerle karşılaşır. Bu engeller bir toplumdaki genel durumdan, kabullenilmiş değerlerden, siyasi olaylardan veya kültürel sebeplerden kaynaklanabilir.

Araştırmacılar¹⁴ ve uygulayıcılar bu engeller arasında aşağıdakileri saymaktadırlar:

- Gençlerin ve yetişkinlerin farklı değerleri ve alışkanlıkları
- Gençlerin ve yetişkinlerin farklı zaman çizelgeleri
- Farklı iletişim tarzları
- Farklı deneyim düzeyleri ve türleri
- Beceri eksikliği
- Gençlere ve yetişkinlere sağlanan desteğin yetersizliği
- Gençlerin anlamlı bir şekilde nasıl dahil edileceği konusunda uzmanlık eksikliği
- Yetişkinlerin ve gençlerin farklı öğrenme yöntemleri
- Gençliğin sosyal hiyerarşik sıralamadaki yeri (bazı kültürlerde gençlerin geleneksel olarak toplumda çok düşük bir konumu ve etkisi vardır)
- Yetişkinlerin gençlere patronluk yapmaları
- Gençlerle yetişkinler arasında güven eksikliği
- Olumsuz kalıplaşmış yargılar (“tüm gençler....dir”; “tüm yetişkinler ...dir”); karşılıklı yanlış değerlendirmeler ve algılar.
- Kuruluşlarda, genç dostu uygulamaların ve politikaların bulunmaması (örneğin okunacak, analiz edilecek ve tepki verilecek çok miktarda resmi dokümanın olması gibi)
- Gençlik katılımı konusunda çalışmanın başkalarının görevi olduğu inancı
- Gençlik katılımıyla ilgili maliyetler
- Mekan
- Bilgi eksikliği
- Diğer kaynakların eksikliği (örneğin ilave zaman)
- Gençlerin sürekli değişmesi (yenilerinin gelmesi)
- Engellilerin erişim sorunu
- Çok uzun süren toplantılar
- Okulla ilgili sorumluluklar
- Diğer ilgi alanları
- Bir genç katılsa bile hiçbir şeyin değişmeyeceği inancı
- Katılım sağlayan gençlerin geneli temsil etmemesi

Düşünme zamanı

1. Sizin yerel gerçekliğinizdeki gençlik katılımının önündeki en büyük engeller nelerdir?
2. Bu güçlükleri aşmak için siz neler yapabilirsiniz?
3. Bu süreçte yandaşlarınız kimler olabilir?

14. El kitabının sonundaki kaynakçaya bakınız

Gençlik katılımı, henüz her toplumda, toplumun gelişmesi ve uyumu için yararlı bir unsur olarak tanınmamıştır. Bunun çeşitli nedenleri vardır, bunlardan biri hiyerarşik yapıları ve ilişkileri tercih eden kültürel normlardır. Bu tür toplumlarda yaşlılar çok önemli bir role sahiptir ve gençlerin karar alma süreçlerine dahil olmaları saygısızlık olarak kabul edilir. Böyle bir ortamda gençlik katılımı konusunda çalışma yapmak kolay olmayabilir. Ancak, bu tür ortamlarda faaliyet gösteren kalkınma kuruluşlarının deneyimleri bu tür güçlüklerin üstesinden gelmenin etkili yolları olduğunu göstermektedir. Bu kuruluşlar gençleri faaliyetlerine dahil etmekte, yaşlılarla gençler arasında yapıcı bir diyalog başlatmakta ve etkili işbirliği için araçlar oluşturmakta toplum kuruluşlarının ve gençlik kuruluşlarının rolünün altını çiziyorlar. Hiyerarşik yapılara ve otoriteye boyun eğmeye dayalı toplumlarda bir başka önemli amaç da, gençlerin ortak olarak algılanmasını mümkün kılmak için toplumda gücü elinde bulunduranların (sadece yerel yönetim temsilcileri değil, aynı zamanda öğretmenler, ebeveynler vb.) tutumları üzerinde çalışmaktır.

----> 1.3. Gençlik katılımının ilkeleri

Bu bölümün başlarında, gençlik katılımının, ne olduğu konusunda farklı anlayışlar ve nasıl destekleneceği konusunda da farklı fikirler olduğu belirtilmişti. Kuruluşlardaki ve toplumdaki gençlik katılımının anlamlı ve etkin olmasını sağlayacak bir dizi ilke üzerinde görüş birliğine varılması tartışmaları azaltabilir.

Düşünme zamanı

- 1. Çalışmalarınızı sürdürdüğünüz koşullarda gençlik katılımını güçlendirecek en az üç uygulama, çözüm ve öneri oluşturun.*
- 2. Bu tür uygulamaları listelemeyi zor mu buluyorsunuz? Neden?*

Gençlik katılımının ilk üç ilkesini tanıtmak üzere Marc Jans ve Kurt De Backer'in önerdiği bir modeli kullanabiliriz.¹⁶

Bu modele göre,

- katılımın, aşılması gereken bir güçlüğe dayalı olması gerekmektedir

Burada "güçlük"ten kasıt, doğrudan doğruya gençlerin günlük yaşamlarındaki gerçeklikle ilgili olması gereken bir konudur ve gençlere ilginç ve çekici gelmelidir.

- katılım kapasiteye dayalı olmalıdır

Katılım sağlayabilmek için gençlerin bazı bilgi ve becerileri olmalıdır. O nedenle proje veya girişimler ilgili gençlerin yeteneklerine uygun olmalı ve eksik beceriler proje çerçevesinde geliştirilebilmelidir.

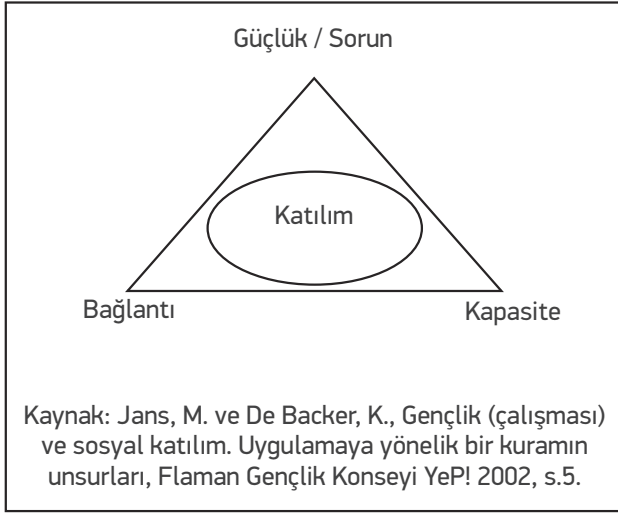
15. Örnek olarak bakınız: Golombek, S. (derleyen), Gençlik katılımı alanında neler işe yarıyor: dünyanın çeşitli yerlerinden örnek vaka çalışmaları, Uluslararası Gençlik Vakfı, 2002.

16. Jans, M. ve De Backer, K., a.g.e., s.5.

- *Katılım bağlantılara dayalı olmalıdır*

“Gençler insanlarla, toplumlarla, fikirlerle ve akımlarla bağlantılı olduklarını ve bunlar tarafından desteklendiklerini hissetmelidirler.”¹⁷

Esasen bu, gençlerin yalnız olmadıklarını ve kendilerini bir grup veya kuruluşla özdeşleştirebileceklerini ve bunlara güvenebileceklerini (güvenebileceklerinden kasıt bu gruplardan gerekli desteği alabilmeleridir) bilmek istedikleri anlamına gelmektedir.

Yukarıda sözü edilen üç ilkenin yanı sıra, gençlik katılımı alanında çalışan uygulayıcıların deneyimlerine göre, gençlerin anlamlı bir katılım sağlaması isteniyorsa, bu katılım;

- *Arka planlarına, milliyetlerine, dinlerine vb. bakılmaksızın tüm gençlere yönelik olmalıdır*

Yeniden düzenlenmiş şartta, “Bu Şart ‘ta savunulan ilkeler ve çeşitli katılım şekilleri, ayırım yapılmaksızın tüm gençler için

geçerlidir” denilmektedir. Bu nedenle, katılıma erişim, bireylerin nereden geldikleri veya inancının veya düşüncelerinin ne olduğu gibi etkenlere dayandırılarak sınırlanamaz.

- *Gönüllü olmalıdır*

Bunun anlamı, katılımın zorunlu olmadığı ve gençlerin, eğer istemiyorlarsa katılmama hakkına da sahip olduklarıdır. Ayrıca, gençler katılımlarının derecesine ve şekline de kendileri karar verirler.

- *Gençlerin gerçek ihtiyaçlarıyla ilişkili olmalıdır*

Kendilerini doğrudan etkileyen konulara katılmaları, olumlu bir değişiklik gerçekleştirmeleri, sorunlarına çözüm aramaları, yeni beceriler elde etmeleri veya ilgi alanlarını ve hobilerini geliştirmeleri, gençler için önemli ve motive edicidir. Bu şekilde, aynı zamanda kendi yaşamları ve toplumları için sorumluluk aldıklarını da hissederler.

- *Değer Verilmelidir*

Herkes kendi katkısının (bu katkı sınırlı bile olsa) önemli olduğunu bilmelidir.

- *İlgili tüm taraflar için yararlı olmalıdır*

17. a.e., s.6.

18. Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Gözden Geçirilmiş Avrupa Bildirgesi, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, Mayıs 2003.

Anlamalı bir katılım, kişisel gelişim, verimlilik düzeyleri, sosyal değişim vb. gibi farklı alanlarda olumlu değişiklikler gerçekleştirdiğinden gençlere, yetişkinlere, kuruluşlara ve toplumlara benzer şekilde yarar sağlar.

- *Çeşitli katılım biçimleri sunulmalıdır*

Tüm gençlere uygun tek bir katılım şekli yoktur. İşte bu nedenle, gençlere dahil olabilecekleri çeşitli yollar sunulmalıdır ki böylece kendileri için en uygun ve ilginç buldukları yolu seçebilsinler.

- *İhtiyaç duyulan kaynaklarla desteklenmelidir*

Kaynaklar mevcut değilse katılım çok sınırlı ölçüde, bazıları içinse imkansız hale gelir. Zaman, insan kaynakları, finansman, usul bilgisi (know-how), ulaşım vb. gibi gerekli kaynaklar sağlanmalıdır.

- *Yetişkinlerle gençler arasında gerçek bir ortaklığa dayalı olmalıdır*

Ortaklık, beklenti ve korkuların ifade edilmesi, rollerin uzlaşılması, gücün ve sorumluluğun paylaşılması anlamına gelir. Bu, her zaman yapılacak işin ve alınacak sorumluluğun tamamının eşit bir şekilde paylaşılacağı anlamına gelmez. Bunun asıl anlamı, işlerin ve sorumlulukların her iki tarafın ne istediğine, neye ihtiyaç duyduğuna ve yapabilecekleri katkıya bağlı olarak paylaşılmasıdır.

- *Şeffaf olmalıdır*

Sürece dahil olan tüm tarafların söz konusu katılımın amacının ve sınırlarının farkında olması gereklidir. Taraflar, aynı zamanda gençlerin ne tür bir etkiye sahip olduklarını ve neyin değiştirilip değiştirilemeyeceğini net şekilde biliyor olmalıdır.

- *Katılım, sadece bir teknik olarak değil, bir politika ilkesi olarak yerleşmiş olmalıdır*¹⁹

“Katılım bir dahil olma tekniği veya şekli değildir. Katılım karmaşık bir olgu olup bir çok alanı, düzeyi ve boyutu kapsar. Bu nedenle katılım, kuruluşlarda ve toplumlarda planlanan politika ve stratejilerinin bütününde dikkate alınan (transversal) bir unsur olmalıdır.”²⁰

- *Zevkli olmalıdır*

Genelde insanlar (yaşları ne olursa olsun), eğer zevkli ise, gönüllü olarak görev üstlenirler. “Zevkli” şamata anlamına gelmez, burada zevkli basit anlamda bir şeyin başarılmasının getirdiği memnuniyet ve tatminden ibarettir.

Düşünme zamanı

- 1. Yukarıda bahsedilen katılım ilkelerinden hangileri kuruluşunuzun/toplumunuzun çalışmaları içinde yer almaktadır?*
- 2. Başka hangi ilkelerin uygulanması gerekmektedir ve bu kimin sorumluluğunda olmalıdır?*
- 3. Bu yeni ilkelerin uygulanmasına nasıl katkıda bulunabilirsiniz?*

19. Forbrig, J., a.g.e. s.16.

20. Transversal burada, yaşamın farklı alanlarını ve yönlerini ilgilendiren anlamında kullanılmıştır.

KATILIM

----> 1.4. Gençlik katılımının ön koşulları

Katılım, kendiliğinden olan bir şey değildir; ve yoktan da var olmaz. Anlamli bir katılımın gerçekleşmesi için bir dizi koşulun yerine getirilmesi gerekir. Basitçe ifade etmek gerekirse gençlik katılımının ön koşulları olarak bilinen bu koşullar, , gençlerin toplumsal yaşama dahil olmasını güçlendirmek isteyen kuruluşlar veya toplumlarda olması veya geliştirilmesi gereken uygulamalar veya değerlerdir. Anlamli bir katılım elde etmeye çalışanların kontrol listesi gibi kullanabileceği hazır bir ön koşul listesi yoktur. Bu ön koşulların her belirli durum için koşulları çok iyi bilen paydaşlarca tanımlanmaları gerekir.

Gençlik katılımını destekleyen bazı ön koşullar:

- Anlamlı katılım (sembolik katılımdan farklı olarak) anlayışı
- Asgari bir eğitim düzeyi
- Bilgiye erişim
- Birinin hatalarından da bir şeyler öğrenmek dahil olmak üzere, öğrenmeye açık olma
- En uygun veya ilginç katılım alanını veya şeklini seçebilme özgürlüğü
- Eşitlik (yetişkinlerle gençlerin görüşleri eşit değere sahip olmalıdır)
- Etkin bir gençlik sektörü
- Farklı edimcilerin (aktörlerin) dahil olması
- Fiziksel ve duygusal güvenlik
- Gençlerin bir toplumdaki konumu, kimliği, yaşam tarzı vb. hakkında bilgi sahibi olunması
- Gücü ve kontrolü paylaşmaya istekli olmak
- Herhangi bir yapının üyesi olmayanların da katılıma erişiminin olması
- İmkani kısıtlı (dezavantajlı) gençlerin menfaatlerinin temsil edilmesi
- Katılım dostu politikalar
- Katılım hakkı
- Katılım için gerekli altyapı
- Katılıma veya katılıma yönelik çalışmalarda yer almaya istekli olmak
- Katılımın değeri konusunda farkındalık
- Maddi kaynaklar
- Mevcut bir genç-yetişkin ortaklığı
- Teknolojiye erişim
- Temel ihtiyaçların yerine getirilmiş olması (yiyecek, içecek, giysi, yaşam alanı vb.)
- Uyuşmazlık (çatışma) durumlarının yapıcı bir biçimde üstesinden gelebilme yeteneği
- Yasal çerçeve
- Yerel ihtiyaçların belirlenmiş olması
- Yönetim ve katılım süreçleriyle ilgili beceri ve yetkinlikler

Anlamlı bir katılım için yukarıdaki koşulların hepsinin var olması gerekir. Aksi takdirde katılımın kalitesi belirli bir ortamda aslında olabileceği kadar yüksek olmaz. O nedenle de bir kuruluştaki veya toplumda gençlerin etkin bir düzeyde katılımı hedefleniyorsa, yukarıdaki koşulların ne derecede yerine getirildiği ve hangi eksikliklerin ele alınması gerektiği kontrol edilmelidir.

Göreviniz

1. *Gençlik katılımının ön koşulları listesine geri dönün.*
2. *Kendi kuruluşunuzda, toplumunuzda veya projenizde halihazırda yerine getirilmiş olan koşulları belirleyin.*
3. *Yerine getirilmiş koşulların nasıl veya ne ölçüde yerine getirildiğini tarif edin.*
4. *Bunlardan hangilerinin daha da ileri seviyede uygulanması gerektiğine karar verin.*
5. *Bunun nasıl ve kimin tarafından gerçekleştirilebileceği üzerine beyin fırtınası yapın.*

6. Kendi kuruluşunuzda, toplumunuzda veya projenizde halen yerine getirilmemiş olan ön koşulları belirleyin.

7. Bu koşulların yerine getirilememesinin olası nedenlerini belirlemeye çalışın.

8. Bunların nasıl ve kimin tarafından gerçekleştirilebileceği konusunu aranızda ayrıntılı olarak tartışın.

9. Anlamlı bir gençlik katılımı için gerekli ön koşulların uygulanmasına sizin şahsen nasıl bir katkıda bulunabileceğinizi tasarlayacağınız, gerçekçi bir eylem planı yapın.

-----> 1.5. Gençlik katılımı şekilleri

Gençler kendileri ve tüm toplum için önemli konularda karar alma mekanizmalarına katılabilecekleri bir çok yol vardır. Gençler için bu katılım şekillerinden bazıları diğerlerine nazaran daha çekici; bazıları ise belirli şartlarda diğerlerine göre daha uygundur ve bunların her birinin potansiyelleri olduğu kadar belirli bazı kısıtları da mevcuttur.

Çağdaş Avrupa toplumlarında en sık gözlenen gençlik katılım şekilleri şunlardır:

- Gönüllü çalışma
- Resmi olmayan eğitim (non-formal) ²¹
- Akran Eğitimi – gençlerin kendi akranlarını eğittikleri eğitim faaliyetlerine katılma (örneğin sağlık tanıtım programları, bilinç arttırma kampanyaları)
- Bir kuruluş/kulüpte faal olarak çalışmak ve kuruluşun çalışmalarının bazılarında sorumluluk üstlenmek
- Gençlik konseyleri, parlamentolar, forumlar, yönetim kurulları ve diğer yapılar – karar alma süreçlerine uluslararası, ulusal, bölgesel veya yerel yönetimler, okullar, kulüpler, STK'lar vb. çerçevelerde katılımın geleneksel yöntemi.
- Eşyönetim sistemleri - Bazı kurumlarda (örneğin Avrupa Konseyi Gençlik ve Spor Müdürlüğü gibi) bulunan ve kararların gençlik temsilcileri veya gençlik kuruluşları temsilcileri ile yönetimlerin temsilcilerince eşit bir şekilde alındığı sistemler .
- Danışma mekanizmaları -- ihtiyaçların ve kaygıların dile getirilmesi ve önerilerde bulunulması için karar alma süreçlerinde kullanılırlar
- Gençlerin proje ve etkinliklerde (örgütlü veya örgütlü olmadan) farklı düzeylerde katılımları
- Kampanya faaliyetleri
- Siyasi parti, birlikler ve menfaat grubu üyelikleri
- Seçimlere katılım (hem seçmek hem de seçilmek için katılım)

21. Çevirmen notu: İngilizce'de 'non-formal education' olarak geçen terimin Türkçe'de henüz tam karşılığı tanımlanmamıştır. Bazı kurumlar yaygın eğitim olarak kullanırken bazıları formel olmayan eğitim olarak kullanmaktadır ki bu iki ifade de tam olarak gerçek anlamını karşılamamaktadır. Non-formal eğitim örgün ya da resmi eğitime ek/destek olarak genellikle STÖ'ler tarafından sunulan hedefleri olan, programlı ve bilginin yanı sıra beceri ve değer gelişimini de hedefleyen, öğrenci merkezli (öğrencinin ihtiyaçları ve öğrenme becerileri gözetilerek planlanmış), etkileşimli (interaktif) eğitim olarak kısaca tanımlanabilir. Bu konuda uygulayıcıların farklı kaynakları araştırması faydalı olacaktır.

Yukarıda sözü edilen katılım şekillerine kaç gencin katıldığına bakıldığında bu sayıların sürekli azaldığı açıkça görülmektedir. Ne var ki, bu durum, gençlerin katılıma ilgilerinin azaldığı anlamına gelmez. Öyle anlaşılıyor ki, “gençlerin çoğu, toplum tarafından yapılan tercihlere katılma ve bunları etkileme konusunda istekli olduklarını açıkça ortaya koyuyorlar; ancak bunu eski katılım yapılarının dışında daha bireysel ve kendilerine has şekilde gerçekleştirmeyi tercih ederler.”²² Yapılan bu değerlendirme, gençlik katılımı üzerine çalışan uygulayıcılar açısından çok önemli sonuçlar yaratmaktadır – yani, gençler, geleneksel olmayan katılım yöntemleri üzerinde odaklansalar bile, doğru katılım yollarını bulma ve bununla ilgili denemeler yapma şansına sahip olmalıdırlar. Halen bu “yeni katılım şekillerinin tam olarak ne olduğu konusunda açık bir tanım olmamakla beraber, farklı kaynaklarda aşağıdaki örnekler verilmektedir:

- Akranlar arası iletişim ağları
- Tartışma forumları
- İmza kampanyalarına katılmak
- “yeni toplumsal hareketler” olarak bilinen oluşumlara katılma
- Destek grupları
- Ürünlerin boykot edilmesi
- Gösteriler
- Uluslararası toplantılar
- İnterneti bilgi toplama, görüşlerin ifade edilmesi veya karar alma süreçlerini etkileme amacıyla kullanılma

Gençlik katılımını yaygınlaştırmaya çalışan ve gençleri dahil etmek için yeni yollar arayan bireyler, kuruluşlar ve toplumlar, bunu yaparken amaçlarının ne olduğu konusunda emin olmalıdırlar. Resmî istatistiklerin daha iyi görünmesi için daha yüksek sayıda genç mi göstermek istiyorlar? Ya da, muhtemelen gençlerin dahil olmaları ve katkıda bulunmaları için en iyi ve en anlamlı yolları mı bulmaya çalışıyorlar? Veya belki de, bunların dışında başka nedenler de mevcuttur. Anlaşılıyor ki, sadece mümkün olan en çok sayıda gencin katılımını sağlamaya odaklanılmamalı, aynı zamanda daha kaliteli bir katılım elde etmenin yolları üzerinde de durulmalıdır.

Düşünme zamanı

1. *Toplumunuzda veya kuruluşunuzdaki en yaygın gençlik katılım şekilleri nelerdir?*
2. *Sizce bu neden böyledir?*
3. *İçinde bulunduğunuz şartlarda, diğer gençlik katılım şekilleri için uygun koşulların yaratılması gençlerin toplum yaşamına daha etkili bir şekilde katılımını teşvik eder mi? Neden?*
4. *Sizce, gençlerin katılmaması ne derecede bir katılım şekli olarak görülebilir? Sizce bazı gençler neden toplumsal yaşama katılmıyorlar ve bu yolla ne elde etmeyi amaçlıyorlar?*
5. *Yukarıda sıralananlardan başka katılım şekilleri aklınıza geliyor mu?*

2. Bölüm

Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı

2.1. Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı'na Giriş

Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı Nedir?

Gençlik katılımı konusu, Avrupa Konseyi'nde, özellikle de Gençlik ve Spor Müdürlüğü ve Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nde yüksek önceliğe sahiptir. Gençlik katılımının yaygınlaştırılması ve bu konuda ihtiyacı olanların gerekli araç ve becerilerle donatılması için bir çok girişimde bulunulmuştur. Bunlara örnek olarak eş-yönetim sistemi,²³ eğitim faaliyetleri ve diğer eğitsel faaliyetler, araştırma faaliyetleri ve gençlik katılımını yaygınlaştıran gençlik projelerine maddi destek sayılabilir.²⁴

Yerel ve bölgesel düzeyde gençlik katılımını yaygınlaştırmada kullanılan çok özel bir araç da, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimleri Kongresince Mayıs 2003'te kabul edilen, Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı'dır. Bu şartta, gençlik katılımı üzerine çalışan gençler, gençlik kuruluşları, yerel yönetimler vb. tarafından yerel bağlamda kullanılacak somut fikir ve araçlar sunulmaktadır. Ne var ki, Avrupa'nın her yanında koşulların ve ihtiyaçların büyük farklılıklar göstermesinden dolayı, bu şart kullanılmaya hazır bir şablon sunmaz. Bu nedenle söz konusu şart, yerel ve bölgesel düzeyde gençlik katılımı için kesin bir reçeteden ziyade, bir ilham ve öneriler kaynağı olarak görülmelidir.

23. Gençlik kuruluşları temsilcileriyle hükümet temsilcileri arasında gerçekleştirilen özgün bir ortaklık sayesinde Avrupa Konseyi, Gençlik ve Spor Müdürlüğü bünyesinde, Avrupa Konseyinin gençlik politikasının oluşturulması ve uygulamasında gençlere seslerini duyurma fırsatı sağlayan bir eş-yönetim sistemi oluşturmuştur. Eş-yönetimle ilgili daha fazla bilgi bu el kitabının 7. Bölümü'nde yer almaktadır.

24. Avrupa Gençlik Vakfı her yıl Avrupa'da yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde gençlik katılımını yaygınlaştırılmasını amaçlayan çeşitli projelere finansal destek sağlamaktadır.

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi nedir?

Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı, Avrupa Konseyi'nin siyasi kurumlarından biri olan Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimleri Kongresince hazırlanıp kabul edilmiştir. Söz konusu Kongre, yerel ve bölgesel politikaların çeşitli yönleriyle ilgili Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur. Avrupa Konseyi üye ülkelerinin yerel ve bölgesel yönetimlerinin seçilmiş temsilcilerini bir araya getirir.

Kongrenin temel rolü demokrasiyi yerel ve bölgesel düzeyde yaygınlaştırmaktır, çünkü demokrasi, Avrupa'nın köy ve kasabalarında başlar. Dönemin Kongre Başkanı Halvdan Skard'ın da dediği gibi, "Kongre, Avrupa'nın dört bir yanında yerel ve bölgesel demokrasiyi güvence altına alan ana kurumlardan biri haline gelmiştir, hükümetlerle diyalog kurulmasında kilit öneme sahip siyasi ortaklardan biri olmuştur."

Kongrenin faaliyetleri aşağıdaki alanlar üzerine odaklanır:

- Yerel ve bölgesel düzeylerde kendi kendine yönetimin tanıtılmasının ve geliştirilmesinin desteklenmesi
- Yerel ve bölgesel yönetimlerle ulusal yönetimler arasındaki yapıcı diyalogun artırılması
- Avrupa'nın bölgelerindeki ve belediyelerindeki yerel demokrasinin izlenmesi
- Yerel ve bölgesel seçimlerin izlenmesi

Kongre iki meclisten oluşmaktadır: yerel yönetimler meclisi ve bölgesel yönetimler meclisi. İki meclisin 318 üyesi ve 318 yedek üyesi 200,000 Avrupa belediyesini ve bölgesini temsil eder ve yerel ve bölgesel yönetimlerin ulusal örgütlerince²⁵ tayin edilirler.

Farklı konular üzerinde çalışan dört resmi komite, meclisler için raporlar ve politika metinleri hazırlar. Bunlardan biri olan Kültür ve Eğitim komitesi, gençlik konularından sorumludur.

Kongre, yeniden düzenlenmiş şartın mümkün olan en geniş bir biçimde yaygınlaştırılmasını garanti altına almaya çabalar. Her ne kadar şart Kongre tarafından hazırlanmış olsa da, bu belgenin uygulanmasında sorumluluk yerel ve bölgesel yönetimlere aittir.

Göreviniz:

1. *Ülkenizin Yerel Yönetimler Meclisi ve Bölgesel Yönetimler Meclisi delegelerinin kimler olduğunu öğrenin (liste Kongre internet sitesinde mevcuttur²⁶).*
2. *Delegelerle temasa geçerek ülkenizde yeniden düzenlenmiş şartın yaygınlaştırılması ve uygulanması ile ilgili olarak neler yapıldığını ve daha neler yapılmasının planlandığını öğrenin*
3. *Şartın yaygınlaştırılması ve uygulanmasıyla ilgili olarak sizin nasıl katkı sağlayabileceğinizi sorun.*
4. *Sürece sizin nasıl dahil olacağınız ve kuruluşunuzun, yerel toplumun veya yerel yönetimlerin dahil olmasını nasıl teşvik edeceğiniz ile ilgili olası yolları düşünün.*

Şart nasıl ve neden yeniden düzenlendi?

Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Avrupa Şartı (belgenin orijinal adı) Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimleri Daimi Konferansınca (1994 yılında adı "Avrupa'daki Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi" olarak değiştirildi) Mart 1992'de kabul edildi. Belge, mevcut potansiyeline rağmen, Avrupa Konseyi üye ülkelerince, ne yeterince yaygın bir şekilde bilindi, ne de

25. Çevirmen Notu: Türkiye'de yerel ve bölgesel yönetimlerin ulusal örgütü Türkiye Belediyeler Birliği'dir - www.tbb.gov.tr

26. Çevirmen notu: Bu liste ayrıca Türkiye Belediyeler Birliği sayfasında da yer almaktadır.

yeterince kullanıldı.²⁷ On yıl sonra, Kongre ve Gençlik ve Spor Müdürlüğü, Avrupa Şartının 10. yılını kutlamak ve şartın ilk on yılında gençlik katılımı üzerine başarıları ve güçlükleri değerlendirmek üzere Krakow'da "Gençler – Kentlerindeki ve Bölgelerindeki Aktörler" adlı konferansı düzenledi (7-8 Mart 2002)²⁸. Konferansta ayrıca, gençlik katılımının daha da yaygınlaştırılması ve bu alandaki iyi uygulamalar üzerinde de duruldu.

Konferansın sonuç bildirisinde, şartın içeriğinin çağdaş toplumdaki yeni gelişmeleri yeterince yansıtmadığı sonucuna varıldığından, Avrupa şartında bir değişiklik isteği yer aldı.

Düşünme zamanı

- 1. Gençlerin yaşamları, ihtiyaçları ve arzuları üzerinde etki yaratan yeni sosyal, siyasi, ekonomik ve teknolojik gelişmeler nelerdir?*
- 2. Bunlardan hangilerinin gençlerin toplum yaşamına katılımı üzerinde başlıca etkisi olabilir (gerek küresel anlamda gerekse sizin kuruluşunuzda veya toplumunuzda)?*

Bu talep üzerine, Kongre ve Avrupa Konseyi Gençlik Danışma Konseyi'nden²⁹ temsilciler ile diğer uzmanlardan oluşan bir uzmanlar grubu oluşturuldu ve şart yeniden düzenlenmeye başlandı. Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı Kongre tarafından Mayıs 2003'te kabul edildi (128 No.lu öneriye ek olarak).

Yeniden düzenlenmiş şart, modern Avrupa toplumundaki gençlerin yaşamlarını etkileyen internetin gençler üzerinde giderek artan etkisi, gençlik işsizliği, veya kentlerdeki güvenlik eksikliğinin sonuçları gibi yeni gelişmeleri ele aldı. Buna ek olarak Şartta, gençler için önemli olan konularda yerel politikalar üzerine bir inceleme ve bu politikaların gençlerin katılımını yerel düzeyde desteklemesini sağlayacak öneriler yer almaktadır.

Yeniden Düzenlenmiş Şartın farklı dillerde yayımlanması

Şart Konseyin iki resmi dili olan İngilizce ve Fransızca olarak yayımlanmıştır, ancak çeşitli Avrupa dillerine çevirisi de mevcuttur.³⁰ Şartın Avrupa Konseyi üyesi tüm devletlerin resmi dillerine çevrilme süreci devam etmektedir. Böylece, ileride, şarta Avrupa'daki tüm yerel toplumlar erişim sağlayabileceklerdir.

---

27. Doorley, J., "Avrupa Konseyi Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nün 2003-2005 yılları arasında gençlik katılımı ve demokratik yurttaşlıkla ilgili raporuna ilişkin sentez raporu ve gençlik katılımına ilişkin mevcut eğilimlerle ilgili değerlendirme ile ileriye yönelik önlemler", CDEJ (2006)4, Strazburg, Ocak 2006, s.6.

28. Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı'na Giriş, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, Mayıs 2003, s.5.

29. Avrupa Konseyinin resmi bir kuruluşu olan Gençlik Danışma Konseyi, gençlik sivil toplum örgütleri ve ağlarının 30 temsilcisinden oluşur. Ana görevi Avrupa Konseyinin gençlik sektöründeki politika ve program konularında öneriler oluşturmaktır.

30. Mevcut çeviriler Kongrenin internet sitesinde, www.coe.int/t/congress adresinde veya, Avrupa Gençlik Politikası Bilgi Merkezi internet sitesinde www.training-youth.net ve www.youth-knowledge.net/INTEGRATION/EKC/GP/charter.html adresinde bulunabilir.

Yeniden düzenlenmiş Avrupa şartı Avrupa Konseyi'nin resmi bir belgesidir ve bu nedenle de anlaması hukuki belgeler üzerinde çalışmaya alışkın olmayanlar ve özellikle de gençler için oldukça zor gelebilecek resmi bir dille yazılmıştır.. Bu sebepten dolayı, yeniden düzenlenmiş şartın, ilke ve önerilerinin örneklerle tanımlandığı ve basit 'genç dostu' bir dille anlatıldığı "sade dilli" sürümünü hazırlanmıştır. Şartın bu 'Sade dilli' sürümü interaktif CD halinde ve internet ortamında mevcuttur, böylece gençler şartı çok resmi (biçimsel) olmayan bir yoldan tanıyabilirler.

Göreviniz:

1. Yeniden düzenlenmiş şartın (hem resmi hem de 'sade dilli' sürümlerinin) kendi dilinize çevrilip çevrilmediğini öğrenin.
2. Çevrilmemişse, şartı dilinize çevirmek isteyen bir kuruluş, kurum veya grup tanıyor musunuz? Çeviri işinin yürütülmesi sürecine dahil olmak ister misiniz?
3. Muhtemel ortaklarla temasa geçerek çeviri sürecini planlayın.
4. Planınızı uygulayın.
5. Çevrilmiş metni diğer insanların erişimine de açmak üzere Avrupa Konseyi Gençlik ve Spor Müdürlüğüne (youth@coe.int) ve Kongre Sekreterliğine (congress.web@coe.int) gönderin.
6. Çeviri mevcutsa,
  - Şartın basılı kopyalarının ülkenizde nereden elde edilebileceğini,
  - Şartın çevirisinin internette bulunup bulunmadığını ve varsa hangi internet adresinde yer aldığını öğrenin
7. Şartın ihtiyacınız kadar kopyasını ısmarlayın
8. Şartın 'sade dilli' sürümünün dilinize çevirisinin olup olmadığını ve ona erişiminiz olup olmadığını öğrenin.

Şartın Yasal Statüsü

Yeniden düzenlenmiş şartın uygulanmasını destekleyen Bakanlar Komitesinin Rec(2004)13 sayılı tavsiye kararı tüm Avrupa Konseyi üye devletlerince kabul edilmiştir.³¹ Uygulamada, her ne kadar Avrupa Konseyin önerileri yasal olarak bağlayıcı nitelikte değilse de, üye devletlerin yeniden düzenlenmiş şartı uygulama konusunda ahlaki bir sorumluluğu olduğu anlamına gelir. Bu nedenle, şart, yerel ve bölgesel düzeyde gençlik katılımını arttırmaya yönelik bir ilkeler ve iyi uygulamalar dizisi ve kılavuz olarak görülmelidir.

31. Bu belgeninTürkçe sürümünün baskıya verildiği tarih itibarıyla (2011 sonbaharı) Avrupa Konseyinin 47 üyesi bulunmaktadır: Almanya, Andorra, Arnavutluk, , Avusturya, Azerbaycan Ermenistan, , Belçika, Birleşik Krallık, Bosna Hersek, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, , Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, İzlanda, Karadağ, Kıbrıs, Letonya, Lihtenştayn, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, "Eski Yugoslav Cumhuriyeti Makedonya", Malta, Moldova, Monako, , Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Rusya Federasyonu, San Marino, Sırbistan, Slovakya, Slovenya, Türkiye, Ukrayna., Yunanistan. Güncelleştirilmiş liste www.coe.int/T/e/com/about_coe/member_states/default.asp adresinde bulunabilir.

----> 2.2. Şartın içeriği

Şartın, yerel düzeyde gençlik katılımına ilişkin üç bölümü bulunmaktadır.

Bölüm I- Sektörel politikalar

Gençlerin aktif katılımları motivasyon, ihtiyaçlar ve istekler gibi iç faktörlerle; mevcut durum, altyapı ve mevcut sistemler gibi dış faktörlere bağlıdır. Yerel politikalar gençlerin okul, kuruluş veya toplum yaşamlarına katılabilmeleri için doğru koşulların ve altyapının yaratılmasında çok güçlü bir rol oynamaktadır. Bu sebeple yeniden düzenlenmiş Avrupa Şartı farklı politika alanları üzerine bir inceleme içermektedir ve gençlerin katılımlarını gerekli şekilde destekleyecek somut önlemler önermektedir. Ne var ki, bu önlemler oldukça genel kalmaktadır, böylece Avrupa çapındaki toplumlar kendi yerel şartları ve arka plandaki faktörleri dikkate alarak bu önlemleri uygulamanın en uygun yollarını bulabilirler.

Politika Alanı	Yerel ve bölgesel yönetimlere öneriler
Spor, serbest zaman ve örgütlü yaşama ilişkin politikalar	<ul style="list-style-type: none"> • Gençlik dernekleri ve örgütleri, gençlik grupları ve yerel gençlik merkezlerinin yürüttüğü sosyo-kültürel faaliyetlerin desteklenmesi • Yerel gençlik çalışanları, kolaylaştırıcılar ve gençlik kulüpleri ve gençlik örgütlerinin liderlerini eğiten kuruluşların desteklenmesi • Derneklerin, daimi organlarında gençlik katılımını yaygınlaştırılmasının teşvik edilmesi
Gençlik istihdamı ve işsizlikle mücadeleyle yönelik politikalar	<ul style="list-style-type: none"> • Gençlik işsizliğiyle mücadeleye yönelik ve gençler için istihdam fırsatlarını destekleyecek politika ve programların oluşturulması • Yerel istihdam merkezlerinin kurulması • Gençlerin iş kurmalarının desteklenmesi • Sosyal ekonomi, kendi kendine yetebilme girişimleri veya işbirliği denemelerinin teşvik edilmesi
Kent ortamı ve yaşam alanı, barınma politikası ve ulaşım	<ul style="list-style-type: none"> • Daha tümleşik(entegre), daha az bölünmüş bir yaşam ortamına dayalı bir kentsel çevre politikası geliştirilmesi için koşulların oluşturulması • Barınma ve kentsel çevre politikaları yürütülmesi • Daha uyumlu bir çevre için programlar oluşturulması • Barınma ilgili yerel bilgi hizmetlerinin oluşturulması • Gençlerin barınma olanaklarına erişimi için yerel programlar oluşturulması • Toplu ulaşım hizmetlerinin düzenlenmesinde gençlerin dahil edilmesi • Ulaşım hizmetleri sunmayı hedefleyen kırsal ulaşım girişimlerinin desteklenmesi

Gençlik katılımını teşvik edici bir eğitim, öğretim ve öğrenme politikası ³²	<ul style="list-style-type: none"> • Gençlerin okul yaşamına katılımının aktif bir şekilde teşvik edilmesi • Gençlerin demokratik öğrenci örgütlerinin (kulüp/dernek) kurulabilmesi için finansal ve diğer desteklerin (toplantı mekanları gibi) sağlanması • Ders programları ve diğer gelişmelerle ilgili olarak öğrencilere ve öğrenci örgütlerine düzenli olarak danışılması
Hareketlilik ve gençlik değişimleri için politika	<ul style="list-style-type: none"> • Gençlerin hareketliliğini destekleyen grup ve örgütlerin desteklenmesi • Gençlerin, okulların ve kuruluşların uluslararası değişim programlarında ve ağlarda yer almalarının teşvik edilmesi • gençlik temsilcilerinin bu değişimleri düzenleyen ikili eşleştirme komitelerine veya diğer organlara dahil edilmesi
Sağlık politikası	<ul style="list-style-type: none"> • Sosyal refah ve sağlığın öneminin tanıtımıyla ilgilenen gençler, örgütler ve diğer gruplar arasındaki danışma faaliyetleri için kurumsal mekanizmaların oluşturulması veya geliştirilmesi • Tütün, alkol veya uyuşturucu madde kullanımından etkilenen gençler için yerel bilgilendirme politikalarının ve danışma olanaklarının oluşturulması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması • Korunma ve rehabilitasyon çalışmaları ile ilgilenen sosyal hizmet uzmanları ile gençlik çalışanları ve liderleri için özel eğitim politikaları geliştirilmesi • Cinsel yoldan bulaşan hastalıklarla ilgili bilgilendirme kampanyalarının ve önleyici tedbirlerin yoğunlaştırılması
Toplumsal cinsiyet eşitliği politikası	<ul style="list-style-type: none"> • Genç kadın ve erkeklerin, profesyonel yaşamda, örgütlerde, siyasette, yerel ve bölgesel yönetimlerde sorumluluk gerektiren mevkiiler edinmelerine destek olunması • Eşitsizliği ortadan kaldırmaya yönelik bir plan oluşturularak ve fırsat eşitliğini yaygınlaştırmaya yönelik önlemleri uygulayıp değerlendirerek, kadınlarla erkekler arasında eşitliğe yönelik bir eğitim politikasının yaygınlaştırılması • Eğitim kursları hakkında genç kızların ve genç kadınların bilgi edinmelerinin sağlanması • Kızlara ve genç kadınlara hibe ve özel kurslar sunulması • Kamu hizmetleri alanında faaliyet gösteren kurumlarda kadınlar için bir kota ayrılması • Sosyal hizmetlerin sağlanması için mali tedbirler alınması

32. Çevirmenin Notu. Burada bahsedilen eğitim politikası sadece örgün eğitimi, yani okullardaki eğitimi ifade etmez. Resmi olmayan/yaygın (non-formal) eğitim başta olmak üzere geniş çerçevede gençlerin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine yönelik her türlü öğrenme yaklaşımını ifade etmektedir. Yani, mevcut örgün eğitim sistemlerinin var olması bu politikanın yeterince yerine getirildiği anlamına gelmemektedir.

Kırsal bölgeler için özel bir politika	<ul style="list-style-type: none"> Farklı sektörel politikaların, kırsal bölgelerde yaşayan gençlerin özel ihtiyaçlarını yansıtarak bu ihtiyaçlara cevap vermesinin sağlanması Kırsal bölgelerde aktif olan gençlik örgütlerine ve toplum kuruluşlarına destek sağlanması
Kültüre erişim politikası	<ul style="list-style-type: none"> Gençlerin kültürel aktörler olmasını mümkün kılan politikaların benimsenmesi Bilgiye, kültür uygulamaları ve yaratıcı faaliyetlere erişimi kolaylaştıracak politikaların benimsenmesi
Şiddet ve suçla mücadele politikası	<ul style="list-style-type: none"> Gençlerin suç önleme konseylerine dahil edilmesi Özellikle suça yönelme riski taşıyan veya halihazırda suça bulaşmış gençlerle birlikte çalışılması Irkçı şiddetle mücadele edilmesi Okul içi şiddetin engellenmesi Şiddet karşıtlığını ve hoşgörüyü yaymaya çalışan ağların veya projelerin oluşmasına katkıda bulunulması Gençlerin cinsel sömürü ve istismardan korunması Cinsel sömürü ve cinsel taciz mağdurlarına destek sağlayan yapıların oluşturulması
Ayrımcılık karşıtı politika	<ul style="list-style-type: none"> İnsan haklarının aktif bir şekilde yaygınlaştırılması (tanıtılması) Ayrımcılık karşıtı yasaların güçlendirilmesi Tüm yurttaşların kamu alanlarına, mesleki eğitime, okullara, barınma olanaklarına, kültürel faaliyetlere vb. eşit erişime sahip olmasının sağlanması Dinler arası diyalogun, çok-kültürlüğün, ırkçılık karşıtlığının ve ayrımcılık karşıtlığının eğitimin müfredatın bir parçası olması
Cinsellikle ilgili politika	<ul style="list-style-type: none"> Okullarda yönlendirici olmayan cinsellik eğitimi verilmesi İlişkiler ve cinsellik konularında bilgi veren kuruluş ve hizmetlerin desteklenmesi Bu alanda akran çalışmalarının desteklenmesi
Haklara ve yasalara erişim politikası	<ul style="list-style-type: none"> Gençlerin hakları hakkında bilginin yaygınlaştırılması Gençlerin haklarının uygulanmasına yönelik hizmetlerin desteklenmesi Yeni kuralların oluşturulmasında gençlerin katılmasına olanak sağlanması

Bölüm II – Gençlik katılımı araçları

Şartın sıradaki bölümü gençlik katılımını geliştirmek amacıyla yerel yönetimler tarafından kullanılabilir fikirler ve araçlara odaklanmaktadır. Bu araçlar anlamlı bir şekilde uygulanabileceği somut alanlarla ilgilidir.

1. Alan: Gençlik katılımında eğitim

- Gençlik katılımının uygulanması üzerine öğretmenler ve gençlik çalışanları için mesleki eğitim
- Okullarda, öğrenciler için her türlü katılım şeklinin uygulanması
- Okullarda yurttaşlık eğitimi programlarının uygulanması (gençlik katılımı, insan hakları eğitimleri vb.).
- Akran eğitimlerinin uygulanması, gerekli kaynakların sağlanması ve iyi uygulamaların paylaşılmasının desteklenmesi

2. Alan: Gençlerin bilgilendirilmesi

- Gençlik bilgi merkezleri veya danışmanlık merkezlerinin desteklenmesi veya oluşturulması
- Bilgiye erişim konusunda sorunları olan gençlerin (engelliler, internet erişimi olmayanlar, bilgisayar bilgisi olmayanlar, kırsal veya imkanları kısıtlı bölgelerde yaşayanlar gibi), ihtiyaçlarının karşılanması için özel tedbirlerin alınması
- Gençlere yönelik bilgi hizmetleriyle ilgili standartların oluşturulması ve bunların güvence altına alınması
- Bilgi hizmetlerinin bu standartlara uymasının sağlanması

3. Alan: Gençlik Katılımının bilgi ve iletişim teknolojileri aracılığıyla yaygınlaştırılması

- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin, yerel yönetimlerin bilgilendirme ve katılım politikalarının bir parçası olarak kullanılması
- Gençlerin bu teknolojilere erişiminin temin edilmesi (gerek altyapı gerekse usul bilgisi ve beceri açısından)

4. Alan: Gençlerin medyaya katılımının yaygınlaştırılması

- Gençler tarafından ve gençler için geliştirilmiş yerel medyanın yaratılmasının ve yürütülmesinin desteklenmesi
- Gençlere bu medya organlarını nasıl düzenleyebilecekleri hususunda uygun eğitim programlarının sağlanması

5. Alan: Gençlerin, gönüllü çalışmalar yapmaları için teşvik edilmesi

- Gönüllü merkezlerinin kurulmasının desteklenmesi
- Gönüllü çalışma olanaklarıyla ilgili bilgi sağlanması
- Gönüllü faaliyetleri tanıyan ve geçerliliğini onaylayan sistemlerin geliştirilmesi

6. Alan: Gençlerin projelerinin ve girişimlerinin desteklenmesi

- Gençlerin projelerinin uygulanmasının kolaylaştırılması
- Bu projelerin yürütülmesi için profesyonel yardım sağlanması
- Finansal, teknik ve malzeme desteğinin sağlanması

7. Alan: Gençlerin örgütlerinin desteklenmesi

- Gençlik örgütlerini desteklemek üzere belirli bütçelerin sağlanması (gençler tarafından yürütülen ve gençler için çalışan kuruluşlar öncelikli olmak üzere)
- İlgili alanlarda, eş-yönetim ilkesinin ve karar alma süreçlerinin gençler ve gençlik örgütleriyle ortaklaşa yürütülmesi sisteminin uygulanması

8. Alan: STÖ³³lerde ve siyasi partilerde gençlik katılımının desteklenmesi

- Gençlerin katılımını destekleyen STÖ'lere kaynak sağlanması (maddi kaynaklar dahil)
- Gençlerin siyasi parti sistemine katılımlarının desteklenmesi

33. Çevirmen Notu: İngilizce'de 'NGO -- Non-governmental organisation' olarak kullanılan terimin direk çevirisi hükümet dışı kuruluş/örgüt olmasına rağmen Türkiye'de STK - Sivil Toplum Kuruluşu veya STÖ - Sivil Toplum Örgütü daha yaygın olarak kullanılmaktadır.

Bölüm III – Gençlerin yerel ve bölgesel meselelere kurumsal olarak katılımı

Yeniden düzenlenmiş şartın son bölümünde gençlerin yerel yapılara veya kurumlara katılımına yönelik öneriler yer almaktadır. 1. Bölüm 'de incelenen sektörel politikalar tüm toplum düzeyinde gençlik katılımını destekleyecek şekilde uygulanacaksa, gençlerin görüşlerini temsil edecek uygun yapıların da oluşturulması gerekecektir. Şart, kurumsal katılımın nihai şeklinin yerel ihtiyaçlara göre belirlenmesi gerektiğinin altını çizmekle birlikte, bu katılım, daima gençlikle yerel yönetimler arasında bir ortaklık yaratmayı amaçlamalı ve gençlere kendilerini etkileyen kararlara dahil olma fırsatı vermelidir.

Gençlik konseyleri, gençlik meclisleri ve gençlik forumlarına ilişkin öneriler:

- Daimi yapılar olmalıdırlar
- Gençlik kuruluşlarından seçilmiş veya görevlendirilmiş temsilcilerden oluşmalıdırlar
- Üyelerinin bütünü toplumun sosyolojik yapısını yansıtmalıdır
- Gençler, projelerde ve politikaları etkileme konusunda doğrudan sorumluluğa sahip olmalıdırlar
- Söz konusu gençlik konseyleri, gençlik meclisleri ve gençlik forumları, gençlerin görüşlerini ve kaygılarını ifade edebilecekleri (aynı zamanda yerel yönetimlerin girişimleriyle de ilişkili olarak) somut bir yapı oluşturmalıdır.
- Yerel yönetimlere önerilerde bulunacak güce sahip olmalıdırlar
- Gençleri ilgilendiren konularda, gençlerle ve gençlik kuruluşlarıyla istişareleri³⁴ kolaylaştırmalıdırlar
- Gençlerin projelerini geliştirmek, izlemek ve değerlendirmek için bir tartışma alanı oluşturmalıdırlar
- Gençlerin yerel düzeydeki diğer danışma (istişare) yapılarına katılımını kolaylaştırmalıdırlar

Gençlik katılımına yönelik yapıların desteklenmesine ilişkin öneriler

- Yerel yönetimler, gerekli mekan, malzeme ve maddi desteği sağlayarak gençlik katılımı için hem resmi hem de resmi olmayan yapıları sağlamalıdırlar (bununla birlikte başka kaynaklardan ilave destek bulmaktan da sorumludurlar)
- Yerel yönetimler, destek yapılarının uygulanmasının izlenmesinden sorumlu bir garantör sağlamalıdırlar.
- Garantör bağımsız olmalı ve görevlendirilmesi gençlik temsilcileriyle yerel yönetimler arasındaki görüş birliği ile yapılmalıdır.
- Garantör, gençlerle, seçilmiş yerel yönetim temsilcileri arasında bir aracı olarak görev yapmalı, gençlerle yerel yönetimler arasında bir yanlış anlama veya uyuşmazlık olduğu takdirde gençlerin menfaatlerini temsil etmeli, ve ikisinin arasında bir iletişim kanalı oluşturmalıdır.

----> 2.3 Şartın hedef kitleleri

Yeniden düzenlenmiş şart, yerel bir bağlamda gençlik katılımının arttırılmasıyla ilgilenen, bundan sorumlu olan veya bu çalışmalarda yer alan, tüm aktörlere hitabeden bir belgedir. Her aktör , şarta farklı bir açıdan bakacak ve kendine göre kullanmak isteyecektir, ancak herkes için esas hedef aynı olacaktır -bu da gençlerin, yaşamlarını etkileyen girişimlere ve karar alma süreçlerine anlamlı bir şekilde bağlanabilmeleri ve katılabilmeleri için hakka, imkanlara, alana, olanaklara ve desteğe sahip olmalarını garanti altına almaktır. Bu beş anahtar sözcük: hak, imkanlar, alan, olanaklar ve destek, şartın katılım konusundaki yaklaşımının ana unsurları oluşturur ve bu el kitabının 3. Kısımında daha ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

34. Çevirmen notu: Burada 'istişare' özellikle gençleri ilgilendiren konularda gençlere ve gençlik kuruluşlarına danışılması ve iki yönlü bir iletişimi tanımlamaktadır. Danışma veya istişare gençlik politikalarının şekillenmesi ve karar alma süreçlerine gençlerin katılımı açısından önemli araçlardan biridir.

Şartın ana hedef kitleleri:

- *Gençler*

Gençler, nüfusun önemli bir bölümünü oluşturur. Çeşitlilik gösteren bir gruptur ve kendi ihtiyaçları ve istekleri vardır. Bu ihtiyaçlar ve istekler, gençlerin kendileri için önemli olan konularda bir söz sahibi olmaları ve anlamlı bir rol oynayabilmeleri halinde daha iyi karşılanabilecektir.

- *Resmi olmayan gençlik grupları*

Bazı gençler fikirlerini paylaşmaktan ve diğer gençlerle birlikte bir şeyler yapmaktan hoşlanırlar ancak örgütlerin resmi üyeleri veya yapısal kuruluşların parçası olmak istemezler. Bunun yerine, herhangi bir kaydı olmayan, çok esnek kuralları olan resmi olmayan gruplar oluşturarak, ihtiyaçlarını hiyerarşik veya düzenli örgütlerden daha etkili bir biçimde karşılarlar. Resmi olmayan bu gruplar kendiliğinden oluşan ağlar, destek grupları veya sanal topluluklar gibi bir biçimde olabilir.

- *Gençlerin kuruluşları ve örgütleri*

Bir gençlik kuruluşunun, gençlik konseyinin veya kurulunun üyesi olmak, gençlik katılımının geleneksel biçimlerinden biridir. İdeal olarak gençlerin yönetici konumunda olmaları gerekir, ancak bazı gençlik kuruluşları ya sadece yetişkinler tarafından ya da yetişkinler ve gençler tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. Gençlerin kuruluşları veya örgütleri genellikle yerel veya ulusal yönetimlerce tescil edilirler ve tüzel kişilik olarak faaliyet gösterebilirler. Bu nedenle bazı ülkelerde gençler, kuruluşun işlemlerinde yasal açıdan sorumlu tutulamayacağı için bu kuruluşlarda yönetici konumunda yetişkinlerin bulunması gerekli olabilir.

- *Eğitim kurumları*

Okullar, gençlerin dünya ile ilgili yeni şeyler öğrendikleri, görüşlerini şekillendirdikleri ve yaşamlarının sonraki aşamalarına hazırlandıkları en önemli yerlerden biridir. Gençlerin büyük bölümü yaşamlarının çoğunu okulda veya üniversitede geçirirler; bu nedenle, bu yerler gençlik katılımının sadece tanıtılacağı değil, uygulanacağı yerler olmalıdır.

- *Diğer kuruluşlar*

Gençlik katılımı alanında faaliyet gösteren ancak doğrudan doğruya gençlerle birlikte çalışmayan, veya üyelikleri çok çeşitli yaşlardaki ve mesleki gruplara açık olan kuruluşlar da mevcuttur. Bu kuruluşlar, örneğin, gençlik çalışanları veya öğretmenler için eğitim faaliyetleri düzenlerler, araştırma üzerine odaklanırlar veya genç dostu politikaların güçlendirilmesi için lobi faaliyetlerinde bulunurlar.

- *Yerel yönetimler*

Avrupa ülkeleri arasında giderek yaygınlaşan bir uygulama da, yerel yönetimlerin, bünyelerinde gençlik sorunlarıyla ilgilenen özel birimler oluşturmalarıdır. İster alanda çalışan tek bir kişi, isterse de bütün bir bölüm olsun, bu birimlerin amacı yerel bağlamda gençlik katılımını geliştirmek, ve aynı zamanda farklı gençlik girişimlerini ve faaliyetlerini desteklemek olmalıdır. Ne var ki, şartı sadece gençlerden sorumlu temsilcilerin kullanması yeterli değildir. Daha önce de belirtildiği gibi gençler, çeşitli sektörel politikalardan etkilenmektedirler ve bu nedenle, yerel yönetimlerin yapısındaki diğer birimler de şartın uygulamasında yer almalıdır.

Şarta bakıldığında çoğunlukla yerel politikalara ve araçlara odaklanıldığından, esas itibarıyla yerel yönetimleri muhatap aldığı izlenimi oluşabilir. Yerel yönetimlerin, gençlik katılımının sağlanması için doğru koşulların yaratılmasında gerçekten de çok önemli bir rolü vardır; ancak bunu, gençler ve gençlik örgütleri ile işbirliği ve onların desteği olmadan yapamazlar ve yapmamalıdır. Bu nedenle, şartın ilke ve önerilerinin belirli bir toplumda başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için yukarıda bahsedilen tüm aktörlerin, her ne kadar farklı kapasitelerde ve rollerde olsa da, dahil edilmeleri gerekmektedir. El kitabının ilerleyen bölümlerinde, bu aktörlerin her birinin şartın yerel düzeyde uygulanmasında nasıl rol alacakları ile ilgili ayrıntılar yer alacaktır.

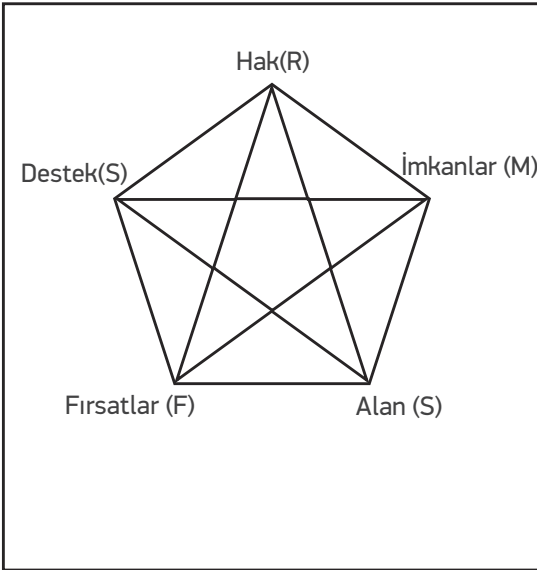

3. Bölüm

Şartın katılım yaklaşımı

3.1 Şartın katılım yaklaşımına giriş

Yeniden düzenlenmiş şart, yerelde gençlik katılımının yaygınlaştırılmasında yer alan çeşitli paydaşlara hitaben hazırlanmıştır. Belgenin önemli bir bölümü, farklı sektörel politikalara ilişkin öneriler içermekteyse de, gençlik katılımının politika boyutunun çok daha ötesinde gitmektedir. Şart, yerel düzeyde gençlik katılımının tüm boyutlarında) kullanılabilir bir yaklaşım önermektedir - örneğin gençlik için katılımcı projeler düzenlenmesi, genç-yetişkin ortaklıkları veya gençlik örgütleri ve gençlik grupları kurulması vb. gibi.

Şartın gençlik katılımı yaklaşımı, belgenin önsözünde yer alan beş anahtar kelimeye dayanmaktadır: Hak, İmkanlar, Fırsatlar, Alan ve Destek³⁵, diğer bir adıyla HİFAD (RMSOS36) yaklaşımı

Hak, İmkanlar, Alan, Fırsatlar ve Destek anahtar sözcükleri, yerelde gençlik katılımını etkileyen ana faktörleri temsil etmektedir (bu bölümde daha ayrıntılı olarak ele alınacaktır). Bunların her biri ayrı bir destek önlemi üzerine odaklanmaktadır, ancak hepsi birbirleriyle ilişkilidir, yani hepsinin aynı anda gerçekleştirilmeleri gerekmektedir; aksi takdirde gençler, kendilerini ilgilendiren faaliyetlere veya kararlara katılıma tam olarak erişemezler.

35. Şartın Giriş bölümünde yer alan bu anahtar sözcükler belgede benimsenen aşağıdaki katılım anlayışıyla bağlantılıdır: "Katılım ve aktif yurttaşlık, kararlara katılacak ve bunları etkileyebilecek hakka, imkana, alana, fırsatlara ve gerektiğinde desteğe sahip olmak ve daha iyi bir toplum yaratmaya yönelik faaliyetlere ve eylemlere katılmaktır."

36. Çevirmen Notu: RMSOS yaklaşımı, İngilizcede Hak, İmkanlar, Alan, Fırsatlar ve Destek kelimelerinin baş harflerinden oluşturulmuştur ve yer yer karşınıza çıkabilir. RMSOS kısaltması aynı mantıkla Türkçe'ye HİFAD olarak uyarlanmıştır.

HİFAD yaklaşımı gençler, gençlik çalışanları veya yerel yönetimler için faydalı bir araç olabilir; zira onların projelerine ve girişimlerine eleştirel bir gözle bakabilmelerine ve gençlerin katılımı için uygun koşulların sağlanıp sağlanmadığını anlamalarına yardımcı olur. HİFAD yaklaşımının sağladığı çerçevenin daha ayrıntılı bir açıklaması aşağıda yer almaktadır.³⁷

----> 3.2. HİFAD (RMSOS) çerçevesi

HİFAD (RMSOS) çerçevesi gençlik katılımını etkileyen beş ana faktörün bir proje, girişim, kuruluş veya toplum yaşamında ne ölçüde var olduğunu değerlendirme aracıdır.

Hak (H)

Gençler, katılım için tartışmasız bir hakka sahiptir ve daha önce 1. Bölüm'de de ifade edildiği gibi, bu haktan bir insan hakkı, ya da yurttaşlık hakkı olarak söz edilir. İdeal olarak, gençlerin yerel ve/veya bölgesel düzeyde kendilerini etkileyen konu, eylem ve kararlara katılma hakkı olduğu ve bu konularda kendilerine danışılması gerektiğini belirten yasalar olmalıdır. Ancak böyle bir hak yasalarında resmen bulunmayan toplumlarda bile gençlerin katılma hakkı vardır. Diğer bir deyişle bu, yerel veya bölgesel yönetimlerin böyle bir hakkı sağlamalarından bağımsız olarak tüm gençlerin sahip olduğu ve talep etmesi gereken temel bir haktır.

Gençler, haklarının yaygınlaştırılmasında aktif olarak çalışmalıdırlar. Uygulamada bunun anlamı, yerel kararları danışma mekanizmaları veya oy kullanarak etkilemekten çok daha fazlasıdır. Burada ima edilen, faaliyetlerin, projelerin ve kuruluşların gençlerin yaşamın tüm alanlarında sahip oldukları hakları yaygınlaştırmaları gerektiğidir. Budan sadece sivil veya siyasi haklar değil, sosyal, ekonomik ve kültürel haklar da anlaşılmalıdır.

Düşünme Zamanı:

Genel olarak haklar

- 1. Gençlerin sahip oldukları haklar nelerdir?*
- 2. Projeniz/kuruluşunuz gençlerin hangi haklarını ele almayı veya tanıtmayı amaçlıyor?*
- 3. Bu hakların projenizin hitap ettiği gençler için uygun olduğunu nereden biliyorsunuz?*

Katılma hakkı

- 1. Yerel topluluğunuzda gençlerin katılma hakkı var mıdır? Bunu nereden biliyorsunuz?*
- 2. Gençler, katılımı uygulamaları/deneyebilmeleri için gerekli olan haklara sahipler mi (fikirlerini ifade edebilme, seslerini duyurabilme gibi)? Bu haklar özellikle nelerdir?*
- 3. Projeniz gençlerin yaşamlarını etkileyen konu, eylem ve kararlara katılma hakkını nasıl ele almakta veya bu hakkın yaygınlaştırılmasına nasıl katkıda bulunmaktadır?*

37. Söz konusu RMSOS çerçevesinin tanımı, 2005 Haziran ayında Strazburg'daki Avrupa Gençlik Merkezinde düzenlenen, Yerel ve Bölgesel Düzeyde Katılım Projelerinin Hazırlanması ve Uygulanması için Eğitim Kursu ihtiyaçları için hazırlanan malzemelerden uyarlanmıştır.

Projeniz, örgütünüz veya topluluğunuz bünyesinde gençlerin hakları

1. Projenizdeki, örgütünüzdeki veya topluluğunuzdaki karar alma süreçlerinde gençlerin yeri nedir?
  - Gençler tüm karar alma kademelerinde yer alıyor mu?
  - Gençler karar almak ve bu kararları projeniz kapsamında uygulamak için gerekli özerkliğe ve sorumluluğa sahipler mi?
2. Projenizde yer alan gençler, etkin karar alma için gerekli becerileri hangi yollarla geliştirmektedirler?
3. Projeniz milliyet, etnik, dini ve kültürel kimlik, sosyal sınıf, ekonomik kaynaklar, toplumsal cinsiyet, cinsel yönelim, fiziksel yeteneklerine dayalı ayrımcılık yapmadan tüm gençlere nasıl ve ne ölçüde açıktır?

İmkanlar (i)

Yaşam, yetersiz kaynakları olan (örneğin maddi kaynaklar) ve işsizlik veya buldukları güç durumdan ötürü yoksulluk içinde yaşayan gençler için çok zor olabilir. Bu, gıda ve barınma gibi temel ihtiyaçlardan yoksun olabilecekleri ve bunun sonucunda da kendilerini toplumdan soyutlanmış hissedebilecekleri anlamına gelmektedir. Böyle bir ortamda doğal olarak öncelik, eksikliği duyulan kaynakların karşılanması için farklı yollar aramaya verilecektir ve gençler bir örgütün veya toplumun yaşamına katılmak için gerekli zamanı veya motivasyonu sağlamayı çok daha zor görebilirler.

Bu nedenle gençlerin, katılmalarını desteklemek için önce temel ihtiyaçlarının karşılanmış olması gerekir. Bu temel ihtiyaçlar yeterli sosyal güvence, eğitim, barınma, sağlık hizmetleri, ulaşım, usul/yöntem bilgisi (know-how) ve teknolojiye erişim gibi ihtiyaçları kapsar.

Düşünme Zamanı

1. Bulduğunuz yerelde gençlerin projenize, kuruluşunuza veya toplum yaşamına tam anlamıyla katılabilmesi için ihtiyaç duydukları en önemli imkanlar nelerdir? Bu ihtiyaçları nasıl belirlediniz?
2. Projeniz veya kuruluşunuz bu imkanlarla ilgili (varsa) hangi hususları ele almaktadır? Hangi şekilde?
3. Gençlerin imkanları/kaynakları, erişim, yer veya mesafe konuları projeniz, kuruluşunuz veya toplumunuz tarafından nasıl ele alınmaktadır?
4. Bu unsurlar projenizde hitap ettiğiniz gençlerin projenize dahil olma olasılıklarını nasıl etkilemektedir?
5. Çeşitli gençlerin projenize dahil olabilmesi için uygun ve kolayca uygulanabilir ne gibi kaynaklarınız var ve ne gibi kaynaklara ihtiyaç duyuyorsunuz (örneğin ulaştırma, masraflar, çevirmenler gibi)? Henüz sahip olmadığınız kaynakları nasıl elde edebilirsiniz?
6. Projeniz veya kuruluşunuz engelli veya dezavantajlı³⁸ gençler için erişilebilir mi? Bu gençlerin de dahil edilebilmesi için nasıl bir destek gereklidir ve bu destek nasıl sağlanabilir?

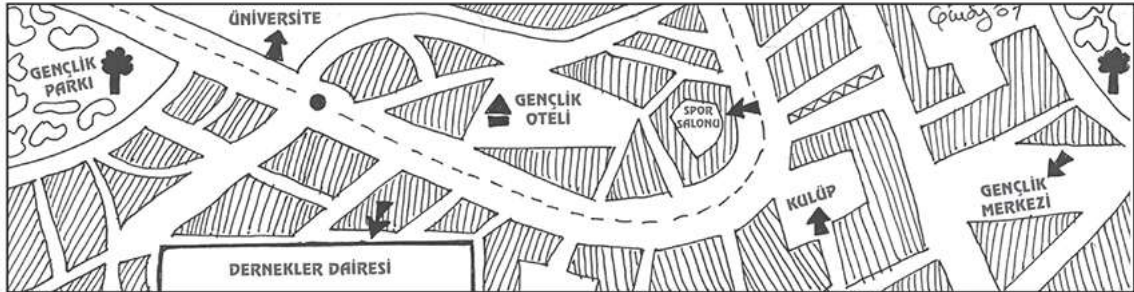
Alan (A)

Gençlerin toplanmak, vakit geçirmek veya kendi faaliyetlerini düzenlemek için fiziksel alana ihtiyaçları vardır. Okul faaliyetleri veya diğer düzenli müfredat faaliyetleri söz konusu olduğunda gerekli tesisler genellikle sağlanmaktadır (sınıflar, spor salonları veya gençlik kulüpleri gibi), ancak gençler düzenli (organize) olmayan faaliyetlere dahil olmak ilgilerini çekiyorsa, bir araya gelmek için yer bulmaları çok daha güçtür. İşte bu nedenle de internetin gençler tarafından benzer düşüncede olan diğer gençlerle bir araya gelmek, fikir alış verişi yapmak ve hatta proje oluşturmak için alan olarak kullanıldığını her geçen gün daha sık gözlemliyoruz.

Ancak HİFAD faktörü sadece fiziksel alanlarla ilgili değildir, daha çok, politika oluşturmanın kurumsal çerçevesi içinde katılım alanları ile ilgilidir. Bu da esas olarak, gençlerin görüşlerinin, önerilerinin ve vardıkları sonuçların alınan kararlar üzerinde gerçek bir etkisi olması anlamına gelmektedir. Gençler çoğu kez bir sürece katılmaya davet edilirler ancak nihai sonuca yön ve şekil verme konusunda çok az bir şansları olur. İşte buna “sembolik temsil” diyoruz (tokenizm).

Düşünme Zamanı

1. Toplumunuzdaki gençler için mevcut olan alan (fiziksel, sanal, kurumsal) nedir? Sizce bu alan yeterli midir?
2. Gençler yaşamlarını etkileyen kararların nihai çıktıları üzerinde hangi yollardan gerçek bir etkiye sahip olabilirler?
3. Projeniz veya kuruluşunuz gençlere hayatlarını etkileyen kararların nihai çıktıları etkileyebilmeleri için ne ölçüde yardımcı oluyor?
4. Projeniz veya kuruluşunuz, projede yer alan gençleri, toplumun/yerel ortamın veya projenin nasıl gelişeceği konusundaki fikirlerini, görüşlerini, arzularını veya kaygılarını ifade etmeleriyle ilgili olarak nasıl güçlendiriyor?³⁹
5. Kendi ortamınızda gençlerin görüşlerinin gerçek bir etki yaratabilmesi için ne gibi pratik önlemler uygulayabilirsiniz?
6. Proje düzenleyicileri için soru: projenin yer alacağı alan herkes için erişilebilir, davetkar ve açık mı? Söz konusu alanı kim, hangi kısıtlara dayanarak tasarladı?

39. Çevirmen Notu: İngilizce 'Empowerment' terimi gençlik çalışmalarında sıklıkla kullanılan bir sözcüktür. Empowerment kelimesi iki anlamı bir arada içerir. Özellikle 'youth empowerment' teriminde gençlere gerekli yetki ve güç devrinin yapılması, gençlerin yetkilendirilmesi ifade edilirken ayrıca gençlerin bu yetkiyi doğru şekilde kullanabilmeleri ve başarılı olmaları için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılması ve güçlendirmeleri de anlamın içinde yer alır. Türkçe'de genellikle güçlendirme olarak kullanılan bu terim ayrıca yetkilendirme, yetkin kılma gibi kelimelerle de kullanılabilir.

Fırsatlar (Olanaklar) (F)

Gençlerin aktif bir katılım sağlayabilmeleri için kendilerine bunu yapabilecekleri fırsatlar verilmelidir. Örnek olarak bu, gençlerin nasıl dahil olabilecekleri, fırsatların ne ve nerede olduğu konusundaki bilgilere kolayca erişim sağlamaları anlamına gelmektedir. Gençler, yerel toplumlarında gençlik katılımı anlamında neler olduğunu bilirlerse katılım konusunda bilinçli kararlar verebilirler. Bazen, gençlerin katılım sağlamaması, ilgi duymadıklarından değil, var olan fırsatlar hakkında asla bilgi edinememelerinden kaynaklanmaktadır.

Ayrıca, etkinlikler, karar alma süreçleri ve sistemleri genç dostu olmalıdır. Bu süreçlerde ve yapılarda gençler için sadece alan olması yetmez, aynı zamanda bunların düzenlenme ve işleyiş şekli de gençlerin anlayacağı ve arzu ederlerse tam anlamıyla katkıda bulunacakları şekilde olmalıdır. Bu nedenle de, gençlere katılım için fırsatlar sağlanmalıdır, örneğin yeterli zamanlarının ve yeterli destek yapılarının olması gibi.

Düşünme Zamanı

1. Yerel ortamınızda veya kuruluşunuzda gençlik katılımı için mevcut fırsatlar nelerdir?
2. Bu fırsatlar gençlere nasıl iletilmektedir? Bu etkili bir biçimde yapılmakta mıdır?
3. Projeniz gençlerin yerel ve bölgesel düzeyde katılım sağlama fırsatlarını nasıl etkileyecektir?
4. Gençler projenize nasıl dahil olabilirler? Bununlar ilgili bilgiyi nereden alabilirler? Projeniz genç dostu mu?
5. Projeniz gençlere demokrasi ve yurttaşlığı ne açıdan deneme fırsatı veriyor?
6. Projeniz gençlere nasıl eğitim fırsatları sunuyor?
7. Projenize ne tür gençler katılabilir? Bu gençler halihazırda liderlik konumlarında mıdır?

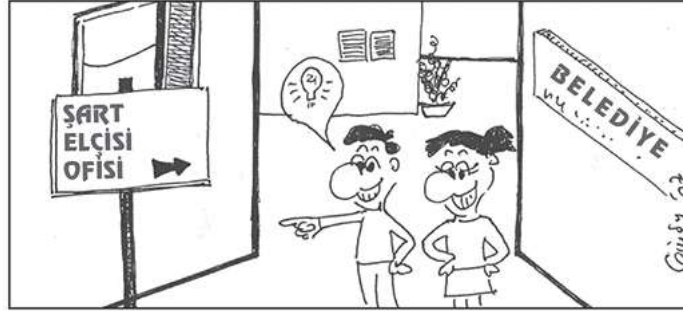
Destek

Gençler katılım için bir çok yeteneğe ve büyük bir potansiyele sahip olmalarına rağmen, gerekli desteğin olmaması durumunda katılımları da aslında olabileceği kadar verimli olmayabilir. Bu nedenle gençler, bir takım desteklere erişebilmelidir. Bunlar, kişisel, kurumsal ve yerel toplum seviyesi gibi farklı düzeylerde maddi, manevi ve kurumsal destekleri kapsamaktadır. İdeal olarak yerel yönetimlerin maddi açıdan harcamaları ve yapısal/idari masrafları karşılamaları gerekir, ancak halen pek çok toplumda gençlik konuları yerel finansal yönetim açısından bir önceliğe sahip değildir.

Gençler ayrıca, manevi desteğe ve tavsiyelere gereksinim duyarlar. Örnek olarak bu, yeniden düzenlenmiş şartta bahsedilen 'garantör'⁴⁰ tarafından veya genç-yetişkin ortaklığı veya gençlerle çalışma alanlarında gerekli deneyime ve uzmanlığa sahip bir gençlik çalışanı veya diğer bir profesyonel tarafından sağlanabilir. Son olarak da, kurum ya da toplum gençlik katılımının önemini ve sağladığı katkısı, sadece gençler için değil, kamu kurumları ve genel anlamda toplum için desteklemesi ve tanınması gerekmektedir.

Düşünme Zamanı

1. Yerel toplum çevreniz, gençlerin katılımı için ne şekilde destekleyicidir?
2. Projeniz veya kuruluşunuz bu durumu iyileştirebilir mi? Nasıl?
3. Gençlik katılımı toplumunuzun veya kuruluşunuzun kültürünün bir parçası mı? Bunu nasıl kanıtlayabilirsiniz?
4. Kuruluşunuz veya toplumunuzdaki yapı ve politikalar ne anlamda genç dostudur?
5. Projeniz için ne tür bir kurumsal desteğe sahipsiniz? Uygulamada bu ne ifade diyor? Bu, gençlerin projeye katılımını ne şekilde destekliyor?
6. Yetişkinlerin desteği, projenizin dolaylı yönetimiyle mi sınırlı (gençlerin liderliğinin desteklenmesi) yoksa yetişkinler projenin yöneticileri mi? Bunun projeniz açısından sonuçları (hem avantajları hem de kısıtlamaları) nelerdir?
7. Gençlerin projenize aktif bir biçimde katılmaları için hangi becerilere ihtiyaçları var?
8. Kuruluşunuzda gençlerin projenize dahil olmalarını destekleyecek yetkin⁴¹ destek personeliniz (gönüllü veya profesyonel) var mı? Varsa, hangi yetkinliklere sahipler?

40. Şart, garantörü, gençlerinin katılımı için gerekli desteğin sağlandığını güvence altına alan ve gençlerle yerel yönetim arasında bir aracı gibi hareket eden ve gerektiğinde, bir uyumsuzluk halinde gençlerin çıkarlarını temsil edecek bağımsız bir birey olarak tanımlanmaktadır.

41. Çevirmen notu: İngilizce'deki 'competent' terimi bir çok kaynakta beceri olarak çevrilmektedir. Gençlik çalışmalarında sık sık kullanılan bu sözcük becerinin ötesinde herhangi bir konu üzerinde belli seviyede bilgi, beceri ve değer ye sahip olmayı ifade eder. Hatta bunlara ek olarak o konuda yeterli tecrübeye ve güçlü bir yaklaşıma sahip olmak; insanlarla özellikle de gençlerle çalışırken doğru tutum sergileyebilmeyi de içerir. Bu sebeple herhangi bir konuya tam olarak hakim olmayı ifade eden 'yetkin' sözcüğü gençlik çalışmalarındaki kullanılan halidir.

Daha önce de belirtildiği gibi, gençlerin anlamlı bir şekilde katılımı için HİFAD (RMSOS) yaklaşımının tüm unsurlarının yerine getirilmesi gerekir. Örneğin, gençlerin katılım hakları verilmezse hangi imkanlar, alan ve destek sağlanırsa sağlansın, gençlik katılımı gerçekleşmeyecektir. Öte yandan, yetersiz destek sağlanması halinde de, katılım hakları olsa da bunu kullanamayacaklardır. Bu bölümde, HİFAD (RMSOS) faktörlerinin her biri ayrı ayrı incelenmiş olsa da, bütün unsurlar birbiriyle bağlantılıdır ve ancak tüm unsurları düzgün şekilde işlediğinde dengeli ve iyi çalışan bir sistemin parçaları olarak görülmelidir.

4. Bölüm

Şartın Uygulanması

4.1. Farklı paydaşlar için bir uygulama aracı olarak Yeniden Düzenlenmiş Şart

Bu kitabın 1. Bölümünde gençlerin katılım için farklı nedenleri ve motivasyonları tartışılmış ve tüm ihtiyaçları karşılayacak, tüm durum ve şartlara uyacak tek bir yaklaşımın oluşturulmasının mümkün olmadığı sonucuna varılmıştı.

Yeniden düzenlenmiş şart, anlamlı bir gençlik katılımı için gerekli politikaların ve ilkelerin ana hatlarını belirtmekte ve gençlerin Avrupa'da yerel ve bölgesel düzeyde yaşamlarını etkileyen çok çeşitli konuları ele almaktadır. Bir Avrupa Konseyi belgesi olarak bu şart, Avrupa kapsamında çok çeşitli gerçeklikleri (coğrafi, ekonomik, sosyal, siyasi ve kültürel) ele almayı amaçlamaktadır ve bir çerçeve sunmaktadır; ki bu kullanıma hazır ve ayrıntılı bir reçeteden ziyade farklı toplumların ve kuruluşların kendine has ihtiyaçları ve koşullarına göre uyarlanabilir bir çerçevedir. Dolayısıyla, sabit bir belgeden ziyade; belirli bir ortamda en uygun şekilde kullanılacak dinamik bir öneriler dizisi olarak görülmelidir.

Şartın ilk üç bölümü, gençlik katılımıyla ilgili farklı aktörlere, gençlerin katılımı için uygun koşulların yaratılmasına yönelik öneriler içermektedir. Bu aktörler, bu şartı kendileriyle en ilintili şekilde kullanabilirler ve çok farklı hedeflere ulaşmaya çalışabilirler. Uygulamada, belgenin tamamına aynı anda odaklanılması şart değildir, farklı aktörler Şartın ele aldığı farklı alanlara odaklanacaklardır.

Düşünme Zamanı

1. Kendi ortamınızda Şartı, gençlerin katılımını yaygınlaştırmak için bir araç olarak kullanmak isteyen muhtemel aktörler kimlerdir?
2. Bu aktörler şartı kullanmaya neden ilgi duyabilirler?
3. Bu gruplar ya da kurumlarla sizin bağlantınız (eğer varsa) nedir?
4. Şartın var olduğunun farkındalar mı? Nereden biliyorsunuz?

Yerel bir ortamda faaliyet gösteren farklı paydaşların her biri, şartta önerilen tavsiyeleri kendi bildikleri şekilde kullanabilirler. Ne var ki, bu el kitabında, yerel ve bölgesel düzeyde gençlik katılımının geliştirilmesinden sorumlu üç ana grup üzerine odaklanılacaktır: gençler, gençlik örgütleri ve yerel yönetimler.

Gençler

Bir çok yerel toplumda gençler, nüfusun önemli bir bölümünü oluşturdukları halde, konu yerel hususlara geldiğinde rolleri ve etkileri oldukça sınırlıdır. Şart, gençlerin yerel karar alma sürecindeki rollerinin nasıl güçlendirileceğine yönelik bir dizi somut fikir sunmaktadır ve bu nedenle de, gençlerin toplumsal yaşama anlamlı katılımları için kendilerine daha iyi koşullar yaratmaları açısından önemli bir araçtır. Şart, yerel yönetimler tarafından takip edilmesi gereken bir dizi öneri içerdiğinden; gençlerin, gençlik katılımını geliştirmek amacıyla yerel yönetimlerine lobi yapabilecekleri eşsiz bir araçtır. Ayrıca gençler, şartın kendi yerel çevrelerindeki okullar ve kulüpler gibi farklı yetki organları arasında yayılmasında aktif rol oynayabilirler. Şartın potansiyelinin kullanılabilmesi ancak ilgili aktörlerin şartın varlığının farkında olmaları ve kendi yerel toplumları için ondan en iyi şekilde nasıl faydalanacaklarını bilmeleriyle mümkün olabilir.

Gençlerin, şartı kullanabilmeleri ve tavsiyelerini izleyebilmeleri için güçlendirilmeleri gerekmektedir. Potansiyelleri ve motivasyonları olsa bile, geliştirmeleri gereken bazı tutum ile beceriler ve edinmeleri gereken bazı ek bilgiler vardır. Güçlendirme olmadan gençlerin toplum yaşamına katılmaları ve katkı sağlamaları çok zor hatta bazı durumlarda imkansız olabilir.

Örgütler

Unutulmamalıdır ki, örgütlerden söz ederken, bunların resmi olarak var olan veya tescilli kuruluşlar olması şart değildir, aynı zamanda resmi olmayan gençlik grupları, geçici ağlar ve benzeri örgütlenmeler de akla gelmelidir.

Gençlik katılımını geliştirmek için çalışan bazı örgütler gençlerin üyeliğine açıktır; ancak bazıları sadece yetişkinlerden oluşur.⁴² Yine de tüm bu kuruluşlar gençlerin katılımı için olanaklar ve doğru ortamı yaratmakta çok ciddi rol oynayabilirler. Kuruluşlar, şartı çeşitli şekillerde kullanabilirler. Gençler ve yerel yönetimler arasındaki iletişim kanalı olmasından ötürü örgütler, şartı gençlerin yararı ve ihtiyaçlarının dikkate alınmasının sağlanması için yerel yönetimler üzerinde bir lobi aracı olarak kullanabilirler. Bu çok etkili bir yol olabilir; özellikle de yerel yönetimlerin yurttaşlara ve yerel ağlara oldukça yakın olduğu yerel düzeyde.

Kuruluşlar ayrıca, şartın ilkelerini günlük işlerde de uygulayabilir; gençlerle işbirliği yapmak için daha açık olabilir ve fikirlerini dikkate alabilirler. Bu, gençlerin idareci veya yönetim kurulu üyesi olmalarını gerektirmez (ki bu da mümkün olabilir); ancak bu, rollerin, görevlerin ve sorumlulukların tüm taraflarca müzakere edildiği, uzlaşıldığı ve kabul edildiği bir ortaklığın oluşturulmasından ibarettir.

Yerel yönetimler

Yerel yönetimler, yerel politikaları şekillendirerek, yerel kaynakları yöneterek ve toplum bireylerinin yaşam kalitelerini arttırmanın yollarını arayarak gençlerin katılımı için gerekli şartların oluşturulmasında önemli ve eşsiz bir rol oynarlar. Yerel yönetimler, ayrıca, “gençlere en yakın” kuruluşlardır, bu nedenle, yerel yönetimler, gençlerin aktif yurttaşlığa ve yerel demokratik katılıma erişim sağlamaları konusunda sorumlulukları vardır. Yerel yönetimler, gençlerin katılımını çeşitli şekillere destekleyebilecek yerel ağlara erişime ve yerel gerçeklikler hakkında iyi derecede bilgiye sahiptirler.

Şart, gençlik konularına yönelik yerel bir yaklaşım için bir çerçeve sağlamaktadır. Şart aynı zamanda, bir toplumdaki genç nüfusu etkileyen çeşitli kalıpların ve uygulamaların geliştirilmesi için gençlerin, karar alma süreçlerine katılımını destekleyecek yerel gençlik politikalarının oluşturulması ya da iyileştirilmesine yönelik bir araç olarak da görülebilir. Bu nedenle, şartta önerilen önlemler (mevcut koşullara, kaynaklara,

42. Örnek olarak, araştırma kurumları, uzman ağları, eğitim kurumları, rehabilitasyon merkezleri, vb., verilebilir.

deneyimlere, vb. bağlı olarak) mümkün olan en üst düzeyde uygulanmalıdır. Yerel yönetimler kendilerini, gençlerin katılımını sadece yerel düzeydeki yönetim süreçlerinde değil, okullar, kulüpler, örgütler gibi sosyal çevrede de desteklemeye adanmışlardır. Dolayısıyla, şartta sunulan önlemler gençlik katılımının her iki boyutunu da ele almaktadır; zira bunlar hem birebiriyle bağlantılıdır hem de tüm toplumun yararı açısından eşit öneme sahiptir.

Avrupa çapında yerel gerçeklikler çok çeşitli olduğundan, Şartın sunduğu önlemlerin hepsi yerel ve bölgesel ihtiyaçlara aynı düzeyde cevap vermez. Bu nedenle Şartın hükümlerinin tamamının uygulanması ya da hepsinin aynı anda yürütülmesi gerekmez.

Farklı aktörler şartı nasıl kullanılabilir? – İnceleme

Aşağıdaki liste farklı aktörleri eyleme geçirmek ve Şartı bir araç olarak kullanmaya başlamaları için ilham verebilecek fikirler derlemesidir. Bu bütüncül bir liste değildir – herkes kendi yereldeki ihtiyaçlara ve duruma en uygun eylemleri seçmelidir.

	Genç bir bireyseniz	Bir örgüt temsilcisiyseniz	Yerel yönetimlerin bir temsilcisiyseniz
Şartı neden kullanmalısınız?	<ul style="list-style-type: none"> - yaşadığınız toplumdaki gençlerin durumunu iyileştirmek için - gençlerin ihtiyaçlarını karşılamak için - haklarınızı öğrenmek için - kaynaklara erişim sağlamak için - gençlerin sesini duyurmak ve dikkate alınmasını sağlamak için - yerel toplumunuzdaki yaşama etki etmek için - yerel yönetimle yapıcı işbirliği yolları bulabilmek için - hedeflerinize ulaşmak amacıyla farklı aktörler arasında etkileşim geliştirmek için - yetenek ve becerilerinizi başkalarının yararına kullanmak için - toplumunuzun yaşamına katkıda bulunmak için - yeni beceriler edinmek için - yararlı deneyimler kazanmak için - yerel demokrasinin nasıl işlediğini öğrenmek için 	<ul style="list-style-type: none"> - yaşadığınız toplumdaki gençlerin durumunu iyileştirmek için - gençlerin ihtiyaçlarının karşılanması için - gençlerin yararını daha etkin temsil edebilmek için - gençleri katılabilmeleri amacıyla güçlendirmek için - gençlerin katılmaları için yeni yollar yaratmak için - daha uygun bir çalışma ortamı yaratmak için - kuruluşun misyonunu ve hedeflerini yerine getirmek için - yerel yönetimle işbirliğinden yararlanmak için - hedeflerinize ulaşmak amacıyla farklı aktörler arasında etkileşim geliştirmek için - yararlı deneyimler edinmek için 	<ul style="list-style-type: none"> - yaşadığınız toplumdaki gençlerin durumunu iyileştirmek için - gençlerin ve ihtiyaçlarını öğrenmek ve karşılamak için - gençlerin rolünü tanıyıp değer vermek için - daha iyi ve daha bilgili kararlar verebilmek için - daha temsiliyetçi⁴³ olabilmek için - gençlerin ortak faydaya katkı yapabilmeleri için alan yaratmak - gençlerin demokrasiyi deneyebilmeleri için alan yaratmak - gençler ve gençlik kuruluşlarıyla sıkı ilişkiler kurmak için yeni yollar bulmak - gençler ve kuruluşlarla işbirliğinden yararlanmak için - yerel gençlik politikası oluşturmak için - kamuoyundaki imajınızı geliştirmek için

43. Çevirmen notu: Burada ifade edilmek istenen yerel yönetimlerin farklı kesimlerin daha iyi ve kapsayıcı şekilde temsil edildiği bir yapıda olmasıdır.

<p>Şartı nasıl (ne için) kullanabilirsiniz?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - yerel düzeyde katılabileceğiniz hangi alanlar olduğunu bulmak için - yerel toplumunuzdaki gençlerin ihtiyaçlarını, şartta değinilen alanları esas alarak belirlemek için - yerel aktörleri şartın varlığından ve içeriğinden haberdar etmek için - şartın genç dostu sürümünü okullarda, kulüplerde ve gençlik gruplarında tanıtımında - Şartı ve şart ile ilintili iyi uygulamaları yaygınlaştırmaları için Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'ndeki ülkeniz temsilcilerine lobi yapmak için - şartın tavsiyelerini uygulamaları için yerel yönetimler ve gençlik örgütleri üzerinde lobi yapmak için - politika konularında yerel yönetimlere lobi yapmak için referans olarak - projelerde ve girişimlerde katılımcı rolünüzü garanti altına almak için giriş belgesi ('pasaport') olarak - Yerel gençlerin durumları üzerine araştırma yapmak için - HİFAD (RMSOS) yaklaşımını esas alan gençlik katılımı projelerini başlatmak ve uygulamak için 	<ul style="list-style-type: none"> - yerel toplumunuzdaki gençlerin ihtiyaçlarını, şartta değinilen alanları esas alarak belirlemek için - yerel aktörleri şartın varlığından ve içeriğinden haberdar etmek için - şartın önerilerini uygulamaları için yerel yönetimlere lobi yapmak için - yerel konularda görüş/konum geliştirmek için - yerel gençlik politikasını etkilemek için - şartı ve şartla ilintili iyi uygulamaları ilgili taraflara yaymak için - amaçlarınıza ulaşmak için aynı görüşte olduğunuz kuruluşlarla ortaklık yapmak için - Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'ndeki ülkeniz temsilcilerine lobi yapmak için - şartta savunulan ilkeleri, farklı çalışma alanlarınıza, misyon beyanınıza, hedeflerinize, önceliklerinize ve politikalarınıza dahil etmek için - gençleri karar alma süreçlerine dahil etmek için - HİFAD (RMSOS) yaklaşımını esas alan gençlik katılımı projelerini başlatmak ve uygulamak için - gençlik katılımı konusunda şartı bir eğitim aracı olarak kullanmak için 	<ul style="list-style-type: none"> - ele alınması gereken başlıca sorunları doğru analiz edebilmek adına yerel bağlamda gençlerin durumu hakkında düzgün bir araştırma yapmak için - gençlerin ihtiyaçlarına daha fazla cevap verecek hizmetler geliştirmek için - şartta sunulan önerileri uygulamak için - sektörler arası yerel gençlik politikası geliştirirken şartı referans noktası olarak kullanarak - Şartta savunulan değerleri ve ilkeleri, farklı alanlardaki çalışmalarda benimsemek için - gençlerin yaşamlarını etkileyen kararların alınmasına dahil etmek için (örneğin, eş yönetim sisteminin uygulanması) - çeşitli şekillerdeki gençlik katılımını desteklemek için - gençlerle doğrudan ilgili konularda danışmanlık birimleri oluşturmak için - katılım için yerel sistemler ve yapılar kurmak için - yerel düzeyde gençlik katılımının derecesini/düzeyini izlemek için
--	--	---	--

Şartı kullanmak için halihazırda hangi avantajlar ve güçlü yönleri sahiptiniz?	<ul style="list-style-type: none"> - yerel toplumun üyesi olmak - yerel nüfusun büyük bir bölümü oluşturan bir grup olmak - yerel gerçeklikleri çok iyi biliyor olmak - gençlerin durumunun iyileştirmek için istekli olmak - işbirliğine ve öğrenmeye açık olmak - deneme isteği - toplumun yararına kullanılması gereken yeteneklere ve potansiyele sahip olmak	<ul style="list-style-type: none"> - katılımcı çalışmalar konusunda deneyimli olmak - gençlerin katılımı için halihazırda bir yol olmak - yerel çevrenin bir parçası olmak - yerel gerçeklikleri çok iyi biliyor olmak - bazen gençlerle yerel yönetim arasında köprü olmak - yerel ağların bir parçası olmak - kaynaklara erişiminizin olması - ilave kaynakların nereden sağlanabileceği hakkında bilgi sahibi olmak	<ul style="list-style-type: none"> - gençlere yakın olmak - yerel durum hakkında bilgi sahibi olmak (siyasi, sosyal, ekonomik, vb.) - yerel ağları ve girişimleri biliyor ve onların bir parçası olmak - kaynaklara erişiminizin olması - ilave kaynakların nereden sağlanabileceği hakkında bilgi sahibi olmak - yerel kurallar oluşturmak için güce ve yasal yetkiye sahip olmak - yerel gerçeklikleri etkileyecek karar alma yetkisine sahip olmak
---	--	---	--

<p>Şartı en verimli şekilde kullanabilmek için nelere ihtiyacınız var?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - şartın var olduğunu ve yasal statüsünün ne olduğunu bilmeye - yerel düzeyde katılabilmek için (farklı şekillerde) gereken bilgi, beceri ve yetkinliği geliştirmeye - diğer yaş gruplarıyla birlikte çalışabilmek için gerekli beceri ve yetkinliği geliştirmeye - etkin lobicilik ve savunuculuk için beceri edinmeye - yerel demokrasinin işleyişi hakkında bilgi edinmeye - yerel karar alma süreçlerini ve farklı aktörlerin sorumluluk alanlarını anlamaya - şartı nasıl kullanacağınızı bilmeye - şartı nasıl uygulayacağınız konusunda eğitim almaya - farklı aktörlerden manevi ve uygulamaya yönelik destek almaya - yetişkinlerle ve yerel yönetimle çalışma üzerine olumlu tutum sahibi olmaya - farklı kaynaklara erişim konusunda stratejiler geliştirmeye - özgüvene sahip olmaya 	<ul style="list-style-type: none"> - şartın var olduğunu ve yasal statüsünün ne olduğunu bilmeye - daha 'genç dostu' çalışma ve işleyiş şekilleri belirleyip geliştirmeye - uygulamaya konmuş uygun uzun vadeli politikalara sahip olmaya - yerel yönetimlere karşı olumlu bir tutum sahibi olmaya - yerel düzeyde katılımı kolaylaştıracak beceriler ve yetkinlikler geliştirmeye - gençlerle çalışmak için gerekli olan becerileri ve yetkinlikleri geliştirmeye - yerel yönetimlerle çalışmak için gerekli olan becerileri ve yetkinlikleri geliştirmeye - şartın nasıl uygulanacağı konusunda eğitim almaya - diğer toplumlar ve bölgelerde şartın nasıl kullanıldığı hakkında örnekler bulmaya - farklı kaynaklara erişim konusunda stratejiler geliştirmeye 	<ul style="list-style-type: none"> - şartın var olduğunu ve yasal statüsünün ne olduğunu bilmeye - gençlik konularında uzun vadeli bir adanmışlık için siyasi iradeye sahip olmaya - gençlik katılımının önemini farkında olmaya - gençlere ve gençlerin kabiliyetlerine karşı olumlu bir tutuma - daha 'genç dostu' çalışma ve işleyiş şekilleri belirlemeye - gençlerle çalışmak için gerekli olan becerileri ve yetkinlikleri geliştirmeye - şartın nasıl uygulanacağı konusunda eğitim almaya - diğer toplumlar ve bölgelerde şartın nasıl kullanıldığı hakkında örnekler bulmaya - bazı alanlarda karar alma yetkisini paylaşmaya istekli olmaya - erişilebilecek farklı kaynaklara sahip olmaya - uygulamaya konmuş uygun uzun vadeli politikalara sahip olmaya - gençlik katılımı üzerine çalışmayı aşılması gereken bir güçlük/bir meydan okuma olarak kabul etmeye
---	---	---	---

Şartın etkili bir şekilde uygulanabilmesi için tüm grupların ve aktörlerin, yukarıdaki incelemenin son bölümünde bahsedilen bazı bilgilere, becerilere, yetkinliklere ve doğru tutuma sahip olmaları gerekir. Ne var ki , yukarıda belirtilenler yalnızca örnek niteliğindedir ve aktörlere, şartın tavsiyelerini en iyi şekilde kullanabilmesi için daha ne öğrenmeleri ve edinmeleri gerekebileceğini belirlemelerine yardımcı olmayı hedeflemektedir. Bu unsurların bazıları eksik bile olsa çalışma yine de devam ettirilebilir.

Düşünme zamanı

1. Şartın uygulanmasıyla toplumunuzda ve kuruluşunuzda ne gibi faydalar görmeyi bekliyorsunuz?
2. Tabloda listelenen eylemlerin ve fikirlerin hangileri sizin yerel çevrenizde uygulamaya uygundur?

-----> 4.2. Şart uygulamada nasıl kullanılır?

a. Altı-adım modeli

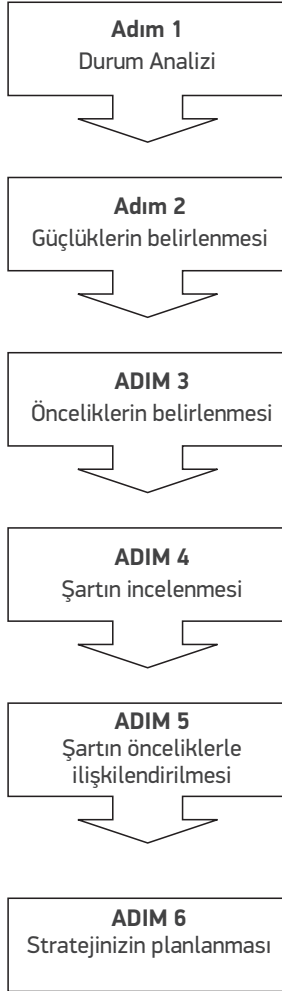
Şart, bir çok şekilde ve çeşitli ortamlarda kullanılacak dinamik bir araçtır. Her şehir, her bölge, her ülke ve Avrupa'nın her köşesinde işe yarayacak evrensel bir model önermek mümkün değildir. Bu nedenle yerel yönetimlerin, örgütlerin, gençlerin ve gençlik katılımıyla ilgilenen diğer paydaşların rolü kendi ihtiyaçlarına, şartlarına, kaynaklarına vb. bağlı olarak Şartın, kendi ortamlarında kullanımı için olası yolları belirlemektir.

Buna rağmen, yerel bir toplumda Şartın tavsiyelerini uygulamak için gereken önlemlerin belirlenmesi sürecinde genel bir rehber olarak yardımcı olabilecek bir model vardır. Bu model 6 adımdan oluşmaktadır ve ideal olarak gençlik katılımını arttırmak için yerel yönetimler, örgütler ve gençler tarafından beraberce kullanılmalıdır.

Aşağıda açıklanan süreç Avrupa'daki herhangi bir toplum tarafından başlatılabilir, ancak şu hususlarda iyi bir hazırlığa ihtiyaç duyar:

- tüm sürece katılabilecek paydaşların belirlenmesi
- süreçte yer alan paydaşların maksat ve motivasyonlarının netleştirilmesi
- gerçekleşeceklerin ne, ne zaman, nasıl ve kiminle olacağı ile ilgili bilginin sağlanması
- gençlik katılımının öneminin, faydalarının ve kısıtlarının anlaşılması
- yer alan tüm aktörlerin becerilerinin geliştirilmesi, örnek vermek gerekirse: sosyal analiz ve planlama yapmak için gereken beceriler, iletişim becerileri, karar alma becerileri vb.
- herkesin kendi rolünü ve sürece nasıl katkı verebileceğini bildiği ortaklıkların kurulması
- zaman, toplanma mekanları, muhtemelen bazı maddi imkanlar (örneğin ulaşım geri ödemeleri) gibi gerekli kaynakların garanti altına alınması.

Adım 1 - Bölgenizdeki/şehrinizdeki/köyünüzdeki/ çevrenizdeki gençlerin durumu nedir?

Yerel aktörler kendi toplumlarındaki ve çevrelerindeki durumu ve gençlerin katılımı etkileyen unsurların neler olduğunu çok iyi bilirler. Ancak, bu aktörlerin her biri durumu kendi kendi bakış açılarından algıladıklarından, kendi yerellerinde gerçekte ne olup bittiği üzerine görüşleri ve fikirleri paylaşmak için bir araya gelmeleri gerekmektedir. Bazen gerçeklikleri algılayış çok farklı olabilir ve bu nedenle bu aşama yeterli zamana ve özel araçlara (örneğin sosyal analiz için kullanılan yöntemler ve teknikler gibi) ve hatta dış uzmanlığa gereksinim duyar. Böylece, tüm aktörler, birbirlerinin görüşlerini daha iyi anlayabilir ve bir sonraki adıma geçebilirler. Durum analizi, gözlemler ve deneyimlerin analiziyle yapılabilir, ancak yerel konularla her zaman ilgilenmeyen bir dış uzmana ya da kuruma bazı araştırmalar yapması için başvurulması gerekebilir.

Adım 2 – Gençlerin karşılaştıkları fırsatlar, güçlükler ve engeller nelerdir?

Yerel bir çevrede, gençlerin karşılaştıkları en önemli sorunları belirlemek için gençlerin durumlarının analiz edilmesi gerekmektedir. Bu sorunlar doğrudan gençlik katılımıyla ilgili olabilir (örneğin kültürel faaliyetlere katılmak için sınırlı olanaklar, kaynak yetersizliği gibi), ancak gençlik katılımını etkileyen ve görünüşte katılımı doğrudan ilişkili olmayan , örneğin yerel toplumdaki bütçe kesintileri gibi (ki bu katılımı ciddi şekilde engelleyebilir), çok çeşitli faktörler vardır.

Adım 3 – Öncelikler neler olmalıdır?

Genel olarak gençler bir çok güçlük ve sorunlarla karşılaşır ve bunların hepsiyle aynı anda uğraşmak mümkün değildir. Bu sebeple yerel aktörler daha kısa vadeli bir bakış açısıyla öncelikli olarak müdahale ihtiyacı duyulan öncelik alanlarına karar vermelidirler. Uzun vadede bir çok problem ele alınabilir, ancak kısa vadede özellikle de mevcut kaynaklar kısıtlıysa daha küçük alanlara odaklanmak daha verimli olacaktır. Farklı aktörlerin neyin öncelikli ele alınacağıyla ilgili farklı görüşleri olduğundan öncelikleri

belirlemek zorlu bir süreç olabilir. Bu nedenle, durum analizi ciddiyetle ele alınmalıdır, böylece öncelikleri belirlemek daha kolay olabilir.

Adım 4 – Şart ne önermektedir?

Öncelikli alanlar üzerinde anlaşıldıktan sonra artık Şarta başvurarak belirlenmiş sorunları ele almak için uygun önlemler ve uygulamalar bulunabilir. Bunlar, belgenin farklı bölümlerinde bulunabilir, bu nedenle sadece ilgili sektörel politika bölümlerinin değil, aynı zamanda araçlar ve kurumsal katılıma yönelik tavsiyelerin de incelenmesi önemlidir.

Adım 5 – Şart önceliklerle nasıl ilişkilidir?

Bu aşamada aktörlerin, 3. adımda belirlenen öncelikleri Şartın nasıl ele aldığını tam olarak belirlemeleri gerekmektedir. Şart, gençlik katılımıyla ilgili çok çeşitli alanları ele alıyor olsa da 3. adımda belirlenmiş olan öncelik alanları ele alınmamış ya da sınırlı bir seviyede ele alınmış olma ihtimali vardır. Böyle durumlarda, aktörler bölgesel, ulusal veya uluslararası düzeyde aktif olan diğer kuruluşlardan elde edilebilecek diğer araçları bulmaya çalışmalarını tavsiye edilir

Düşünme zamanı

1. Sizin yerel çevrenizde gençlerin karşılaştıkları hangi sorunlar ilk olarak ele alınmalıdır?
2. Neden?
3. Sözüünü ettiğiniz sorunlara Şart ne gibi çözümler öneriyor?
4. İlgili öneriler uygulanırken şartın savunduğu hangi ilkeler gözetilmelidir?

Öneri: yukarıdaki sorular önce farklı aktörler tarafından cevaplanmalı ve sonra bu cevaplar karşılaştırılıp tartışılmalıdır. Bu şekilde algılamadaki, görüşlerdeki ve fikirlerdeki benzerlikleri ve farklılıkları görmek ve anlamak daha kolay olacaktır.

Uyarı

Bu aşamada, başka bir yaklaşım daha olduğunu belirtmek gerekir: bu da önce şarta aşına olmak, daha sonra da şartta ele alınan hangi alanların en uygun olduğuna karar vermektir. Bu adımlarda farklı bir sıralamaya yol açacaktır: Adım 1 - şartı ve şartın içeriğini öğrenme; Adım 2 - şartta ele alınan farklı katılım alanlarıyla ilişkili olarak yerel durum analizinin yapılması; Adım 3 - en önemli sorunların belirlenmesi, Adım 4 - önceliklerin belirlenmesi, Adım 5 - önceliklerin şartta sunulan önlemler ve tavsiyelerle ilişkilendirilmesi.

Adım 6 – Şartı kullanarak sonraki adımların planlanması

Bu altı-adım modelinin son aşamasıdır, ama aslında yerel durumun ele alınması için şartın uygulanması sürecinin ilk aşamasıdır. Şartın, duruma özgü tavsiyeleri bulunduktan sonra, aktörler bu önlemleri kendi yerel ortamlarında nasıl uygulayacaklarını tartışmalı ve neyin, ne zaman, nasıl, kim tarafından ve hangi kaynaklarla yapılması gerektiğini tam olarak planlamaları gerekmektedir. Şart, yerel aktörlerin, uygulamaların nasıl oluşturulacağına ve hedeflere nasıl ulaşılacağına karar verebilmeleri için oldukça geniş bir alan bırakmaktadır. Böylece her toplum ve bölge için en uygun çözüm yolu bulunabilir.

b. HİFAD (RMSOS) yaklaşımı

Şart, anlamlı gençlik katılımını güçlendirmeye yönelik değer ve ilkeleri savunduğundan, yerel gençlik politikaları veya yerel karar alma mekanizmaları düzeyinde kullanılabilir gibi, kurumlar veya örgütler ve gençlik projeleri çerçevesinde de kullanılabilir. Gençlik katılımı için doğru koşullar oluşturulup oluşturulmadığının değerlendirilebileceği bir araç bu kitabın 3. bölümünde detaylı şekilde açıklanan HİFAD (RMSOS) yaklaşımıdır. Bu yaklaşım, toplum, örgütler veya projeler kapsamında gençlerin hakka, imkânlar, fırsatlara, alana ve desteğe sahip olup olmadıklarını - bir başka deyişle gençlerin anlamlı katılımları için gerekli unsurlara sahip olup olmadıklarını- belirlemeye yardım edebilecek bir çerçeve sunmaktadır.

c. Gençlik projelerinin planlanmasında katılımcı yaklaşım

Şartın uygulamada kullanılması için başka bir yol da, şartın proje yönetimine yönelik ilkelerine uyulmasıdır. Bu kitabın 5. Bölümünde, anlamlı katılımı mümkün kılmak için gençlik projelerinin nasıl düzenlenebileceği ve uygulanabileceğini daha detaylı olarak açıklanacaktır.

5. Bölüm

Gençlik katılım projeleri

5.1. Gençlik katılım projelerinin yönetilmesi

Gençlik katılımının önemli alanlarından biri gençler için, gençlerle birlikte ve gençler tarafından düzenlenen gençlik projeleridir.⁴⁴ Yerelde gençlerin dahil olabilecekleri ilk olanak sadece kendileri için değil, daha geniş bir grup veya toplum için de faydalı olan faaliyetlerdir. Bu nedenle, gençlik projeleri, gençlerin katılımın gerçekte nasıl işlediğini deneyimlemeleri açısından çok önemli bir basamak olabilir.

Düşünme zamanı

1. Bir gençlik projesinde yer alıyor musunuz? Hangi konumda/görevde?
2. Bu proje gençler İÇİN mi düzenleniyor?
3. Bu proje gençlerle BİRLİKTE mi düzenleniyor?
4. Bu proje gençler TARAFINDAN mı düzenleniyor?
5. Projenizin gençler İÇİN, gençlerle BİRLİKTE, gençler TARAFINDAN yürütülmesinin sonuçları neler?

Katılımcı projeler

Gençlik projelerinde gençlik katılımının boyutları

Gençlik projeleri, yerel düzey başta olmak üzere, gençlerin farklı düzeylerde katılımını arttırıcı mükemmel araçlardır. Bu şema, gençlerin katılımının bir projenin amaç ve/veya hedefleriyle doğrudan ilişkili olabileceğini, fakat aynı zamanda proje hedeflerine ulaşmak için bilinçli olarak seçilmiş bir strateji veya metodoloji

44. "Proje" teriminin tanımı için bakınız: "Proje yönetimi T-kit(Eğitim Seti) ", Avrupa Konseyi ve Avrupa Komisyonu, Kasım 2000, s. 27-29. Ayrıca, www.training-youth.net/INTEGRATION/TY/Publications/tkits/tkit3/tkit3.pdf adresinde de bulabilirsiniz.

Çevirmen Notu: Avrupa Konseyi ve Avrupa Komisyonu tarafından gençlik alanında faal paydaşlar için hazırlanan Eğitim Setleri (T-Kit-Training Kit) bir çok konuda bilgi ve eğitim araçları sunmaktadır. Bu setlerin bir çoğunun Türkçe çevirisi bulunmaktadır.

(yöntembilim) olabileceğini göstermektedir. Projenin gerçek anlamda katılımcı nitelikte olabilmesi için ideal olarak bu iki boyutun da projede yer alması gerekir.

Proje amacı ve/veya hedefi olarak gençlik katılımı

Genel olarak gençlik projeleri katılım ile doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkili olan çok çeşitli konuları ve sorunları ele almaktadır ve gençlerin kendi yaşamlarını etkileyen kararları ve eylemleri daha fazla etkileyebilmelerini sağlamayı amaçlar. Projeler, gençlerin katılabilmeleri için onları güçlendirmeye (beceri veya farkındalık geliştirerek veya bazı bilgiler ve araçlar sağlayarak) veya gençlik katılımının önündeki engelleri kaldırmaya veya katılım yapıları veya altyapıları oluşturmaya veya genç-yetişkin ortaklıkları kurmaya ve benzerlerine odaklanabilir. Ne var ki, yalnızca gençlerin hobilerine (bilgisayar oyunları oynamak veya koleksiyon yapmak gibi) odaklanan projelerin anlamlı gençlik katılımını ne ölçüde geliştirici olarak görülebileceği bir soru işaretidir.

Proje metodolojisi olarak gençlik katılımı

Avrupa Konseyi'nden temin edilebilecek 'Proje Yönetimi Eğitim Seti (T-kit)' metodolojiyi, hedeflere uyumlu bir şekilde kovalandığı ve farklı aktivitelerin sosyal, eğitimsel ve kurumsal süreç ve hedeflere ulaşmak için farklı aktivitelerin birbiri üzerine kurulduğu bir yol olarak tanımlanmaktadır. Metodoloji, aynı zamanda bir projenin düzenlenmesi ve yürütülmesine rehberlik edecek bir yaklaşım olarak da açıklanabilir. Bir etkinlik için katılımcı bir yaklaşım seçmenin, bir projenin neden, nasıl, kiminle birlikte ve kimin için yürütüleceği üzerine bir dizi önemli etkisi vardır. Uygulamada bu, katılımcıların tüm proje unsurları üzerinde gerçek bir etkisi olduğu ve farklı hususlar üzerindeki sahiplenmenin ve karar alma yetkisinin gençlerle paylaşıldığı veya tamamıyla devredildiği anlamına gelir.

Düşünme zamanı

1. Projenizde, gençlik katılımı boyutu bir hedef olarak ne şekilde yer alıyor?
2. Projenizde gençlik katılımı boyutu bir metodoloji olarak ne şekilde yer alıyor?
3. Yalnızca gençlerin hobilerine (bilgisayar oyunları ya da koleksiyon yapmak gibi) odaklanan projelerin anlamlı gençlik katılımını geliştirdiği söylenebilir mi? Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Katılımcı projelerde değerler

Katılımcı gençlik projeleri temel bazı değerlerden uzak düşünülmemelidir. Bir proje yöneticisi ve tüm paydaşlar anlamlı gençlik katılımının elde edilebilmesi için ne istediklerinin ve neyi güvence altına almaları gerektiğinin farkında olmalıdırlar. Katılımcı projelerde olması gereken değerler şunlardır:

- karşılıklı saygı: başkalarının (gençlerin ve aynı zamanda yetişkinlerin) farklı fikir ve görüşlere sahip olma hakları olduğunun kabul edilmesi;
- kültürel çeşitliliği anlama: insanların arka planlarının çeşitliliğinden kaynaklanan farklılıkları yapıcı şekilde ele almaya çalışmak

- ırkçılık, aşırı ideolojiler ya da yabancı düşmanlığı ile mücadele edecek tutumları yaygınlaştırmak; böylece gençler, daha hoşgörülü ve barışçıl toplumların oluşturulmasına katkıda bulunabilirler;
- işbirliği: gençlik katılımı ile ilgilenen farklı aktörlerin, ortak hedeflere ulaşılması için birlikte çalışmaları ve birbirlerini desteklemeleri;
- sorumluluk: işbirliği ve elde edilen sonuçlar için bütün aktörlerin sorumluluk alması;
- gençlerin bağımsızlığı: bir projede yer alan gençler özerkliğe sahip olmalıdırlar
- arka planları (yetiştikleri ortam, köken vb.), engelleri ve diğer kısıtlarından ötürü toplumsal yaşama katılımları daha güç olan grupların dahil edilmesi
- toplumsal cinsiyet eşitliği: kadınların ve erkeklerin katılıma eşit şekilde erişebilmeleri
- Gençlerin katılımına yardımcı olmak için bir araç olarak resmi olmayan/yaygın (non-formal) eğitimin rolünün kabul edilmesi,
- insan hakları anlayışı;
- ayırım gözetmeyen (adil, ayrımcı olmayan) yaklaşım

Proje yönetiminde katılımcı yaklaşım

Proje yönetimi basitçe, bir projenin başlatılması, planlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve sonlandırılmasını kapsayan tüm süreç olarak tanımlanabilir.

Bir proje yöneticisi, anlamlı katılım ilkelerine dayanan bir metodoloji tercih ettiğinde, bu, gençlerin projenin yönetilmesinin değişik safhalarında yer almaları anlamına gelir ki bu da süreçleri ve kararları etkileme yetkisine sahip oldukları ve kendi görüş ve fikirlerini ifade etme olanağının sağlanmış olduğu anlamına gelir. Gençler tarafların nasıl uzlaştıklarına bağlı olarak çok çeşitli rollerde ve yetkilerde projenin yönetilmesine katılabilirler.

Düşünme zamanı

1. Projenizde var olan değerler nelerdir?
2. Bunları kim belirlemiştir?
3. Bu değerler projede yer alan aktörlere ve proje dışındaki topluma ne kadar görünür kılınmıştır?
4. Yukarıda sıralanmayan ancak sizce ilişkili olan başka değerler var mı?

----> 5.2. Adım adım: bir gençlik projesinin planlanması ve yönetilmesi

Bir projenin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecini açıklayan veya yapılandıran çok çeşitli modeller bulunmaktadır. Mevcut kaynakları göz önünde bulundurarak, belirli bir durum için en uygun modelin seçilmesinden projenin başındaki birey ya da takım sorumludur. Son yıllarda gençlik çalışmasında sıklıkla kullanılan model 'Proje Yönetimi Eğitim Setinde (T-Kit)⁴⁵ önerilen modeldir. Bu nedenle bu model başlangıç noktası olacaktır.

45. A.g.e., s. 43.

Göreviniz:

1. "Proje yönetimi Eğitim Seti"ni inceleyin. Özellikle "Proje: adım adım" başlıklı 3. Bölüm 'ü okuyun.
2. Üzerinde çalışmak istediğiniz bir proje düşünün.

1. Adım – Yerel toplumu ve onun yerel durumu tanınmak

Gençlik projeleri, belirli bir toplumda gerçekleşir ve çok somut ve görünür sosyal değişim yaratmayı amaçlar. Bu nedenle, herhangi bir projenin başlamasından önce gençlerin, bu toplumdaki durumlarını ve ana sorunlarını daha fazla öğrenmek gerekir. Belirli bir toplumda yaşayanların potansiyel olanaklarını ve kaygılarını bilmek, hem orada yaşayan gençlerin hem de bir bütün olarak toplumun ihtiyaçlarının belirlenmesine çok yardımcı olacaktır.

Düşünme zamanı (1. Adım ile ilgili)

1. Yaşadığınız yerde genç nüfusun durumu nedir (nüfus oranı, arka planı⁴⁶, ekonomik durumu, okullaşma oranı, serbest zaman faaliyetleri vb.)?
2. Toplumunuzda ne çeşit bir gençlik politikası benimsenmiştir ve uygulanmaktadır?
3. Gençlerin toplumunuzdaki yaşama katılımları için var olan fırsatlar nelerdir?
4. Halihazırda toplumunuzda yürütülen projeler ve girişimler nelerdir? Bunlar kim tarafından yürütülmektedir?
5. Toplumunuzdaki gençlerle ne tür bir ilişkiniz var (gençlik lideri misiniz, sosyal hizmet uzmanı mısınız, yerel yönetimlerde gençlik konularından sorumlu kişi misiniz vb.)?

2. Adım . a – İhtiyaç analizi

Gençlik projeleri çok çeşitli nedenlerden ötürü düzenlenebilir, ancak bu nedenlerin gençlerin ve genel olarak toplumun ihtiyaçlarıyla büyük ölçüde ilintili olmalıdır. Sadece bir şeyler düzenlemek yeterli değildir! Eğer bir projenin amacı büyük bir değişim yaratmaksa, yerel düzeyde karşılaşılan belirli sorunlara ve eksikliklere yönelik olmalıdır ve proje yöneticisinin görevi bu sorunları belirlemek ve hangilerinin proje tarafından ele alınması gerektiğine karar vermektir. Bu nedenle, yerel ihtiyaçları tanımak için "projenin gerçekleşeceği yerde projeyi gerekli kılan sosyal, siyasi ve ekonomik şartları kapsayan bir ihtiyaç analizi yapmak gerekir".⁴⁷ Proje yöneticileri bazen bu adımı hafife alsalar veya ihmal etseler bile, aslında bu adım projenin amacının ne olması gerektiğini göstermesinden ötürü proje hazırlık sürecinin en önemli adımlarından biridir. Yerel ihtiyaçları belirlenmesine yardımcı olacak bir çok metod ve teknik bulunmaktadır. Gözlemler, görüşmeler, anketler, odak grupları, senaryo analizleri ve daha bir çoğu bunlara örnek olarak verilebilir ve proje yöneticisinin görevi ihtiyaç duyulan bilgi, mevcut kaynaklar ve uzmanlığa bağlı olarak en uygun yöntemi seçmektir. Kaynakların çoğunlukla çok kısıtlı olduğu yerel gençlik projelerinde, proje yöneticileri yerel ihtiyaçları belirlemek için sıklıkla en basit yöntemi kullanırlar ki çoğu durumda bu, tüm süreçte farklı taraflar yer aldığı sürece fazlasıyla yeterlidir.

46. Çevirmen notu: Daha önce de bahsedildiği gibi 'arka plan' bir bireyin ya da grubun kimliğini oluşturan veya sosyolojik açıdan durumunu belirleyen farklı unsurları ifade etmektedir örneğin etnik köken, yetiştiği ortam, geçmişi kültürü vb.

47. A.g.e., s. 46.

Düşünme zamanı (2. Adım a. maddesine yönelik)

1. Toplumunuzda, gençlerin, özellikle yerel yaşama katılmalarındaki en temel sorunlar nelerdir? Bunların sebepleri nedir?
2. Bunları nereden biliyorsunuz? Bilgi kaynağınız nedir?
3. Yerel düzeyde gençlik katılımını güçlendirmek için şu ana kadar neler yapıldı? Sonuçları nedir?
4. Gençler, yerel topluma katılımlarını pekiştirmek için daha başka neler yapmayı istiyorlar?
5. Toplumunuz bunu destekleme konusunda ne kadar ilgili?
6. Projeniz bu gençlerin konumunda ne gibi değişiklikler yaratmayı hedefliyor?
7. Projeniz gençler ve bu toplumun bütünü açısından neden önemli?

2. Adım b – Kurumsal Analiz

Gençlik projeleri genellikle bir şekilde gençlik çalışmasıyla ilişkili olan gençlik grupları, örgütler veya kurumlar tarafından yürütülmektedir. Projelerin her ne kadar yerel ihtiyaca yönelik olması ve sosyal değişime katkı sağlaması gerekse de, aynı zamanda ilgili kuruluşa, onun değerlerine ve önceliklerine uygun olması da gerekir. Bir projeyi, bir kurumun bünyesinde yürütmek mevcut deneyimlerinden, imkanlarından ve alt yapısından veya diğer kaynaklarından faydalanmak açısından bir çok avantaj sağlayabilir, ancak aynı zamanda bir çok güçlük de üretebilir. Bu nedenle, bir proje başlamadan önce projenin ve kurumun birbirlerine ne kadar uygun olduklarını belirlemeye yardımcı olacak bir bazı soruların sorulması önemlidir. Buna 'kurumsal analiz' denir..

Düşünme zamanı (2. Adım b'ye ilişkin)

1. Gençlerle projeyi yürüten kurum arasındaki ilişki nedir?
2. Gençlik katılımı bu kurum için önemli bir değer midir? Bunu nereden biliyorsunuz?
3. Gençler bu kurumun çalışmalarına nasıl yer alabilirler (yalnızca proje çerçevesinde değil, aynı zamanda diğer alanlarda da)?
4. Bu kurumun projedeki rolü ne olabilir?
5. Projeniz bu kuruma ne gibi yararlar ve riskler getiriyor?

2. Adım c – Kişisel motivasyon

Bir gençlik projesinin düzenlenmesi için farklı nedenler vardır. Daha önce de bahsedildiği gibi en önemli motivasyon bazı yerel ihtiyaçlarla ve gençlerin ihtiyaçlarıyla ilişkili olmalıdır, ancak proje düzenleyicilerinin projenin farklı unsurları üzerinde büyük etkileri olduğu düşünülürse, bir proje üzerine çalışan bireylerin kişisel motivasyonları da önemli bir rol oynar.

Düşünme zamanı (2. Adım c'ye ilişkin)

1. Gençlik katılımı sizin için neden önemli?
2. Kişisel olarak neden bu projenin düzenlenmesiyle ilgileniyorsunuz? Ne elde edeceğinizi/ kazanacağınızı düşünüyorsunuz
3. Bu projeyi üstlenmek için olan motivasyonunuz, kurumunuzun motivasyonu aynı yönde mi?
4. Gençlik katılımı alanındaki deneyimleriniz ve uzmanlıklarınız neler?

3. Adım – Amaçların belirlenmesi

Bundan önceki adımlar, yerel toplumdaki durum ve bu projenin bu belirli ortamda neden gerekli olduğu hakkında bir açıklama sağlamaktadır. Sıradaki adım, projenin maksadının ve özellikle uzun vadede ne elde edilmesi beklendiğinin belirlemek içindir. Genellikle amaç, projenin kendisinden beklenen her şeyin tamamıyla elde edildiği ve planlanan sosyal değişimin gerçekten olduğu ideal bir durumdan ibarettir. Amaçlar özellik olarak daha geneldir, bu sebeple bir projenin sonunda amacın ne düzeyde elde edildiğini ölçmek çok zor hatta imkansızdır. Buna rağmen amaçlar tüm proje boyunca yön duygusu verirler. Bazı proje yöneticileri, bir projenin amaçlarınının iyi bir tanımının daha çok projenin en önemli yönlerinin altını çizen çok kısa bir özete benzediğini söylerler. Amaçlar, bir projenin değişmez bir unsurdur; eğer değiştirilirse bu yeni bir projenin oluşturulduğu anlamına gelir. Öte yandan, hedefler veya yer alan belirli yöntemler değişebilecek unsurlardır.

Düşünme zamanı (3. Adım'a ilişkin)

1. Proje yerel toplumunuzda gençlik katılımı alanında neleri değiştirmeyi amaçlıyor?
2. Projede kimler yer almalı (hangi aktörler)?
3. Projeden kimler, ne şekilde yararlanacaktır?
4. Projenin coğrafi kapsamı nedir?
5. İsteğe bağlı Soru : bunu nasıl gerçekleştireceksiniz? (Bu faaliyetler ya da yöntemler ile değil metodoloji ile ilgili bir sorudur.)

4. Adım – Hedeflerin şekillendirilmesi

Bir projenin ama amaçları daha genel kaldığından ve bunlara ne derecede erişildiğinin ölçülmesi her zaman mümkün olmadığından daha somut hedeflerin belirlenmesi gerekir. Bunlar, proje düzenleyicilerine ve aktörlerine amaçladıkları sosyal değişime ulaşmak için ne yapmaları gerektiğini gösterecektir. Hedefler mümkün olduğunca somut olmalıdır. Bu sayede dahil olan herkes için hangi eylemlerin gerekli olduğu açıktır ve bir eylemin yerine getirilip getirilmediği kolayca kontrol edilebilir. Bir projenin hedeflerinin oluşturulması için farklı yollar vardır. Bunlardan biri de kısaltması İngilizce'de SMART olan yöntemdir. Hedeflerin SMART⁴⁸ (akıllı) olması için şu özellikleri taşımalıdır:

- Belirli: ne yapılmak veya elde edilmek istendiğini açıkça belirtmelidir
- Ölçülebilir: Hedeflere ulaşıp ulaşılmadığının ve ne derece ulaşıldığının kontrol edilmesi mümkün olmalıdır
- Ulaşılabilir: proje gereğinden fazlasına kalkışmamalıdır
- Gerçekçi: mevcut şartlarda ve mevcut kaynaklarla ulaşılabilir olmalıdır
- Süreli: hedeflerin ne zaman yerine getirileceği belirtilmelidir

48. Çevirmen Notu: SMART Hedefler İngilizce Specific - Measurable - Achievable - Realistic - Timed kelimelerinin baş harflerinde oluşur ve aynı zamanda hedeflerin akılcı olduğu anlamını vermek amacıyla kullanılır.

Düşünme zamanı (Adım 4'e ilişkin)

1. Projenizde hedef alınan gençlerin ihtiyaçlarını karşılamak için tam olarak neler yapılacaktır?
2. Bu hedefler ne derece gerçekçi?
3. Planlanmış eylemlerin yerine getirildiğini nasıl ve ne zaman kontrol edebilirsiniz?
4. Bu eylemler projenin genel amacına ulaşılmasında nasıl katkı sağlayacaktır?
5. Projenizde aktif bir rol almaları için gençleri nasıl güçlendireceksiniz?

5. Adım – Metodoloji (yöntembilim) seçimi

Proje metodolojisinin ne olduğundan ve bir gençlik katılımı projesi için ne kadar önemli olduğundan daha önce bahsedilmişti. Ne var ki, metodoloji ve metotlar (yöntemler) birbirine karıştırılmamalıdır, zira metotlar işleri yerine getirmek için araçlar veya yollardır (örneğin bazı etkinlikler veya egzersizler gibi). Katılımcı bir projenin metodolojisini planlarken şunların sağlanması çok önemlidir:

- gençlerin projeyi sahiplenmesi ;
- gençlerin projenin ne hakkında olduğunu ve ne elde etmek istediğini anlamaları;
- gençlerin, projenin değişik unsurlarını etkileyebilmeleri;
- gençlerin projede sorumluluklarının olması;
- gençlerin yerine getireceği anlamlı görevlerinin olması;
- gençlerin, proje hakkındaki görüş ve fikirlerini ifade edebilmeleri için alanlarının olması;
- gençlerin, projeye katılabilmeleri için gerekli becerileri öğrenme olanaklarının olması;
- gençlere, projenin nesnesi yada kurbanları olarak değil, projenin ortakları olarak davranılması;
- proje kapsamında yürütülen faaliyetlerin gençler için uygun olması.

Düşünme zamanı (5. Adım'a ilişkin)

1. Projenizin metodolojisini nasıl tanımlarsınız?
2. Bu metodoloji gençlerin anlamlı katılımı için ne derecede bir alan yaratıyor?
3. Gençlik katılımı konusuna odaklanan bir metodoloji ile çalışmak konusunda deneyiminiz nedir?
4. Böyle bir metodolojiyle daha verimli çalışabilmek için özel beceriler ya da yetkinlikler geliştirmeye ihtiyacınız var mı? Bunlar nelerdir?
5. Bu beceri ve yetkinlikleri edinmek için gerekli desteği nereden alabilirsiniz?

6. Adım – Faaliyetlerin planlanması

Proje hazırlık sürecinin bu noktasında, proje kapsamında yer alacak tüm faaliyetlerin planı şekillendirilecektir. Bu aşamada, her faaliyet için yerine getirilmesi gereken tüm görevlerin listesinin hazırlanması faydalı olacaktır; böylece projede yer alan tüm paydaşlar gereken iş miktarını açık şekilde bileceklerdir. Bu, aynı zamanda gereken zaman (ve diğer kaynaklar; örneğin finansman gibi) için gerçekçi tahmin yürütülmesine yardımcı olabilir. Bir proje kapsamındaki faaliyetlerin yeri bazen bir buz dağına benzetilebilir, zira faaliyetler projenin dışarıdan görünen tek parçasıdır. Oysa ki, proje hazırlık sürecinin tamamı çok daha kapsamlıdır ve sadece projeyde doğrudan yer alan tarafların görebileceği bir çok görevi ve adımı içerir.

Düşünme zamanı (6. Adım 6'a ilişkin)

1. Projenizdeki faaliyetlerin nasıl akışı var?
2. Tam olarak ne zaman gerçekleşiyorlar? Nerede ve kiminle gerçekleşiyorlar? Her şey anlamlı gençlik katılımını sağlayacak şekilde mi planlandı?
3. Belirli faaliyetlerin yürütülmesinden kim/ler sorumlu olmalı?
4. Faaliyetlerin birbirleriyle ne şekilde bir bağlantısı var?
5. Her bir faaliyet, bütün projenin hedefleriyle nasıl bağlantılı?
6. Projenizdeki bütün hedefler faaliyetlerle bağlantılı mı?
7. Planınız başarılabilir ve gerçekçi mi? Neden böyle düşünüyorsunuz?

7. Adım – Faaliyetlerin uygulanması

Planlama tamamlandığında artık çalışmaya başlamak ve arzulanan sonuçlara ulaşmak için ilerleme zamanı gelmiştir. 'Faaliyetlerin uygulanmasından bahsedildiğinde bu sadece projenin yönetilmesi anlamına gelmez, aynı zamanda etkinliklerin hazırlanması ve son verilmesi için gereken tüm farklı görevlerin yerine getirilmesini de ifade eder. Bu görevler şunları içerir:

- projeye dahil olan kişilerin yönetilmesi ve bu kimselerin yeteneklerinin ve güçlü yönlerinin verimli bir şekilde kullanılmasının sağlanması;
- gençlerin, projede sorumluluk ve görev almaları için teşvik edilmesi;
- mevcut diğer kaynakların yönetimi (para, altyapı, usul (yöntem) bilgisi, zaman gibi);
- projenin farklı yönleriyle ilgili günlük kararlar alınması;
- işlerin planlandığı gibi gerçekleştiğinden emin olma;
- projenin farklı yönlerinin düzenli olarak değerlendirilmesi;
- gençlerle ve gençler arasında iyi bir işbirliğinin sağlanması;
- projenin gerekirse yeni koşullara uydurulması;
- proje yöneticisi tarafından kontrol edilemeyecek, beklenmedik gelişmeler ve faktörlerle baş edilmesi

Düşünme zamanı (7. Adım'a ilişkin)

1. Bütün projenin uygulanmasından kim sorumlu olacak?
2. Farklı aktörlerin rolleri neler (örneğin, yer alan gençlerin)? Herkes rollerini ve kendilerinden ne beklendiğini biliyor mu?
3. Aktörler bu projeyi yürütmek için yeterli yetkinliklere ve becerilere sahipler mi? Ne çeşit bir desteğe ihtiyaçları var ve bu destek nasıl temin edilebilir?
4. Projenizi uygulamak için hangi kaynaklara ihtiyacınız var?
5. Bu kaynakları nereden sağlayacaksınız?

8. Adım – Değerlendirme

Bir proje sonlandırılmadan önce, hedeflere ne ölçüde ulaşıldığını ve proje sürecinin nasıl işlediğini belirlemek amacıyla bir değerlendirme yapılması gerekir. Böylece gelecekteki benzer girişimlere tavsiyeler yapılabilir. Değerlendirme sıklıkla olumsuz bir şey gibi görülür - işe yaramayan şeylerin listesi gibi. Bu nedenle değerlendirmeyi dikkatlice planlamak önemlidir ki projenin başarılarının olduğu kadar zayıflıklarının da altının çizildiği iyi kalitede bir değerlendirme fırsatı haline gelsin. Gençler, değerlendirmenin aktif katılımcıları olmalıdırlar. Bu, proje değerlendirmesine katılımcı bir yaklaşım uygulanmasıyla sağlanabilir. Katılımcı değerlendirme şu ilkelere dayanmalıdır:

- değerlendirme süreci gençlerin anlamlı görevlerde sorumluluk almaları için alan sağlar;
- gençler, değerlendirmedeki rollerini iyi kavramışlardır;
- gençler değerlendirmenin ne olduğunu bilincindedirler;
- değerlendirme gençlerle birlikte planlanmıştır;
- gençlerin değerlendirme sürecinde anlamlı bir rol üstlenebilmeleri için gerekli desteğe ihtiyaçları vardır;
- gençlerin fikir ve görüşleri, yetişkinlerinki ile aynı değere sahiptir;
- değerlendirme gençler için yararlıdır;
- değerlendirme projenin şu andaki durumuna, geçmişine ve geleceğine odaklanır.

Düşünme zamanı (8. Adım'a ilişkin)

1. Projenize için değerlendirmenin amacı nedir?
2. Projenin hangi yönlerini ve boyutlarını değerlendirmeyi planlıyorsunuz?
3. Bunu nasıl yapacaksınız? Bazı belirli değerlendirme teknikleri ve yöntemleri mi kullanmayı planlıyorsunuz? Hangilerini ve neden?
4. Gençler, değerlendirmenin planlanmasına ne ölçüde katıldılar?
5. Değerlendirme sürecinde gençlerin rolü nedir? Bu rol için kendileriyle anlaşıldı/uzlaşıldı mı?
6. Gençlerin hangi değerlendirme becerilerine ihtiyaçları var ve bu ihtiyacı nasıl karşılayacaksınız?
7. Katılımcı bir değerlendirme yapma konusunda sizin uzmanlığınız ve deneyiminiz nedir?

Adım 9 – Takip

Gençlik projeleri, yerel bağlamda olumlu bir değişim yaratmayı amaçlar, bu nedenle bir proje başarıyla tamamlandığında, yerel toplum ve/veya gençler toplumun yaşamında bir gelişim ya da değişim görebilirler. İdeal şartlarda, bu, projenizin sonuçlarının uzun vadede sürdürülebilir olduğu anlamına gelecektir.

Düşünme zamanı (9. Adım'a ilişkin)

1. Projenizin sonuçlarının uzun süre etkili olmasını nasıl temin edeceksiniz?
2. Proje takibinde kimlerin yer alması gerekir ve bunu nasıl sağlayacaksınız?
3. Projenin çıktılarının sürekliliğini sağlamak için gençlerin rolü ne olacak?

----> 5.3. Katılımcı projelere ilişkin kalite kriterleri

Avrupa'nın farklı yerlerinde ve hatta bir ülke içindeki değişik bölgelerde bile şartlar çok farklı olduğundan, kusursuz bir katılımcı projenin nasıl düzenleneceğini adım adım açıklayan kullanıma hazır bir tarif yoktur. Öte yandan, böyle bir tarif belirli toplumlar, gruplar veya kuruluşlar için ve onlar tarafından hazırlanabilir. Böylece bu, kendi özel durumlarına tam uyabilir ve en önemli ihtiyaçlara hitap edebilir. Böyle bir tarifi hazırlanması, arzulanan yemeği hazırlamak için hangi malzemeden ne kadar ve nasıl kullanılacağına karar vermek anlamına gelir. Katılımcı projeler söz konusu olduğunda, 'kalite kriterleri' farklı bileşimlerde karıştırılabilecek malzeme yerine geçer. Aşağıdaki kriterler listesi tam anlamıyla katılımcı bir proje yaratmak için proje düzenleyicilerine yardımcı olabilir. Bu liste eksiksiz bir liste değildir ve elbette başka kriterler eklenebilir.

Bir projenin bu kriterleri ne derecede karşıladığına karar vermek gerekir - 0 kriterin hiç karşılanmadığını 5 tamamen karşılandığını ifade etmektedir. Böylece gerekirse bu kriterlerin nasıl tamamen karşılanabileceği ya da daha yüksek derecede karşılanabileceği planlanabilir. Bu egzersiz, mevcut projelerin değerlendirilmesine yardımcı olmak ve bir iç değerlendirme aracı olması amaçındadır.

Proje gayesine ilişkin kriterler	Derece (0-5)	Derecenin gerekçesi
Proje gençlerin ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlıyor		
Projenin amaçları ve hedefleri gençlerle tartışılmış ve üzerlerinde anlaşılmıştır		
Gençler, projeye katılmalarının sağlayacağı olası yararların farkındalar		

Projenin tasarımına ilişkin kriterler	Derece (0-5)	Derecenin gerekçesi
Gençler projenin ne hakkında olduğunu anlıyorlar		
Proje bilgileri, projede yer almak isteyebilecek gençler için kolayca erişilebilir		
Gençlerin katılımını desteklemek için gereken altyapı mevcut		
Faaliyetler gençlerin erişebileceği yerde yapılıyor		
Faaliyetler gençlere uygun zamanlarda gerçekleşiyor (örneğin, okul saatlerinde değil)		
Projedeki işlemler ve politikalar gençlerin anlayacağı nitelikte		
Projeye ilişkin belgeler gençlerin anlayacağı nitelikte		
Projeye katılım masrafları geri ödeniyor		
Projenin tasarımı esnek		

Projenin farklı aşamalarına ilişkin kriterler	Derece (0-5)	Derecenin gerekçesi
Gençler projenin başlatılmasında yer aldılar		
Gençler projenin hazırlanmasında yer alıyorlar		
Gençler proje hakkındaki bilgilerin yaygınlaştırılmasında yer alıyorlar		
Gençler projenin uygulanmasında yer alıyorlar		
Gençler projenin değerlendirmesinde yer alıyorlar		
Gençler proje takibinde yer alıyorlar		

Projenin erişilebilirliğine ilişkin kriterler	Derece (0-5)	Derecenin gerekçesi
Proje, cinsiyetine, sosyal sınıfına, kaynaklarına, vb. bakılmaksızın tüm gençlere açık		
Proje, herhangi bir resmi gençlik örgütüne/yapısına üye olmayan gençlere açık		
Proje kadın ve erkeklere katılım için eşit fırsatlar yaratıyor		

Karar alma yetkisine ilişkin kriterler	Derece (0-5)	Derecenin gerekçesi
Gençler, kendilerinden ne beklendiğini biliyorlar		
Gençler, sahip oldukları sorumlulukların bilincindedir		
Projede rol ve görevler gençler ve yetişkinlerce müzakere edilmiş ve kararlaştırılmış		
Gençler, projede yer alan aktörlerin kimliklerini ve rollerini biliyorlar		
Gençler projede karar alma sürecinin nasıl işlediğini biliyorlar		
Gençler, projede karar alma mekanizmasının farklı seviyelerinde yer alıyorlar		
Projedeki ilerlemeler, başarılar, zorluklar ve önemli gelişmeler hakkında gençler düzenli olarak bilgilendiriliyor		
Gençlerin görüş ve fikirleriyle yetişkinlerin görüş ve fikirlerine aynı değere sahip		
Gençlerin anlamlı görevleri ve rolleri var		
Gençler görevlerini yerine getirirken özerkliğe sahipler		
Gençlerin katkıları kabul görüyor (tanınıyor) ve bunlara değer veriliyor		
Gençler, projede karar alma gücüne sahipler		

Desteğe ilişkin kriterler	Derece (0-5)	Derecenin gerekçesi
Projeyi yürüten kurum, gençlerin katılımına tam destek veriyor		
İhtiyaçları olması halinde gençlere bir danışman ya da garantör sağlanıyor		
Dezavantajlı ve incinebilir gençlere özel destek sağlanıyor		
Gençler, proje yönetimi becerilerini geliştirmek için destek alıyorlar		
Gençlere, karar alma sürecine katılmaları için gerekli destek veriliyor		
Gençler, kendi hatalarından öğrenme fırsatına sahipler		
Gençler, projeye tam olarak katılabilmeleri için hangi beceri ve yetkinlikleri edinmeleri gerektiğinin farkındalar		

Düşünme zamanı

1. “Katılımcı bir projenin varlığından söz edebilmemiz için yukarıdaki kriterlerden hangilerinin yerine getirilmiş olması gerekir?
2. Yukarıdaki kriterlerden hangilerini katılımcı bir proje için “arzu edilir” (olmazsa olmazlardan ziyade) sayarsınız?

6. Bölüm

Yerel düzeyde işbirliği

6.1. İşbirliğine hazırlık

Yerel yönetimler, gençler ve gençlik örgütleri arasında işbirliği yapılması, güçlü ve demokratik toplumlar oluşturulması için gerekli bir adımdır. Geçmiş deneyimler böyle bir işbirliğinin zorlu olabileceğini göstermektedir; ancak, farklı yerel aktörlerin ortak gayelere ulaşmak için birlikte çalışabilecekleri yapıcı yollara yönelik bir çok örnek vardır.

Çeşitli taraflar, benzer menfaatleri olduğunda ve ortak çalışmanın faydalarını gördüklerinde işbirliği arayışına girerler. Bu nedenle yerel yönetimler ve gençler veya onların kuruluşları arasında var olan karşılıklı fayda alanlarını keşfetmek gereklidir. İdeal olarak, tüm ortaklar ihtiyaçlarını ve hedeflerini açık ve dürüst şekilde ifade etmelidirler, böylece daha ileri seviyede bir işbirliğinin esasları üzerinde uzlaşılabilir. Eğer karşıt hedefler ortaya çıkarsa, bunlar, mümkün olan en erken zamanda ele alınmalıdır; aksi halde ilerleyen aşamalarda işbirliği aksayabilir ve hatta kitlenebilir. Her bir tarafın çıkarlarını belirlemek için farklı yöntemler kullanılabilir. Bazı toplumlarda, bu hususların olası ortaklar arasında tartışıldığı toplantılar ayarlanır; bazılarındaysa, bu menfaatlerin araştırmaya dayandırılarak belirlenmesi için bir uzmana sorumluluk verilir. Bu, çeşitli raporların ve diğer politika belgelerinin dikkate alınarak yapılan, toplumların ve kuruluşların önceliklerinin ve politikalarının analizi olabilir veya eylemlerin ve projelerin analizi olabilir.

Gençlerin diğer aktörlerle işbirliği yapmaktan elde edecekleri bazı çıkarlar (yararlar):

- gençlerin toplumdaki durumlarını iyileştirmek;
- yerel toplumun genel durumunun iyileştirilmesine katkıda bulunmak;
- karar alma süreçlerinde gençlerin çıkarlarını temsil etmek;
- yerel kararlara ve politikalara etki edebilmek;
- fikirlerini duyurmak;
- kaynaklara erişmek;
- hayatta yeni fırsatlar elde etmek;
- yeni insanlar tanımak;
- ağlara erişebilmek;
- potansiyellerini, yeteneklerini ve becerilerini kullanmak;
- zamanlarını faydalı bir şekilde kullanmak;
- yeni deneyimler edinmek.

Gençlik kuruluşlarının diğer aktörlerle işbirliği yapmaktan elde edecekleri bazı çıkarlar (yararlar):

- gençlerin toplumdaki durumlarını iyileştirmek;
- yerel toplumun genel durumunun iyileştirilmesine katkıda bulunmak;
- karar alma süreçlerinde gençlerin çıkarlarını temsil etmek;
- yerel kararları ve politikaları etkilemek;
- karar alma gücü olan taraflarla iyi ilişkiler kurmak;
- yerel düzeyde görünür olmak;
- yerelde kuruluş hakkında iyi bir izlenim yaratmak;
- faaliyetlerinin tanıtımını yapmak;
- kaynaklara erişmek;
- hizmetlere erişim elde etmek;
- başkalarının yararı için deneyimlerini paylaşmak;
- kuruluşun amaçlarını ve hedeflerini gerçekleştirmek;
- yerel düzeyde katılım için çerçeveler ve yapılar oluşturmak;
- gençleri, gelecek yaşamları için eğitmek, deneyim kazandırmak ve hazırlamak;
- yeni deneyimler kazanmak.

Yerel yönetimlerin diğer aktörlerle işbirliği yapmaktan elde edecekleri çıkarlar (yararlar):

- yerel toplumun genel durumunun iyileştirilmesine katkıda bulunmak;
- gençlerin ihtiyaçlarını daha doğru saptanmak;
- gençlere daha iyi hizmetler sunmak;
- yerel bağlamda gençlerin durumunu iyileştirmek;
- sosyal sorunları engellemek;
- planlarını ve siyasi önceliklerini gerçekleştirmek;
- kararlardan etkilenen kişilerin, bu kararları sahiplenmelerini sağlamak ;
- önerilere ve fikirlere ilişkin geri bildirim almak;
- gençleri, gelecekteki sorumluluklara hazırlamak (örneğin, toplum yönetimi açısından);
- yerelde görünür olmak;
- toplumda yerel yönetim hakkında iyi bir izlenim yaratmak;
- siyasi nedenler (yeniden seçilmek?).

Ortak çıkarlar üzerinde anlaşmaya varıldığında taraflar işbirliği yapılabilecek olası alanlar aramaya başlayabilir. Örneğin, yeniden düzenlenmiş şart, gençlik işsizliği, eğitim, sağlık, toplumsal cinsiyet eşitliği ve sürdürülebilir kalkınma vb. alanlardan söz etmektedir. Şartta ayrıca, yerel ortamda farklı aktörlerce birlikte yürütülebilecek girişimlere ya da faaliyetlere yönelik somut örnekler yer almaktadır.

İşbirliği farklı alanlarda düzeylerde gerçekleşebilir. Bazı toplumlarda ortaklıklar belirli yerel sorunlara yönelik (örneğin kültürel faaliyetlere sınırlı erişim) ya da belirli politikaların uygulanmasına yönelik

kurulabilir (örneğin alkol ve uyuşturucu bağımlılığıyla mücadele). Bazı diğer toplumlarda, işbirliği karar alma düzeyinde kurulmaktadır, böylece gençler ve kuruluşları politikaların yönlendirildiği veya kendileri etkileyecek kararların alındığı yönetim toplantılarına davet edilirler. İşbirliğinin oluşturulduğu son düzey müzakereler sonucu oluşandır, böylece her bir tarafın ihtiyaçları ve çıkarları karşılanabilir. Sonuç olarak, yerel aktörler arasındaki işbirliği her ne kadar farklı şekillerde olabilse de ana amaç aynı kalmaktadır - güçlü ortaklıklar yerel toplumlarda daha iyi bir yaşam oluşturmaya katkı sağlamaktadır.

Düşünme zamanı

- 1. Hangi menfaatleriniz sizi başka bir tarafla işbirliği yapmaya motive eder? (bir gençlik örgütünün temsilcisiyseniz, bu işbirliği yerel yönetimle olacaktır, ya da tam tersi);*
- 2. Yerel yönetimlerin ve gençlik kuruluşlarının birbiriyle çakışan çıkarlarına örnekler neler olabilir? Çakışan çıkarların ortaya çıktığı bir durumda hiç buldunuz mu? Bu durum nasıl aşıldı?*
- 3. Şartta sözü edilen işbirliği alanlarından, sizin toplumunuza en uygun olanları hangileridir? Neden? (Şartta sektörel politikaların ele alındığı 1. Bölüme bakınız)*

Bu bölümün devamında yerel yönetimler, gençlik örgütleri ve gençler arasında işbirliğinin belirli bazı biçimlerinin ayrıntıları yer alacaktır.

----> 6.2. Karar alma alanında işbirliği – Danışma modeli

Danışma, gençlerin yerel düzeyde karar alma süreçlerine dahil edilmesi için verimli olarak kullanılabilen mekanizmalardan biridir. Danışmanın ne anlama geldiği, danışmanın şekline, ulaşmaya çalıştığı amaca, yetkinin taraflar arasında dağılımına ve benzeri unsurlara bağlı olarak çeşitlilik gösterir. Gençlerle yapılan danışma, gençlerin görüşlerinin ve fikirlerinin toplanmasının veya gençleri etkileyen eylemler veya önerilerle ilgili geri bildirim elde etmenin bir yolu olarak tanımlanabilir. Anamlı bir danışma iki yönlü bir süreçtir ve nihai çıktıyı veya olabilecek etkilemenin halen mümkün olduğu durumlarda gerçekleşir.

Danışma yetkinin ve son sözün yetişkinlerde olduğu bir süreç olarak algılanır. Bu, her ne kadar gençler katkı sağlamak ve görüşlerini ifade etmek için bir olanak elde etseler de, sonuçta bu katkıların kullanılıp kullanılmayacağına veya ne derecede kullanılacağına karar yetkisi yetişkinlere ait olduğu anlamına gelir.

Danışmanın faydaları ve kısıtları hakkında uygulayıcılarla araştırmacılar arasında devam eden bir tartışma vardır. Danışmanın, gençleri kamusal alanda karar alma süreçlerine dahil etmenin doğru bir yolu olup olmadığı sorgulanmaktadır ve bazı ortamlarda danışma sürecinin 'sembolik' bir yaklaşıma dönüşeceğine dair ciddi riskler olduğu yönünde görüşler öne sürülmektedir.

Gençlere danışılmasını destekleyenlerle ve buna karşı olanların görüşlerin bir incelemesi: ⁴⁹

49. Adaptasyon: McAuley, K. Ve Brattman, M., Genç sesleri dinlemek. Yönetici özeti, Gözlerinizi Çocukların Yoksulluğuna Açın Hareketi, İrlanda, 2002, s. 13.

Danışmadan yana olanlar	Danışmanın karşısında olanlar
Gençlerin seslerini duyurma ve kendileri için önemi olan kararları etkileme hakları vardır	Haklar verilmeden önce gençlerin sorumluluklarını öğrenmeleri gerekir
Seslerini duyurma hakkı gençleri koruyabilir çünkü yetişkinler her zaman gençlerin yüksek yararını gözetmeyebilirler	Yetişkinler gençlerin neye ihtiyaç duyduklarını bilirler ve onların adına konuşma haklarını kullanmalıdırlar
Çalışmaları gençlerin yaşamına bir etkisi olan bütün kurumlar bu gençlerle diyalog içinde olmalılar	Gençlerin çıkarları, gençlerle çalışan örgütlerce temsil edilir, bu nedenle gençlerle doğrudan temasa gerek yoktur
Gençlere görüşlerini sunmak için fırsat tanınmaması, gençlere ve yapabileceklerine saygı ve onları takdir etme eksikliği olduğunu gösterir	Gençlerden, ciddi konularda fikirlerini ifade etmelerini istemek, onları daha bunu yapmaya hazır olmadan yetişkin rolü oynamaya zorlamaktır
Gençlerin, fikirlerini ifade etme haklarını kullanıp kullanmayacaklarına karar verme özgürlükleri vardır	Gençler kendilerine danışılmasını istemiyor
Gençlere danışılması daha iyi kararlara sebep olacaktır, zira gençler kendilerine izin verilmesi halinde anlamlı katkılar yapabilirler.	Gençler, anlamlı katkı yapabilmeleri için yeterli olgunluğa, bilgi ve becerilere sahip değillerdir, özellikle de kamu politikaları düzeyinde karar alma süreçleri açısından.
Mevcut karar alma yapıları, gençlerle danışma yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmelidir	Mevcut karar alma yapılarında gençlerle danışma yapılması mümkün değildir
Düşüncelerini ifade etmek ve sesini duyurmak her vatandaşın eğitiminin bir parçasıdır ve demokrasiye olan bağlılığı güçlendirir	Gençlere konuşma ve seslerini duyurma fırsatı verilmesi, yetişkinlerin otoritesine olan saygılarını zayıflatabilir
Söz sahibi olmak ve seslerinin duyulması gençleri gelecekte aktif yurttaşlar olmaya teşvik edecektir	Gençler siyasete ve kamu politikalarına ilgi duymazlar
Gençler karar almaya dahil olurlarsa, bunlara saygı duymaları ve uymaları kuvvetle muhtemeldir	Mevcut kaynaklar yetersizdir
	Danışmayı destekleyecek yapılar ve yol gösterici kurallar yoktur

Danışmanın değeri üzerine görüşler farklılık gösterse de, bir çok kurumda danışma, gençlerin anlayışlarını karar alma süreçlerine katmak için kıymetli bir yol ve sosyal içermenin/dahil etmenin (sosyal açıdan dışlanmış gençlere danışıldığında) sağlanması için bir araç olarak görülmektedir.

Düşünme zamanı

1. *Danışma sürecinde hiç yer aldınız mı? Hangi bağlamda?*
2. *Kamusal karar alma alanında gençlere danışılmalı mıdır - ne düşünüyorsunuz? Neden?*
3. *"Gençlerden, ciddi konularda fikirlerini ifade etmelerini istemek, onları daha bunu yapmaya hazır olmadan yetişkin rolü oynamaya zorlamaktır" ifadesine katılıyor musunuz? Neden? Kendi bakış açınızı açıklayınız.*

İdeal olarak, danışma süreci şu ilkelere dayandırılmalıdır:

- *Yetişkinler gençlere danışılmasının önemini ve yararlarını anlıyorlar*

Danışma, bu şekil bir işbirliğinin değerine inanan ve yararları ile sınırlarının farkında olan kişilerce başlatılmalı ve yürütülmelidir. Aksi halde tüm süreç 'sembolik' girişimle sonuçlanacaktır.

- *Gençler, katkı yapabilmeleri için yetkin kılınmalıdır*

Gençler, ciddi potansiyele ve yeteneğe sahiptirler; ancak anlamlı bir katkı yapmak için gereken bilgi ya da becerilerden yoksun olabilirler. Gençlerin güçlendirilmeleri ve bu bilgi veya becerileri edinmelerinin sağlanması yetişkinlerin sorumluluğundadır.

- *Gençler danışma sürecinin hazırlanmasına ve yürütülmesine dahil edilir*

Gençler, sorumluluk alma ve tüm danışma sürecinin düzenlenmesine katkı sağlama kapasitesine sahiptir. Bunun sonucunda, gençler nihai kararlar üzerinde sahiplenme hissederler ve yerel demokrasinin farklı yönleri üzerine değerli bir deneyim edinebilirler.

- *Danışma anlaşılır bir hedefe sahiptir ve katılımcılar bu hedef hakkında bilgilendirilmiştir*

Gençler danışmanın neden yapıldığını ve sonucunda ne olacağını, yani sonuçların nihai kararı ne derece etkileyeceğini bilmelidirler

Bu onların, ne elde edebileceği konusunda gerçekçi beklentiler oluşturmalarına yardımcı olacaktır.

- *Gençler, tüm danışma sürecinin nasıl işlediği hakkında bilgilendirilmişlerdir*

Danışma süreci farklı şekillerde yapılandırılabilir ve gençlerin belirli bir danışma sürecinin hangi aşamada olduğunu ve daha neler olacağını bilmelidirler.

- *Gençlere karar alma sürecinin mümkün olduğunca erken bir aşamasında danışılmalıdır*

Danışmanın amacı, gençlerin yaşamlarını etkileyen önerilerin onların görüşüne ve ihtiyaçlarına göre uyarlanabilmesi için bu öneri ve kararlarla ilgili gençlerin seslerini duymak olmalıdır. Eğer danışma karar alma sürecinin son aşamalarında gerçekleşirse, gençlerin önerinin son şekli üzerinde herhangi bir etkilerinin olması için çok küçük bir alan kalmıştır. .

- *Doğru metodolojiler seçilmelidir*

Danışma metodolojisi söz konusu gençlerin yaşlarına, arka planlarına, eğitim seviyelerine vb. diğer özelliklerine uygun olmalıdır. Bu nedenle, sunulan şeylerin gençlerin anlayabileceği şekilde olmasını ve bunlar üzerine çalışmak için kendilerini istekli hissetmelerini sağlamak için gençlerle çalışma tecrübesine sahip kolaylaştırıcıların süreçte yer alması iyi bir fikir olabilir.

- *Gençlerin tavsiyeleri ciddi olarak dikkate alınır*

Eğer sonuçlar sadece kağıt üstünde kalacaksa, danışma hiç yapılmamalıdır. Sonuçlar analiz edilmeli ve bu analizlerin en iyi şekilde kullanma yollarının belirlenmesi için üzerinde tartışılmalıdır. Yerel gençlerle danışma çok değerli fikirler ve geri bildirimler ortaya çıkarabilir ve danışmayı düzenleyen taraf bu fikirlerden

ve geri bildirimlerden faydalanmalıdır. Bazı toplumlarda sonuçların en üst kademedeyi duyulabilmesini sağlamak için üst düzey bir temsilci danışma sürecinde hazır bulunur. Bu alanda çalışan uygulayıcılar, gençler fikirlerinin dikkate alındığına yönelik elle tutulur kanıtlara ihtiyaç duyduklarını, bu nedenle de en azından bazı önerilerin uygulanmasının önemli olduğunu⁵⁰ ifade ederler. Bu, gençlerin gelecekteki benzer girişimlerde yer almalarını sağlayacaktır.

- *Danışma için yeterli zaman ayrılır*

Danışma zaman alan bir süreçtir. Hazırlığa ve gençlerin kendi görüşlerini ifade etmeleri için yeterli zamana ihtiyaç vardır. Bu nedenle, tüm sürecin zamanlaması çok iyi planlanmalıdır ki anlamlı katkılar elde edilsin. Eğer gençlerin fikirlerini oluşturmak için daha fazla zamana ihtiyaçları olursa, ilave danışmalar yapılmalıdır.

- *Danışma, gençlere uygun bir zamanda ve gençlerin erişebilecekleri bir yerde yapılır*

Danışmanın zamanı ve yeri gençlerin katılımları için önemli bir rol oynar. Eğer mekana ulaşım zorsa, ulaşım sağlanmalı ya da yolculuk masrafları geri ödenmelidir. Bazı durumlarda birden fazla danışma mekanı kullanılabilir; böylece daha da fazla genç söz sahibi olma şansı elde eder.

- *Danışmanın düzeni (kurgusu) gençleri katılmaya teşvik eder*

Gençlere sunulan konu en büyük öneme sahip olsa da, yine de gençlerin kendilerini rahat ve fikirlerini paylaşmak için güvende hissedebilecekleri şartları yaratmak çok önemlidir. Bu süreci kolaylaştırmak için bazı kuruluşlar danışmayı resmi olmayan bir düzende yaparlar.

- *Gençler, danışma sonuçları hakkında bilgilendirilir*

Danışma yapıldıktan bir süre sonra dahi olsa, gençlerin çıktılar hakkında ve katkılarının ne şekilde bir etkisi olduğu hakkında bilgilendirilme hakları vardır (özellikle duruma göre hangi önerilerin ve kararların ne şekilde değişip değişmediği hakkında)

- *Gençlerin görüşlerine ve fikirlerine saygı gösterilir ve değer verilir*

Gençler, katkı sağlamak ve görüşlerini paylaşmak isterler, ancak aynı zamanda bu katkıların yerel toplum için önemli olduğunu bilmelidirler. Gençlerin görüşlerine saygı duyulduğunu ifade etmek yeterli değildir. Bu, aynı zamanda gençlerden elde edilen bilginin diğer taraflara doğru şekilde sunulabilmesi için kaydedilerek ve 'bu gençler gerçek hayat hakkında ne biliyorlar?' gibi babadan kalma koruyucu yorumlardan kaçınılarak ispat edilmelidir.

- *Gençlerin yaptığı katkı kabul görüyor ve tanınıyor*

Gençlerin katkılarının tanınması onlara 'teşekkür etmenin' ve gelecekteki girişimlere dahil olmaları için motive etmenin bir şeklidir. Bu amaçla bir dizi yöntem kullanılabilir, örneğin:

- yerel veya bölgesel medyadaki (yerel gazeteler, radyo gibi) makaleler ya da raporlar;
- sertifika sağlamak;
- kişisel referans vermek;
- teşekkür mektubu göndermek;
- danışma ile ilgili masrafları karşılamak;
- yemek sağlamak;
- küçük hediyeler vermek;
- sosyal faaliyetlere davet etmek;
- yerel düzeyde karar alma ya da danışmanlık birimlerine katılmak üzere davet etmek;
- cep harçlığı sağlamak (bu biraz tartışmalı olsada).

50. McAuley, K. Ve Brattman, M., A.e., s.11.

Düşünme zamanı

- 1. Sizce danışma ilkelerinden hangileri en önemlileridir? Neden?*
- 2. Neler danışma sürecini gençler için daha çekici hale getirebilir?*
- 3. Danışmaya katılan gençleri cep harçlığıyla ödüllendirmek konusunda ne düşünüyorsunuz?*
- 4. Yukarıda sayılanlara eklemek istediğiniz başka ilkeler var mı?*

Danışma çok çeşitli şekillerde yapılabilir. Doğrudan danışma, belirli bir toplumda veya bölgede yaşayan gençlerle doğrudan temas gerektirir ve şu şekillerde uygulanabilir:

- gençlerin konu ya da öneriler hakkında daha fazla bilgi edinebileceği ve kendi görüşlerini ifade edebileceği danışma toplantıları ya da faaliyetler düzenlemek;
- yetersiz temsil edilen gençlerle danışma faaliyetleri düzenlemek;
- okul ortamında danışma faaliyetleri düzenlemek;
- görüşlerini elektronik posta, mektup, kompozisyonlar göndererek paylaşmaya davet etmek;
- görüşlerini sanatsal yoldan, (resim, heykel, şiir vb.) paylaşmaya davet etmek
- bireysel ya da grup görüşmeleri;
- soru formları ya da bireysel olarak doldurulabilecek anketler;
- referandum ve oylamalar;
- telefon anketleri;
- görüş ve/veya şikayet sistemi kurmak;
- mahalle forumları⁵¹ düzenlemek. Forum, coğrafi olarak tanımlanmış bir alandan gelen, konuları, planları ve önerileri tartışmak üzere düzenli olarak toplanan bir gruptan oluşabilir. Belirli üyeleri olabilir ya da herkese açık olabilir.

Ne var ki, bazı durumlarda, dolaylı danışma daha uygun olabilir. Bunun nedeni ya yeterli kaynağın bulunmaması ya da genç grubunun tamamına ulaşamayacak şekilde büyük olmasıdır. Dolaylı danışma şu şekillerde yapılabilir:

- temsilci gruplarına danışılması. İdeal olarak, belirli bir danışma süreci için gençler, kendilerini kimin temsil edeceğine kendileri karar vermelidir. Gerçekte ise bu genellikle elde edilmesi zor bir şeydir ve bu nedenle böyle bir grupta çalışmak için, genç nüfus için yeterli temsiliyetin sağlandığı asgari şartlar belirlenmelidir. Bu temsilciler grubu sadece danışma amacıyla kurulur.
- gençlik panelleri. Bu paneller, belirli bir topluluğu büyük ölçüde temsil eden gençlerin açık oturumlarıdır. Bunlar çoğunlukla daha büyük gruplardır ve üyeleri düzenli aralıklarla toplanarak (genellikle yılda 2 defa), toplumdaki gençlerin yaşamlarını etkileyen konular üzerine görüşlerini ve fikirlerini paylaşırlar;
- var olan temsilci gruplarıyla danışma. Gençler çeşitli konseylere ve kurullara kendi temsilcilerini seçerler. Bu konsey ve kurulların genç nüfusu temsil ettiği kabul edildiğinden, toplumdaki tüm gençler adına onların görüş ve fikirleri sorulur;

51. Çevirmen notu: Forum kelimesi, eski Roma zamanında kamu işlerini konuşmak için halkın toplandığı alan olarak tanımlanmasından gelmektedir ve bir konu hakkında farklı paydaşların bir araya gelmesi olarak kullanılabilir. Aynı zamanda günümüzde forum yapısal olarak üst kuruluşları ve belli alanlardaki tartışma ve faaliyet alanlarını ifade eder. Örneğin Avrupa Gençlik Forumu, Avrupa'daki gençlik sivil toplum örgütlerini ve ulusal gençlik konseylerinin bir araya getiren ve Avrupadaki gençlik politikaları üzerine çalışmalar yürüten şemsiye bir kuruluştur.

- odak grupları oluşturmak. Bu gruplar, özellikle belirli bir konu hakkında elde çok az bilgi mevcut olduğu durumlarda verimli olurlar. Bilgiler, bir kolaylaştırıcı tarafından yürütülen bir çeşit grup görüşmesindeki etkileşimler sırasında toplanır;⁵²
- uzmanlara danışılması. Bu uzmanlar, belirli alanlarda uzmanlaşmış gençlerdir. Bu uzmanlar bizzat gençleri temsil ettiklerinden, danışma yapılacak konu üzerinde iyi bir anlayışa sahip oldukları konularda onlara danışılabilir;
- genç yurttaşların jürisi.⁵³ Bu jüriler, önemli bir konu veya öneri üzerine değerlendirme yapmak üzere bir araya getirilen 6 ila 20 gençten oluşan gruplardır. Gerçek bir mahkemede olduğu gibi tanık dinlemek, kanıt görmek gibi taleplerde bulunabilirler.

Düşünme zamanı

1. *Doğrudan danışma ve dolaylı danışmanın sizin görebildiğiniz ne gibi yararları ve kısıtları var?*
2. *Yaşadığınız toplumu ilgilendiren konu ve sorunlardan, doğrudan danışma yoluyla gençlere yöneltilebilecek olanlara örnek verin.*
3. *Yaşadığınız toplumu ilgilendiren konu ve sorunlardan, dolaylı danışma yoluyla gençlere yöneltilebilecek olanlara örnek verin.*

Yerel düzeyde danışmanın alabileceği şekillerin çeşitliliği, gençlerle yürütülen bu işbirliği yönteminin çok farklı ortamlarda ve şartlarda kullanılabilmesini göstermektedir. Danışma, çok karmaşık bir girişim olmak zorunda değildir (kapsamı çok geniş ve karmaşık olmadığı sürece) ve bazen basit ama iyi hazırlanmış bir danışma toplantısı çok anlamlı sonuçlar ortaya çıkartabilir.

----> 6.3. Karar alma alanında işbirliği – Komite modeli

Yeniden düzenlenmiş şart şöyle ifade ediyor: "yerel ve bölgesel işlerde gençlerin etkin katılımı... gençlik konseyi, gençlik meclisi veya gençlik forumu gibi daimi temsilci yapılar gerektirir"⁵⁴. Bu yapıların rolleri toplumdan topluma veya bölgeden bölgeye değişebilir, ancak bunlar, gençlerin gençlik çalışması alanındaki yerel yönetimlerin politikaları ve eylemleri ile ilgili görüşlerini, kaygılarını ve önerilerini her zaman özgürce ifade edebildikleri tartışma alanları olmalıdırlar. Bir gençlik konseyi veya meclisi gençler ve yerel yönetimler arasında anlamlı bir diyalogun ve ortaklığın oluşturulduğu alanlar olmalıdır. Böylece yer alan tüm aktörler, bu işbirliğinin somut faydalarını gözlemleyebilirler.

Bir gençlik konseyi veya meclisinin varolmasından faydalanan sadece gençler değildir. Bu yapılar sayesinde yerel yönetimler toplumun tümünün temsil edilmesini temin edebilirler (gençler nüfusun önemli bir kısmını oluşturmaktadır) ve o toplumda yaşayanların ihtiyaçlarına daha uygun kararlar verebilirler. Aynı zamanda, gençler, yerel süreçlere dahil olduklarında yerel süreçlere yönelik farklı bir bakış açısı getirirler.

52. Odak grupları hakkında daha fazla bilgi için, bakınız: Genç Sesler. Gençlerin çalışmalarınıza katılmasını NASIL sağlayacağınıza ilişkin kılavuz), The National Children's Office (Ulusal Çocuk Dairesi), İrlanda, 2005.

53. Halk jürileri hakkında daha fazla bilgi için, bkz.: Halk ve katılım. Yurttaşlar karar almanın kalbine nasıl yerleştirilir, Dahil et, 2005.

54. Yerel ve Bölgesel Düzeyde Gençlik Katılımı Hakkında Yendien Düzenlenmiş Avrupa Şartı, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Konseyi, Mayıs 2003, III.1.59.

Gençleri yerel veya bölgesel düzeyde temsil eden yapılar, şartlara bağlı olarak farklı şekiller ya da farklı isimler alabilirler; "gençlik konseyleri", "gençlik forumları", "gençlik meclisleri/parlamentoları" veya "gençlik kurulları" olarak adlandırılabilirler. Bu kitap kapsamında bu yapılar "komiteler" olarak kullanılacak ve şu şekilde tanımlanacaktır:

"yerel düzeyde daimi gençlik katılımı yapılarıdır ve bir toplumda veya bölgede yaşayan gençlerin fikirlerini ve görüşlerini temsil ederler. Özellikle de, politikaların toplumda yaşayan gençlerin yaşamına bir etkisi olduğu durumlarda, "komiteler" politikalar ve farklı karar alma birimlerinin girişimleri üzerine gençlerin görüşlerini temsil edeceklerdir.

Gençlik komitelerinin üyeleri atanabilir veya seçilebilirler ve örgütleri, siyasi partileri temsil edebilecekleri gibi bağımsız da olabilirler. İdeal olarak, bir komitenin bileşimi yerel toplumun sosyolojik bileşimini yansıtmalıdır, böylece daha az imtiyazlı grupların da temsil edilme olanakları olur.

Yerel bir gençlik komitesi oluştururken, yerel yönetimler ve gençler veya gençlik örgütleri beraberce aşağıdaki sorular üzerinde derinlemesine düşünmelidirler.

Komitenin amacı

- Bu yerel toplumda böyle bir komiteye neden ihtiyaç var?
- Bu komite tam olarak kimleri temsil etmeli?
- Bu komitenin kurulmasıyla kim ilgileniyor? Neden? Bu konudaki motivasyon nedir?
- Komitenin rolü ne olmalıdır?
- İlgili alanının kapsamı ne olmalıdır?
- Hakları ve sorumlulukları ne olmalıdır?
- Yerel yönetimlerle ne gibi bir ilişkisi olmalıdır?
- Komitenin ne gibi bir karar alma gücü vardır?
- Yerel yönetimler komitenin katkılarını nasıl görüyorlar?

Komitenin bileşimi

- Komitenin kaç üyesi olmalı? Neden?
- Cinsiyet dengesi, coğrafi ve diğer ilgili dengeler nasıl elde edilebilir?
- Karar alma yapılarında çoğu zaman yeterince temsil edilmeyen gruplara (örneğin engelliler, azınlık temsilcileri vb.) nasıl ulaşılabilir?
- Bir kota sistemi olmalı mı (örneğin, yaş, cinsiyet, etnik köken ve benzerlerine bağlı olarak)?

Üye profili

- Kimler üye olabilir? Kriterler ne olmalıdır?
- Kaç yaşında olmalılar?
- Komite sorumluluğu taşıyabilmek için ne gibi becerilere ve yetkinliklere sahip olmalılar?

Üyelerin seçilmesi

- Komite üyeleri nasıl seçilmeli? Bu uygulamada nasıl işler? Bu yöntem gerçekçi mi?
- Resmi bir aday gösterme sistemi olmalı mı? Kimler aday göstermeli?
- Adayların bulunmasıyla kim ilgilenmeli?
- Olası adaylar nereden bulunabilir?
- Olası adaylar, komite üyeliğine aday olmaları için nasıl motive edilebilir?

Üyelerin yetkileri

- Komite üyelerinin sorumlulukları ne olmalı?
- Ne gibi hakları ve ayrıcalıkları olmalı?
- Görev süresi ne kadar olmalı? Görev dönemi yenilenebilir mi?
- Herhangi bir disiplin önlemine ihtiyaç var mı?

Üyelerin güçlendirilmesi

- Komite üyeleri ne gibi bilgi ve becerilere sahip olmalı veya hangilerini geliştirmeliler?
- Bunu nasıl yapabilirler?
- Sorumluluklarını yerine getirmek için komite üyelerinin ne gibi desteğe ihtiyaçları olacak?
- Bu desteği kim sağlayabilir?

Komitenin yapısı

- Komite içindeki işlevler (fonksiyonlar) ve roller ne olmalıdır?
- Ne gibi birimlere ya da alt komitelere ihtiyaç var?
- Komitenin yapısı, yerel yönetim yapısının aynısı mı olmalı? Neden?
- Bu yapı ne denli resmi olmalı?

Çalışma şekli

- Komitenin çalışma yöntemleri neler olacaktır (örneğin, toplantılar, danışmalar, araştırmalar gibi)?
- Toplantılar ne sıklıkta düzenlenmeli?
- Toplantıları kimler hazırlayıp yürütecek?
- Toplantılar arasında ne gibi işler yapılmalı ?
- Kararlar nasıl alınacak?
- Sekreteryaya ve idari işlerle ilgili desteği kimler sağlayacak?
- Üzerinde anlaşmaya varılması gereken kurallar var mı?

Yerel yönetimlerle işbirliği

- Bu işbirliği ne şekilde olmalı?
- Bilgi alışverişi nasıl sağlanmalı?
- Bilgi alışverişi düzenli mi yoksa talep oldukça mı yapılmalı?
- Yerel yönetimlerle temas halinde olmak komitede kimin sorumluluğu olacaktır?
- Komite ile temas halinde olmak yerel yönetimlerde kimin sorumluluğu, olacaktır?
- Taraflar arasında anlaşmazlık olması durumunda ne yapılmalı?

Yerel gençlikle bağlantı (temas) halinde kalmak

- Gençlerin görüşleri komitenin çalışmalarında nasıl temsil edilecek?
- Komite çalışmalarının sonuçları, başarıları ve güçlükler yerel gençlere nasıl iletilecek?
- Diğer gençler komitenin çalışmalarını ne şekilde etkileyebilirler?

Teknik düzenlemeler

- Komitenin yeri neresi olacak (toplantı mekanı, çalışma alanı, resmi adres, gibi)
- Masrafları kim karşılayacak?
- Üyeler cep harçlığı veya başka teşvikler alacaklar mı?

Diğer konular

- Komitenin çalışma usullerinin (prosedürlerinin) en önemli unsurlarını düzenleyen bir tüzük veya başka bir belge olmalı mı? Neden?

Yukarıdaki soru listesi, halihazırda yerel düzeyde bir gençlik konseyi veya meclisi oluşturma sürecinden geçmiş farklı grupların deneyimlerine dayanmaktadır. Bu liste oldukça uzun gelebilir ve büyük olasılıkla hem gençler hem de yerel yönetimler için çok heyecan verici olmayabilir, işte bu da bir yandan verimli şekilde işleyecek diğer yandan da genç dostu bir yapı oluşturma yarattığı çelişkiyi göstermektedir. Çeşitli gruplar, resmi prosedürler azaltmak, resmi olmayan ve arkadaşça bir çalışma ortamı sağlamak ve belgeleri genç dostu bir dille hazırlamak gibi çözümler denemişlerdir, ancak göreceli olarak daha resmi olan bu katılım şekline gençleri cezbetmek halen ciddi bir güçlük olarak kabul edilmektedir.

Düşünme zamanı

1. *Yerel toplumunuzda bir gençlik konseyi veya meclisi ya da forumu var mı? Bunun işleyiş şekli hakkında ne biliyorsunuz?*
2. *Yerel yönetimlerle gençler arasındaki bu işbirliği şeklinde ne gibi güçlü yönler ya da zayıf yönler görüyorsunuz?*
3. *Gençler, yerel düzeydeki komitelere katılmaya nasıl teşvik edilebilir?*

----> **6.4. Karar alma alanında işbirliği – Eş yönetim**

Eş yönetim (veya işbirliği ile yönetim), yönetim alanında gücün, sorumluluğun ve hesap verebilirliğin iki veya daha fazla taraf arasında paylaşılması anlamına gelir. Bu sistem, gençlerin karar alma süreçlerine farklı seviyelerde dahil edilmeleri için başarıyla kullanılabilir. Avrupa Konseyi eş-yönetim sistemini otuz yılı aşkın bir süre önce, gençlik kuruluşları temsilcileri ile hükümet temsilcileri arasında Gençlik Spor Müdürlüğü bünyesinde benzersiz bir ortaklık oluşturduğu zaman uygulamaya koydu. Bu sistem, Avrupa Konseyi'nin gençlik politikalarının şekillendirilmesi ve uygulanmasında gençle söz sahibi olma fırsatı vermektedir.

Avrupa Konseyi'nde eş yönetim

Avrupa Konseyi Gençlik ve Spor Müdürlüğü (DYS) yerel, ulusal ve Avrupa düzeylerinde gençlik politikaları oluşturmaya destekleyen kılavuz ilkeler ve yasal araçlar sağlamaktadır. Program ve bütçe önceliklerine yönelik en önemli kararlar eş yönetim sistemi çerçevesinde hükümet ve hükümet dışı (sivil toplum) ortaklarıyla birlikte alınmaktadır.

Gençlik Spor Müdürlüğü eş yönetim sistemi bünyesinde dört organ bulunmak:

1. **Avrupa Gençlik Yönlendirme Komitesi (CDEJ).** Avrupa Konseyi üye devletleri ile Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf olan diğer ülkelerin gençlik işlerinden sorumlu bakanlıkları temsil eden üyelerden oluşur. Bu komite gençlik alanında ve gençlik politikalarında hükümetler arası işbirliğini temin eder. Yılda iki defa genel oturum şeklinde toplanan bu komite gençlik ile ilgili konuları ve güçlükleri ele alır.

2. **Danışma Konseyi.** Uluslararası sivil toplum örgütleri ve ağlarının, Avrupa Konseyi üye ülkelerinde oluşturulmuş ulusal gençlik komitelerinin (yaygın bilinen adıyla Ulusal Gençlik Konseyleri) ve Avrupa Konseyi'nin gençlik politikalarıyla ilişkili gençlik çalışması alanlarında faaliyet gösteren yapılarının temsilcilerinden oluşan 30 üyesi vardır. Danışma Konseyinin rolü, Avrupa Konseyi'nin gençlik sektöründeki karar alma süreçlerine sivil toplum katılımını geliştirmektir.
3. **Gençlik Ortak Konseyi.** Avrupa Yönlendirme Komitesi ve Danışma Konseyi üyelerinin tamamından oluşur ve Gençlik Spor Müdürlüğü bünyesindeki, hükümet ve sivil toplum ortakları için ana karar alma ve politika geliştirme organıdır. Ortak konseyin rolü, Avrupa Konseyi gençlik sektörünün öncelikleri, hedefleri ve aynı zamanda bütçe gibi ana unsurları üzerine ortak duruş geliştirmektir.
4. **Program Komitesi.** Program komitesi, Avrupa Yönlendirme Komitesi'nden 8 üye ile Danışma Kurulu'ndan 8 üyeden oluşan diğer bir ortak karar alma organıdır. Bu komitenin rolü Avrupa Konseyi bünyesindeki gençlik çalışması programlarını oluşturmaktır. Özellikle de Strazburg ve Budapeşte'deki Avrupa Gençlik Merkezleri ile Avrupa Gençlik Vakfı programlarını oluşturur.

Düşünme zamanı

1. *Yerel düzeyde ya da kurumsal düzeyde işleyen herhangi bir eş yönetim sistemi örneği biliyor musunuz? Nerede? Nasıl işliyor?*
2. *Eş yönetim sisteminin ne gibi yararları olduğunu düşünüyorsunuz?*
3. *Eş yönetim sisteminin kısıtları sizce nelerdir?*

Yerel düzeyde eş yönetim

Yeniden düzenlenmiş şartta, "yerel ve bölgesel yönetimlerin gençlerle ilişkili politika alanlarında, gençler ve gençlik kuruluşlarıyla işbirliği içinde Avrupa Konseyi'nin eş-yönetim ilkelerini ve sistemini oluşturmaları gerektiği"⁵⁵ ifade ediliyor. Bu, gençlerin ve yetişkinlerin aynı seviyede olmaları ve karar almak için eşit güce sahip olmalarından ötürü çok özel bir işbirliği şekli olarak kabul edilmektedir. Bazı toplumlarda, gençlerin eşit ortaklar olarak görülmesi ve gücün onlarla paylaşılması zor olabilir. Oysa ki, çeşitli kuruluşların deneyimlerine göre, "bu kavram, gençler ve yetişkinler için, yaratıcılıklarını ve adanmışlıklarını zorlayacakları yeni fırsatlara, fikirlere ve güçlüklerle doğru inanılmaz bir kapı açar. Önyargıları azaltması, iletişimde anlaşılabilirliği ve sadeliği güçlendirmesi bu yaklaşımın aile, okul, iş hayatı gibi günlük yaşamın her sektöründe geçerli ve yararlı olmasını sağlar"⁵⁶.

Yerel düzeyde eş-yönetim sistemi oluşturulması bir çok şekilde yapılabilir ve her yerele eşit şekilde uyacak evrensel bir tarif yoktur. Yine de, tüm sürece rehberlik edebilecek genel bir çerçeve sunmak mümkündür ve aşağıda açıklanmaktadır:

55. A.g.e., II.7.53.ii.

56. "Eş yönetim. Pratik bir kılavuz. Yerel düzeyde gençlik katılımında mükemmeli arama". Uluslararası Barış Çocuğu Vakfı, 2006, s. 9. Bilgi için: <http://co-management.info>

1. Adım - Hazırlık

İyi bir hazırlık, bir girişimin başarısına ciddi anlamda katkı verebilir, bu nedenle sürecin bu aşamasına yeterli zamanın ve dikkatin verilmesinin sağlanması önemlidir. Bir eş-yönetim sistemi oluşturmak için olası ortaklarla konuşmadan önce şu hususların olası ortaklar tarafından karşılandığından emin olunmalıdır. Buna göre olası ortaklar:

- eş-yönetimin ne olduğunu anlıyorlar: bu işbirliği şekline yönelik yayınları incelemek, bu alanda halihazırda tecrübesi olan kişilerle irtibata geçmek ve tavsiyelerini dinlemek, yardımcı olabilir.
- ne elde etmek istediğini biliyorlar (eş yönetimin hangi alanında ve ne derecede)
- bu sistemin halihazırda işlediği kurumları veya toplumları biliyorlar. İnsanlar çoğu kez Başkalarının deneyimlerinden öğrenebilirler! Böyle bir kurumun ya da toplumun eş-yönetim sistemi temsilcilerinden biriyle irtibata geçmek iyi bir fikir olabilir, böylece soruları doğrudan bu kişiye yöneltebilirsiniz.
- ilgili taraflara eş-yönetim sistemini anlayabilecekleri şekilde açıklayabilirler. Eş-yönetim kavramı bazıları için çok yeni olabilir; şüpheleri ve çekinceleri olabilir (özellikle başka bir tarafla gücün paylaşımı ile ilgili hususlarda). Bu nedenle, eş-yönetimin genel olarak ne anlama geldiği, gençlik çalışması alanında nasıl işlediği, diğer kurumların veya toplumların deneyimlerinin ne olduğu, yararlarının ve olası güçlüklerin neler olduğu gibi konularda tartışmaya hazırlıklı olunmalıdır.
- 'in elinde hazır bazı belgeler var. İnsanlar duydukları hakkında düşünmek için biraz zamana ihtiyaç duyabilirler ve konu hakkında biraz daha fazla okumak isteyebilirler. Bu nedenle onlara bazı ilgili belgeler sağlamak yardımcı olacaktır.

2. Adım – Yandaş kazanma

İlerleyen aşamalarda desteğe ihtiyaç duyulacağından, girişime yardımcı olmakla ve katılmakla ilgilenecek yandaşlar aranmalıdır. Eğer gençler veya bir gençlik örgütü temsil ediliyorsa, benzer görüşteki insanlar ya da kuruluşların bulunması yararlı olabilir. Eğer yerel yönetim temsil ediliyorsa, destek sağlayabilecek başka çalışanlar aranabilir veya alanda gençlerle çalışan diğer kurumlarla (örneğin okullar, gençlik merkezleri vb.) irtibata geçilebilir. Bu yandaşlar sadece manevi destek sağlamazlar, aynı zamanda bazı görevleri üstlenebilirler, daha iyi fikirler oluşturulmasına yardımcı olabilirler ve kaynaklara katkı verebilirler vb.

3. Adım – Muhtemel bir eş yönetim ortağına yaklaşma

Bu aşama, karar alma yetkisini ve sorumlulukları paylaşacak taraflar arasında ortaklığın başlatıldığı nokta olması açısından çok önemlidir. Eğer diğer taraf eş-yönetim sisteminin oluşturulmasına katılmayı kabul etmezse bütün süreç tıkanacaktır. Eş-yönetim ortağına yakınlaşmak genellikle uzun bir süreçtir ve bir dizi toplantı ve müzakere yapılması beklenebilir.

Bazı ipuçları:

- olası eş-yönetim ortağınıza nasıl yaklaşacağınıza yönelik bir plan yapın. Bunu nasıl, ne zaman, nerede ve kiminle yapmak istediğinize karar verin. Roller ve görevleri yandaşlarınız arasında paylaşın;
- olası eş yönetim ortağınızın sizin teklifinizle ilgili sahip olabileceği korkuları ve kuşkuları belirlemeye çalışın. Bu kuşuları gidermenin yollarını düşünün
- müzakere etmeye ve ödün vermeye (orta yol bulmaya) hazır olun. Ortağınız bir eş-yönetim sistemi oluşturmakla ilgilenebilir, ancak bu sadece sınırlı bir seviyede olabilir (örneğin sadece yerel toplumunuzdaki gençler için sağlık hizmetleri alanında). Nasıl işlediğini görmek için eş-yönetim sürecini küçük ölçekte başlatmak iyi bir yoldur. Daha fazla tecrübe edinildiğinde, eş-yönetim diğer alanlarda genişletilebilir

- 'Hayır'ı bir cevap olarak kabul etmeyin. Denemeye devam edin (tabi ki makul sınırlarda)
- sabırlı olun. İnsanların tutumlarını değiştirmek sadece bir toplantı ile gerçekleşmeyeceğinden, tüm süreç biraz zaman alabilir.

4. Adım – Hedeflerin, sorumluluk alanlarının ve çalışma şekillerinin belirlenmesi

Eş-yönetim oluşturmak için bir ortaklık kurulduğunda, işbirliği detaylarının ve ortaklık ilkelerinin kararlaştırılacağı zorlu çalışma başlayabilir. Tüm taraflar tartışmalarda ve karar alma aşamasında yer almalıdır, zira bu aşamada çeşitli anlaşmalar oluşturulacak ve gelecekteki işler için ana hatlar belirlenecektir. Aşağıdaki soruların cevaplanması gerekir:

- Eş yönetimde kimler yer alacak?
- Bu sistemde bazı organlar ve resmi yapılar olacak mı? Eğer olarsa, hangileri?
- Her iki tarafın üyeleri nasıl belirlenecek? Yerel nüfusun temsil edilmesi nasıl sağlanacak? Üyelik ne kadar kapsayıcı/dahil edici olacak?
- Eş yönetim sisteminin rolü ne olacak? Hangi alanlar yer alacak ve kararların kapsamı ne olacak?
- Tarafların hakları ve sorumlulukları neler olacak?
- Hangi çalışma yöntemleri (ya da usulleri; gerçi gençler prosedürlerden pek hoşlanmazlar ama) kullanılacak?
- İşbirliğinin temel ilkeleri neler olacak?
- Sistem nasıl değerlendirilecek? Hangi sıklıkta? Kim tarafından?

5. Adım – Gereken kaynakların belirlenmesi

4. Adımda işbirliğinin esasları oluşturulduktan sonra, taraflar artık başlangıç planları ve anlaşmaları açısından neye ihtiyaçları olduğunu belirleyebilirler. İhtiyaç duyulan kaynaklar denildiğinde ilk olarak finansal kaynaklar akla gelebilir. Her ne kadar maddi kaynaklar çok önemli olsa da, gereksinim duyulan tek kaynak değildir. Bu aşamada şunları belirlemek gerekir:

- Tarafların eş yönetim sistemi için ne kadar zaman ayırmaları gerekecek?
- Toplantılar için hangi yer/tesis kullanılacak? Bu yer genç dostu mu? Kolayca ulaşılabilir mi?
- Teknik ve sekretarya desteği kim tarafından sağlanacak?
- Eş yönetim sisteminin verimli işleme için gerekli uzmanlıklar ve beceriler neler (gençler ve yerel yönetim temsilcileri hangi bilgilere ihtiyaç duyuyorlar ve hangi becerileri geliştirmeleri gerekir)?
- Bu ihtiyaçlar nasıl karşılanabilir?

6. Adım – Başlangıç aşamasının planlanması

Bu aşamada taraflar çalışmalarının ilk safhasını planlamaya hazırdırlar. Bir eş yönetim sisteminin uygulanmaya başlaması biraz zaman alabilir; özellikle de, eş yönetim sisteminin resmen tanınması için yerel mevzuatın düzeltilmesi, ya da teknik düzenlemelerin yapılması veya yeni belgelerin üretilmesi gerekiyorsa. Sistemin düzgünce çalışabilmesinden önce, eş yönetim sistemi organlarındaki üyeler sistemin bir tanıtımına veya muhtemelen bazı eğitimlere ihtiyaç duyabilirler.

7. Adım Eş yönetim sisteminin oluşturulduğunun duyurulması

Bir eş-yönetim sistemi yerel toplumun yararına hizmet eder, bu nedenle yerel toplum ve özellikle de gençler eş-yönetim sisteminin var olduğunun farkında olmalıdır. Bazı toplumlar eş-yönetim sisteminin faaliyete başlamasını özel bir kutlama ile yapmayı seçerler, böylece tüm toplum bu sistemden haberdar olur ve gurur duyar.

Sonraki adımlar ...

Bir eş-yönetim sisteminin uzun vadeli bir girişim olması amaçlanır, bu nedenle çalışmaları ve faaliyetleri düzenli olarak planlanmalıdır. Öte yandan, bu planlar sadece yerel konular ve kararlar üzerine odaklanmaz, aynı zamanda sistemin işleyişinin değerlendirilmesine de yoğunlaşılması çok önemlidir, ki böylece sistemin farklı yönleri sürekli geliştirilsin.

Düşünme zamanı

1. Yerel toplumunuzda eş yönetim sisteminizi başlatmak ne kadar gerçekçi olur? Neden böyle düşünüyorsunuz?
2. Yerel çevrenizde eş yönetimin sisteminin kurulmasıyla kimler ilgilenebilir? Sizce onları bu konuda ne motive edebilir?
3. Yerelinizde günlük yaşamın, gençlerle ilgili politikaların ya da programların hangi alanlarında eş-yönetim sisteminin olması uygun olur?

Eş yönetim sistemi küçük bir ölçekte başlatılabilir. Örneğin, bazı yerlerde yerel bütçeleri ya da diğer önemli konuları ilgilendiren kararların gençler tarafından veya gençlerle ortaklaşa alınmasını beklemek gerçekçi olmaz. Ne var ki, bu da eş yönetim sisteminin hiç uygulanmaması için bir sebep olmamalıdır. Gençlik merkezlerinin ya da yerel gençlik programlarının yönetimi gibi küçük ölçekli sistemler çok iyi işleyebilir. Küçük başlamak bir çok durumda iyi bir fikirdir.

6.5. Karar alma alanında diğer işbirliği yöntemleri

Danışma, temsilcilerden oluşan komiteler kurulması ve eş yönetim sisteminin uygulanması gençlik katılımını geliştirmek için yerel aktörler arasındaki olası işbirliği şekillerinin sadece bir kaç örneğidir. Ortaklık oluşturmanın diğer farklı şekilleri de vardır ve toplumlar kendilerine uygun en az bir ortaklık şekli bulabilmelidir. Diğer işbirliği şekillerine yönelik örnekler aşağıda açıklanmaktadır:

Ortak projeler ve girişimler

Yerel yönetimler bazen belirli alanlarda veya konularda uzmanlaşmış sivil toplum örgütlerini girişimlere ve projelere katılmaya davet edebilir. Bu tip durumlarda yerel yönetimler girişimin kontrolünü ellerinde tutmaya devam ederler, ancak uzman tavsiyesi almak veya mevcut uygulama bilgilerinden, deneyimlerinden ve altyapılarından faydalanmak için yerel kuruluşlarla ortaklık kurarlar. Bu şekilde yerel sorunların çözülmesinde yerel uzmanlıklardan faydalanılmış olur.

Yasal görevlerin devredilmesi

Bazı ülkelerde yerel yönetimler bazı yasal görevlerini sivil toplum örgütlerine devretme özgürlüğüne sahiptir. İki tarafın hak ve sorumluklarını belirleyen özel anlaşmalar temelinde kuruluşlar çevre politikası,

kültüre erişim politikası vb. gibi yere politikaların uygulanmasını veya gençlik konularındaki ve yerel gençlerin yaşamını doğrudan etkileyen programların yürütülmesini üstlenirler. Bu gibi durumlarda, kuruluşlar toplumdaki gençlerin yaşamlarını geliştirmek için ihtiyaç duydukları desteği sağlayabilecekleri bir ortaklık yerel yönetimlerle kuruluşlar arasında oluşturulabilir.

Yapısal (idari) finansman

Yerel bütçeler kuruluşların "yapısal finansman"ları için fonlar sağlayabilirler. Bu maddi destek projelerin ve eylemlerin faaliyetlerini karşılamaz. Onların yerine kuruluşların günlük işleyişlerindeki masraflarını karşılar, örneğin istihdam masrafları veya idari giderler (kira, iletişim giderleri vb.) gibi.

Hibe Sistemleri

Kuruluşlar yürüttükleri faaliyetler ve programlar için yerel yönetimlerden maddi destek alabilirler. Her ne kadar bu fonlar genellikle yerel önceliklere uyan faaliyetlere sağlansa da, bu faaliyetler yerel yönetimlerden bağımsız olarak planlanır ve uygulanır. Eğer fonlar sadece yerel yönetimin siyasi gündemine uyan faaliyetlere sağlanıyorsa, bu faaliyetlerin ve programların gerçekte ne kadar bağımsız olduğu süregelen bir tartışmadır.

Garantör

Yeniden düzenlenmiş şart gençlik katılımı ile ilgilenen kuruluşlar için özel bir destekten bahseder - "bir garantörün atanması"⁵⁷. Garantör hem siyasi yapılardan hem de gençlik katılımı yapılarından bağımsız olan bir birey ya da grup olabilir.

Diğer işbirliği şekilleri

- bilgi alışverişi (girişimler, planlar, gelişmeler, vb., hakkında);
- farklı konularda çalışan kamu ve sivil toplum kuruluşları arasında ortak danışma takımları oluşturulması;
- diğer tarafın temsilcilerinin açık toplantılara, tartışmalara vb. davet edilmesi.

Düşünme zamanı

1. Yerel toplumunuzda veya bölgenizde, yerel yönetimler, gençlik örgütleri ve gençler arasında hangi işbirliği şekli uygulanmaktadır?
2. Bu işbirliği hakkındaki bilgiler nasıl yaygınlaştırılıyor?
3. Bu işbirliğinde yer alan taraflar kimler? Sizin bu taraflarla ilişkiniz nedir?
4. Örgütünüz/kurumunuz, yerel düzeyde diğer ortaklarla işbirliği yapmakla ilgileniyor mu?
5. Neden?

57. III.1.70.

7. Bölüm

Şart ve Yerel Gençlik Politikaları

7.1. Yerel gençlik politikasına giriş

"Kamu politikaları, toplumun tüm üyelerinin yüksek yararını gözetecek hedefleri elde etmeye çalışır"⁵⁸. Bu politikalara örnekler şunlardır: güvenlik, kaliteli sağlık ve sosyal hizmet, eğitime erişim, istihdama erişim, vb. Fakat tüm kamu politikaları toplumun tüm üyelerine yönelik değildir. Bazıları sadece belirli bir grup için önemli olan konuları ele alır. Örneğin gençler gibi, zira gençlerin refahı, tüm halkın refahına katkı sağlar. Bu bölümde "gençlik politikaları" diye adlandırılan gençlere, onların ihtiyaçlarına ve isteklerine yönelik kamu politikaları yer alacaktır⁵⁹.

Etkin bir gençlik politikasının geliştirilmesi Avrupa'daki ve tüm dünyadaki bir çok ülkede önemli bir hedef haline gelmiştir. Avrupa Konseyi, yerel, ulusal ve Avrupa düzeyinde gençlik politikaları oluşturulması veya geliştirilmesi için yönergeler ve yasal araçlar sağlayarak bu çabaları desteklemektedir. Üye devletlerin gençlik politikalarına yaklaşımı farklılık göstermektedir. Bazı ülkelerde gençlik politikaları önemli bir çalışma alanı olarak kabul edilmekte ve yeterli kaynaklar ayrılmakta ve bilgiye, güce ve karar almaya erişim sağlanmaktadır. Diğerlerinde, gençlik politikası diğer politika alanlarının bir parçasını oluşturabilir, örneğin eğitim politikası, spor, kültür, turizm vb. politikalar gibi. Ayrıca farklı politika uygulama yöntemleri de mevcuttur - kararların ve eylemlerin merkezi bir noktadan idare edildiği merkezi yaklaşım/yöntem (örneğin gençlik işlerinden sorumlu bir bakanlık veya bir ajans) - veya karar alma yetkisinin ve kaynakların bölgeler ve yerel toplumlar dahil olmak üzere diğer seviyelere devredildiği merkezi olmayan (ademi merkezi) yaklaşım/yöntem.

Düşünme zamanı

1. Gençlik konuları, ülkenizdeki hükümet için bir öncelik mi? Neden bu düşüncedesiniz?
2. Ülkenizdeki ulusal gençlik politikası nasıl işlemektedir? Amaçları ve öncelik alanları nelerdir?
3. Ülkenizde, ulusal gençlik politikası ne ölçüde ademi merkezidir (yerelleştirilmiştir) ?
4. Ülkenizdeki gençlik politikasının, gençleri "dahil edici bir yaklaşıma" sahip olduğunu düşünüyor musunuz? (yani tüm gençleri göz önüne almakta mıdır)?

58. Torjman, S. Politika nedir? Caledon Sosyal Politika Enstitüsü, 2005, s.4.

59. Ne var ki bu ifade gençlik politikasının bir tanımı değildir. "Gençlik politikası" teriminin anlamı üzerinde tam bir görüş birliği mevcut değildir.

Bu el kitabı ağırlıklı olarak yerel düzeydeki gençlik politikalarına odaklanmaktadır. Şarta göre gençler, yaşadıkları belediyelerin ve bölgelerin yurttaşlarıdır⁶⁰ ve bunun sonucunda gençlik politikası yerel düzeyde var olmalı ve uygulanmalıdır ki gençlerin ihtiyaçları ve istekleri mümkün olan en iyi şekilde tatmin edilebilsin.

Yerel düzeyde iyi işleyen bir gençlik politikası bir çok olumlu sonuç doğurabilir, aşağıdaki örnekler bunlardan bazılarıdır:

- Yerel gençlerin en önemli ihtiyaçlarının tespit edilmesi
- Bu ihtiyaçların etkin bir şekilde karşılanması
- Gençlerin durumlarının iyileştirilmesi
- Gençlik konularının diğer sektörel politikalarda da ele alınmasının sağlanması
- Gençlerle ve gençler için çalışan aktörler aracılığıyla ulaşılabilecek hedefler için bir temel (zemin) oluşturulması
- Farklı girişimlerin ve eylemlerin yerel bir düzeye yönlendirilmesi ve bu yerelde düzenlenmesi
- Yerel gençler ve gençlerin yararına çalışan birimlerin ihtiyaçlarının karşılanması için kaynakların net olarak dağıtılmasını sağlanması;
- Gençlerin yerel toplumun gelişimine yönelik katkılarının tanınması
- Gençlerin, kendilerini etkileyen konulardaki çalışmalarda aktif bir rol oynamaları için teşvik edilmeleri
- Yerel gençlerin geleceğinin planlanması için bir çerçeve sağlanması
- Yerel düzeyde kuşaklar arası diyalogun ve işbirliğinin güçlendirilmesi

Yukarıdaki sonuçlar ancak yerel gençlik politikasının aşağıdaki ilkelere dayandırılarak oluşturulması ve uygulanması halinde elde edilebilir:

1. Politika anlaşılır şekilde tanımlanmış hedeflere ve bu hedeflere ulaşma yollarına sahip olmalıdır. Yer alan tüm aktörler ve bir bütün olarak yerel toplum, ne elde edilmesi gerektiğini ve bunlara nasıl erişilebileceğini tam olarak bilmelidirler.
2. Bir toplumun ya da bölgenin en üst seviyedeki politika yapıcı makamı gençlik konularıyla ilgilenmek için kendini adanmış olmalıdır. Bu adanmışlık, uygulamada gençlik konularının yerel önceliklerden biri haline gelmesi ve yeteri kadar ilgi görmesi anlamına gelir.
3. Yerel gençlik politikasının planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi için gerekli kaynaklar mevcuttur. En iyi planlar ve stratejiler bile uygun finansman, zaman ve yöntem bilgisi desteği olmadan yetersiz kalacaktır.
4. Gençler, yerel gençlik politikasının planlanmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde (her aşamalarında) aktif rol oynuyorlar. Eğer gençler için bir gençlik politikası onlar olmadan planlanıyorsa (yukarıdan-aşağıya yöntemi), politikanın gençlerin gerçek ihtiyaçlarını sadece sınırlı bir ölçüde yansıtmaya riski vardır. Gençler böyle bir politikayı sahiplenmezler ve herhangi bir parçasında yer almak için istekli olmazlar.
5. Gençlerle ve gençler için çalışan tüm ana aktörler sürecin tamamında yer alıyorlar. Her bir aktör benzersiz bilgiye, tecrübeye, kaynaklara erişime, yerel ortamdaki konuma ve üstleneceği role sahiptir. Bu varlıkları, uygun ve iyi kalitedeki bir gençlik politikasının oluşturulmasına ve geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

60. Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı

6. Aktörler arasında güçlü bir ortaklık var, böylece birbirlerinden öğrenebiliyorlar ve birbirlerini destekleyebiliyorlar.
7. Gençlik politikası bütüncül (farklı sektörleri kesen şekilde). Bu, gençlik politikasının eğitim, spor, kültür, medya, istihdam barınma vb. gibi farklı alanlarla ilgili konuları ele aldığı anlamına gelir.
8. Gençlik politikası araştırmaya dayalı olmalıdır. Araştırma yapmanın çok karmaşık metodolojilerden basit verilerin analizine kadar farklı yolları vardır. Araştırma yöntemi, ihtiyaca ve mevcut kaynaklara göre seçilmelidir ve politikanın birilerinin varsayımına dayandırılmasının yerine kanıtla ve yerel durumun eksiksiz analizine dayandırılmasını güvence altına almalıdır.

Düşünme zamanı

1. Yerel düzeyde etkili bir gençlik politikası için yukarıdakilerden hangilerinin gerekli olduğunu düşünüyorsunuz?
2. Bu prensiplerden hangileri artı değer sağlayabilir ancak etkili bir yerel gençlik politikası için mutlaka gerekli değildir? Neden?

Gençlik politikasına yönelik farklı genel yaklaşımlar da yerel şartlara uyarlanabilir. Bu yaklaşımlardan biri⁶¹ "itfaiye" diye adlandırılan yaklaşımdır. Bu yaklaşım, yerel yönetimlerin sadece bazı belirli sorunlara tepki verdiği durumlarda gözlemlenebilir. Bu sorunlar, karmaşık bir olayın parçası olarak değil, mümkün olduğunca çabuk çözülmesi gereken bağımsız olaylar olarak görülürler (hemen söndürülmesi gereken küçük yangınlar gibi). Durum bir kere çözüldüğünde olay unutulur ve bir sonraki sorun ele alınır. Oysa ki, günümüzde gençleri merkeze yerleştiren ve onları sorundan ziyade kaynak olarak gören farklı bir yaklaşıma yönelim vardır. Yerel yönetimler bu felsefeyi takip ettiklerinde, gençlerin entelektüel, sosyal, sanatsal ve fiziksel potansiyellerini geliştirmeleri için fırsat sahibi olmalarını ve yetenekleriyle tüm toplumun refahına katkı verebilmelerini sağlamaya çalışırlar. Gençlerin, güçlü yönlerini geliştirmeye odaklanmanın, daha iyi yaşamlar kurmaları için gençleri güçlendirdiğine; suça ve diğer zararlı davranışlara bulaşmalarını engellediğine inanılır. Son olarak "hedeflerle yönetim"⁶² diye adlandırılan bir yaklaşım vardır. Bu yaklaşım, yerel gençlik politikalarına ulaşılması gereken belli hedefler olarak bakar ve bu hedefler dikkatlice planlanmalı, yürütülmeli ve değerlendirilmelidir. Bu yaklaşım somut değişimler yaratmaya ve tüm sürecin veriminin kontrol edilmesine odaklanır.

Düşünme zamanı

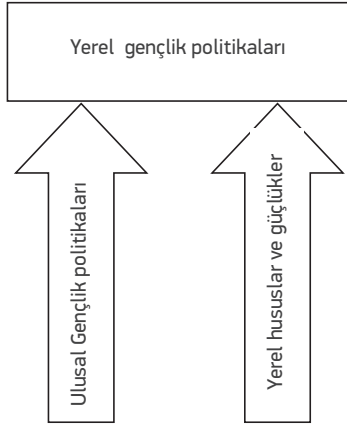
1. Kendi yerel ortamınızda bu üç yaklaşım ile ilgili görebildiğiniz avantajlar ve dezavantajlar nelerdir?
2. Toplumunuzda veya bölgenizde yerel gençlik politikasına ilişkin olarak bu yaklaşımlardan (varsa) hangileri kullanılmaktadır? Bunu/Bunları nasıl tanıyabilirsiniz?

61. Bu paragrafta yer alan yaklaşımlar Lauritzen, P.'nin "Avrupa Konseyinde Gençlik Politikasının Esasları" adlı yayınlanmamış makalesinden alıntı yapılmıştır, s.4.

62. Hedeflerle yönetim ilgili daha fazla bilgi için bkz: Siurala, L., Avrupa gençlik politikası çerçevesi, Budapeşte, 2004.

Yerel Gençlik Poltikasının Bileşenleri

Yerel gençlik politikası iki temel direktan oluşmalıdır. Ulusal gençlik politikasının ilgili hükümlerini uygulamalı ve belirli bir toplumdaki güçlükler hitap etmelidir. Daha önce bahsedildiği gibi, ulusal gençlik politikası çerçevesinde bazı görevler ve hedefler diğer karar alma kademelerine ve aynı zamanda bölgelere ve yerel toplumlara devredilebilir. Bu nedenle, ulusal gençlik politikalarının hükümlerinin yerel düzeyde iyi bilinmesi ve uygulanması gerekir. Bazen farklı karar alma kademeleri arasındaki bilgi akışının geliştirilmesi gerekir ve ulusal gençlik politikası hakkında bilgi edinmek ve kendi toplumlarında veya bölgelerinde bu politikaları uygulamanın yollarını aramak yerel yönetimlerin sorumluluğudur. Gençlik politikaları çeşitli şekillerde biçimlendirilebilir. Bazı ülkelerde, gençlerin yaşamlarının en önemli yönlerini ele alan bir kaç kapsamlı belge bulunmaktadır. Diğer ülkelerde ise gençlik politikası çeşitli alanlara yayılmış bir dizi bölünmüş düzenlemeler ve yasal hükümler şeklinde bulunur. (örneğin ulusal istihdam veya suçla mücadele politikası kapsamında gençlerle ilgili ayrı bir yasa veya hüküm). Bu durumlarda dahi, gençlerden sorumlu bakanlıklar veya diğer merkezi kurumlar, ulusal gençlik politikasının detayları ve aynı zamanda yerel düzeyde ne yapılabileceği ve ne yapılması gerektiği hakkında bilgiyi sağlayabilmedirler.

----> 7.2. Yeniden düzenlenmiş Şart ve yerel gençlik politikası

Yeniden düzenlenmiş şartta, yerel ve bölgesel düzeyde sektörel politikalar için bir dizi tavsiye bulunmaktadır. Ne var ki, bu tavsiyeler ağırlıklı olarak gençlik katılımının farklı yönleri ile ilgilidir ve yerel toplumda gençler için önemli diğer bütün hususları kenarda bırakmaktadır. Bu kısıtlara rağmen, şart, yerel bir gençlik politikası oluşturmak için yararlı bir araç olarak kullanılabilir. Bunun nasıl yapılabileceğiyle ilgili bir açıklama aşağıda verilmiştir.

Şartta savunulan değerlerin benimsenmesi

Gençlik politikaları değerlere dayanır ve onları yaygınlaştırır. "Eğer değerlerinizin ne olduğunu biliyorsanız karar almak zor değildir"⁶³ Bu sebeple aktörler, yerel gençlik politikası oluştururken kendileri için önemli değerlerin ne olduğuna ve bu değerlerin belirli hedeflere ve eylemlere nasıl dönüştürüleceğine karar vermelidir. Şartta vurgulanan ana değerler şunlardır:

- Katılım: gençler kendi yaşamlarını etkileyen kararlarda yer alma hakkına sahiptirler ve bu nedenle de yerel gençlik politikalarının geliştirilmesine ve uygulanmasına katılma hakkına sahiptirler;
- Katılmayı veya katılmamayı seçme özgürlüğü: gençler katılabilme fırsatına sahip olmalıdırlar, ancak aynı zamanda dilerlerse katılmamayı da tercih edebilirler;
- Ayrımcılık yapılmaması: gençler çeşitlilik gösteren bir gruptur ancak her birey arka planı, eğitimi, ekonomik durumu, engelleri, azınlık olma durumu vb. gözetilmeksizin, kendi yerel ortamında aktif rol oynama fırsatına sahip olmalıdır .

63. Disney, R., Amerikalı bir senarist ve Walt Disney'in yeğeni.

- Çok kültürlülük: çeşitlilik gösteren ihtiyaçlar, kültürler ve yaşam tarzları saygı görmelidir;
- Haklara sahip olmak: Gençler, diğer insanlar gibi yerel toplumun bir yurttaşı ve üyesidir. Bu nedenle, benzer veya eşit haklara sahip olmalıdırlar (yaşlarına uygun ve toplum üyesi olarak yükümlülükleriyle ilişkili olacak şekilde);
- Saygı: gençler itibar görmeli ve görüşlerine saygı duyulmalıdır (birinin görüşlerine saygı göstermek aynı görüşte olmak anlamına gelmez)
- Ortaklık: gençler karar alma süreçlerinde hizmet bekleyen bir müşteri olarak değil bir ortak olarak görülmelidir;
- Sorumluluk: gençler toplumun diğer üyeleri gibi eylemlerinden sorumludur;
- Güçlendirme: gençler kendi sorunlarıyla ve güçlükleriyle baş etmek için farklı yeteneklere ve güçlü yönlere sahiptirler, ancak bazen bu yeteneklerini geliştirmek ve en verimli şekilde kullanabilmek için güçlendirilmeye ve desteğe ihtiyaç duyarlar
- Destek: gençler kısıtlı güce ve kaynağa sahiptirler. Toplumda aktif bir rol oynayabilmeleri için desteğe ihtiyaçları vardır.

Sektörel politika örneklerinin kullanılması

Şartta, yerel düzeyde gençlerin yaşamlarında önemli bir rol oynayan alanların bir incelemesi bulunmaktadır. Bu inceleme, yerel bir toplumdaki veya bölgedeki gençlerin ihtiyaçlarının tayin edilmesi sistemine yardımcı olabilir ya da yerel politikaların tasarlanmasında bir şablon olarak kullanılabilir (yine de bu şablonun belirli şartlara uygun olarak tamamlanması gerekmektedir). Şart ayrıca, belirli alanların yerel gençlik politikaları tarafından neden ele alınması gerektiğini açıklamaktadır.

Sektörel politika	Bu politikanın yerel düzeyde uygulanmasının nedenleri
Spor, serbest zaman ve örgütlü yaşam politikası	<ul style="list-style-type: none"> • etkinlikler belediye veya bölgedeki sosyal uyumun temel direklerden biridir. • gençlik katılımı için ideal bir kanaldır • spor, kültür, el sanatları ve zanaat, sanatsal ve diğer şekillerdeki eserler ile dışa vurumlar ve aynı zamanda sosyal eylem alanlarında gençlik politikalarının uygulanması için ideal bir kanaldır
Gençlik istihdamı ve işsizlikle mücadele politikası	<ul style="list-style-type: none"> • gençlerin yaşadıkları, ekonomik ve sosyal şartlar, onların katılım isteklerini ve yetilerini etkilemektedir; • işsizlik ve yoksulluk aktif bir yurttaş olmayı çok zorlaştırır • işsiz gençler bir toplumdaki muhtemelen en çok dışlanan gruptur

Kentsel çevre, yaşam alanı, barınma ve ulaşım	<ul style="list-style-type: none"> daha bütüncül ve daha az bölünmüş yaşam çevresi sosyal birleşmeye (entegrasyona) ve yüksek kalitede kamu alanlarına olanak sağlamaktadır. daha uyumlu bir çevre, bireylerin kendilerini gerçekleştirmelerine (kendini kanıtlamaya) ve kuşaklar arası dayanışmaya olanak sağlamaktadır. gençlerin hareketliliği sosyal yaşama katılım ve tam anlamıyla yurttaşlar olmaları için kaçınılmazdır kırsal alanlarda hareketlilik ve ulaşım sadece katılımı kolaylaştırmak için değil, iyi bir yaşam kalitesi için de temel gereksinimlerdir ulaşımdaki bir yetersizlik dışlanmaya sebep olur
Gençlik katılımını destekleyen bir eğitim ve öğretim politikası	<ul style="list-style-type: none"> Okullar gençlerin yaşamla ilgili görüşlerinin ve bakış açılarının şekillendiği yerlerdir; Okullar çoğu kez öğrencilerin demokrasinin pratik uygulamasını deneyimledikleri ve katılımı uygulayabilecekleri ilk yerlerdir
Sağlık politikası	<ul style="list-style-type: none"> Gençler, tütün, alkol ve uyuşturucu tehlikesiyle karşı karşıyadırlar Ahlaki yargılamalara ve dışlanmaya sebep olan cinsel yoldan bulaşan hastalıklarda gözlemlenen bir artış vardır
Toplumsal cinsiyet eşitliği politikası	<ul style="list-style-type: none"> Genç kadınlar ve genç erkekler profesyonel yaşamda, örgütlerde, siyasette, yerel ve bölgesel yönetimlerde sorumluluk gerektiren mevkilere gelmekte zorlanmaktadır Yerel düzeyde genç kadınlarla genç erkekler arasında eşitsizlikler bulunmaktadır
Kırsal bölgeler için özel bir politika	<ul style="list-style-type: none"> Kırsal bölgede yaşayan gençlerin, kentlerde yaşayan gençlere göre eğitime, istihdama, barınmaya, ulaşım ve benzerlerine ilişkin farklı ihtiyaçlar vardır. Kırsal bölgelerde yaşayan gençlere, kentlerde yaşayan gençlere nazaran daha düşük seviyede sosyal hizmet sağlanır Gençlik ve toplum örgütleri kırsal bölgelerde sosyal ve kültürel yaşamı canlandırır ve gençler için önemli bir dışa açılma alanı oluştururlar Gençlik ve toplum örgütleri yerel gençlerin katılımını teşvik ederler Gençlik ve toplum örgütleri yaşam kalitesini artırır ve kırsal tecritin getirdiği sorunlarla mücadele ederler
Kültüre erişim politikası	<ul style="list-style-type: none"> Sanat ve kültür, kişisel ve ortak mirasın geçmişi, şimdiki zamanı ve geleceğidir ve her toplumun bir aynasıdır. Gençler, bu kültürel gelişimde kültürü uygulama ve girişim, keşfetme ve yenilikçilik kapasiteleri aracılığıyla bir rol oynarlar.

Sürdürülebilir kalkınma ve çevre politikası	<ul style="list-style-type: none"> • Gençler ve toplumun diğer üyeleri giderek bozulan bir çevre ile karşı karşıyadırlar • Gelecekte, geçmişin hatalarının yaratacağı sonuçlarla baş etmek zorunda kalacak olan gençler için çevresel sorunlar öncelik taşımaktadır
Şiddet ve suçla mücadele politikası	<ul style="list-style-type: none"> • Gençler, çoğu kez suç, şiddet, cinsel istismar, cinsel taciz ve her türlü kötü muamelenin kurbanlarıdır; • Okullarda farklı şiddet şekilleri vardır • Modern toplumda suç ve şiddete karşı yeterli müdahaleler yoktur.
Ayrımcılık karşıtı politika	<ul style="list-style-type: none"> • Azınlık gruplarının üyesi gençler de dahil olmak üzere, azınlıklara karşı ayrımcılık yapılmaktadır • Engellilere ve diğer gruplara karşı ayrımcılık yapılmaktadır • Bazı toplumlarda kamu alanlarına, mesleki eğitime, eğitime, barınmaya, kültürel faaliyetlere ve yaşamın diğer alanlarına erişim güvence altında değildir.
Cinsellikle ilgili politika	<ul style="list-style-type: none"> • Çocukluğun getirdiği bağımlılıktan, özerk yetişkin yaşamına geçişte gençler, kişisel ilişkilerine bağlı sorunlarla karşılaşabilirler • Cinsel sağlık konularıyla ilgili süregelen bir görmezden gelme söz konusudur • Bazı cinsel davranışların risklerine ilişkin resmi tutumlara karşı güvensizlik vardır • Gençlerin cinselliğinin ortaya çıkışı ve uygulanması zaman zaman sorunlu olabilir
Haklara ve yasalara erişim politikası	<ul style="list-style-type: none"> • Toplumlar, birlikte uyum içinde yaşanabilmesi için herkesin saygı göstermesi gereken belirli kurallara dayalıdırlar • Demokratik toplumlarda kurallar yurttaşların seçilmiş temsilcileri tarafından tartışılır ve kabul edilir • yasal metinler ve kurallar çoğalmaktadır ve bireyler için bunların hepsini bilmek ve uygulamak gittikçe zorlaşmaktadır; • kuralların ve yasaların sayılarındaki artış yurttaşlar arasında bölünmeye sebep olmaktadır (bazıları haklarını ve yükümlülüklerinin farkındayken diğerleri değildir)

Gençlik politikasının, kamusal yaşamın belirli alanlarında uygulanması üzerine nedenleri sıralayan yukarıdaki liste eksiksiz değildir. Bir örnek ve daha ileri analizler için bir başlangıç noktası niteliğindedir. Şartın ana rolü, genel olarak gençlik katılımını yaygınlaştırmaktır ve bunun sonucu olarak bir çok konuyu ele almamaktadır (kuşaklar arası ilişkiler, çatışmanın önlenmesi vb.) ve diğer konuları sınırlı düzeyde ele almaktadır. Bu nedenle, şartta eksik olan alanların belirlenmesi, gençlik politikasının geliştirilmesinde yer alan yerel aktörlerin görevidir.

Düşünme zamanı

- 1. Şartta savunulan değerlerden hangilerinin yerel topluluğunuzda en önemlileri olduğunu düşünüyorsunuz?Neden?*
- 2. Yukarıdaki sektörel politikalardan hangileri toplumunuzdaki yerel gençlik politikalarının halihazırda bir parçasıdır?*
- 3. Şartta yer almayan diğer hangi sektörel politikalar sizin yerel gençlik politikanızda bulunuyor?*
- 4. Yerelinizde halen eksik olan sektörel politikalar neler?*

----> 7.3. Yerel gençlik politikasını şekillendirme süreci

Yerel gençlik politikalarının şekillendirilmesi karmaşık bir işlemdir ve çeşitli aktörlerin katılımını gerektirir. Yerel yönetimler, yerel politikalarla ilgilenen asli organlar olduklarından, alanda önemli bir uzmanlığa ve deneyime sahiptirler ve bu nedenle de yerel gençlik politikalarının geliştirilmesi sürecinin tamamında etkin bir rol oynamalıdır. Mevcut gelenekler, kalıplar, usuller ve yasalar nedeniyle bu süreç ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir ve bu nedenle de Avrupa'daki her farklı durum için evrensel bir model sunmak mümkün değildir. Ancak, yerel gençlik politikaları üzerine çalışırken yardımcı olabilecek bir dizi öneri bulunmaktadır.

Ortaklıklar oluşturulması

Yerel düzeydeki etkili bir gençlik politikası, yerel yönetimler, gençler, yerel örgütler ve kurumlar gibi çeşitli aktörlerin katılımını gerektirir. Bazı toplumlar, yerel yönetimlerin politikalara kendileri karar verdikleri, bu politikaları kendileri uyguladıkları veya uygulayacak ortaklar bulmaya çalıştıkları yukarıdan aşağıya bir yaklaşım kullanırlar. Ne var ki, bu çok da katılımcı bir yaklaşım değildir ve ilk aşamalarından itibaren farklı aktörlerin bütün süreçte yer almaları şiddetle tavsiye edilir.

Yerel düzeyde neden bir gençlik politikasına ihtiyaç olduğunu net şekilde biliyor olmak

Yerel gençlik politikaları geliştirmek günümüzde bir modadır ve giderek artan sayıdaki toplum, gençlik konularını daha tutarlı ve verimli şekilde ele alma konusuna ilgi göstermektedir. Yerel düzeyde iyi bir gençlik politikasına sahip olmak ciddi yararlar ve değişimler getirebilir. Bu nedenle böyle bir politika oluşturma süreci başlatıldığında, hangi somut değişimlerin ve ilerlemelerin yapılması gerektiğini belirlemek önemlidir.

Ulusal ve bölgesel gençlik politikası hakkında bilgi toplanması

Daha önce de bahsedildiği gibi, yerel bir gençlik politikası, biri ulusal gençlik politikası olan iki temel dayanak/direk üzerine kurulmalıdır. Ulusal politika bazı hedefleri ve eylemleri diğer kademelere devrettiğinde, bu devredilen sorumlulukların ne olduğunu ve bunları uygulamaya yardımcı olacak herhangi bir yönergenin sağlanıp sağlanmadığını tam olarak belirlemek gerekir; böylece, bu sorumlulukların yerel gençlik politikası çerçevesinde uygulanması planlanabilir. Ulusal bir politika aynı zamanda yerel düzeyde ilgili olan tüm hususları ele alıyor olması gerektiğinden, yerel politika yapıcılara kendi çalışmalarında rehberlik ve ilham vermiş olur.

Gençlerin yerel toplumdaki durumunun incelenmesi—ihtiyaçların belirlenmesi

Yerel gençlik politikasının diğer temel direği yerel toplum için özellikle önemli olan hususlara odaklanmaktadır. Bu konular, sınırlı bir kapsamı olan ve bir ülkede yaşayan tüm gençlere hitap eden bazı öncelik alanlarına odaklanan ulusal gençlik politikası tarafından ele alınmamış olabilir. Bu sebeple, yerel bir toplumdaki gençlerin durumunu incelemek ve hangi ek alanların, sorunların ve güçlüklerin yerel gençlik politikasınca ele alınması gerektiğine karar vermek şarttır. Bu şekilde, yerel gençlik politikasının, gençlerin ihtiyaçlarını ve isteklerini yansıtmaları ve sadece yerel karar alıcıların siyasi gündemlerinin bir parçası olmaması sağlanır.

Yerel düzeyde gençlerle ilgili çeşitli program ve eylemlerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi

Resmi bir yerel gençlik politikası olmasa dahi, büyük olasılıkla yerel toplumda gerçekleşen resmi ya da resmi olmayan çeşitli projeler, etkinlikler ve girişimler vardır. Bunlar, gençlerin yaşamlarına olumlu değişimler getirme potansiyeline sahiptir ve yerel gençlik politikasının uygulanmasına katkı verebilir. Bu nedenle, politika oluşturulmasında yer alan aktörler yerelde neler olup bittiğini ve hangi örgütlerin, kurumların ve grupların alanda yer aldığını tam olarak bilmelidirler.

Önceliklerin belirlenmesi

Gençler çeşitlilik gösteren bir gruptur. Bu, onların farklı ihtiyaçları ve beklentileri olduğu anlamına gelir. Mevcut kaynakları kullanan yerel gençlik politikasıyla bu ihtiyaçların ve beklentilerin tamamını karşılamak mümkün olmayabileceği için önceliklerin belirlenmesi gerekir. Eldeki konuların değerlerinin biçilmesi gerektiğinden, önceliklere karar vermek çok önemlidir ve bu bazen zor bir adımdır. Öncelikler, yer alan tarafların kişisel ve kurumsal tercihlerine göre değil, durumun eksiksiz olarak incelenmesine dayanarak seçilmelidir.

Vizyonun / amaçların / hedeflerin / stratejilerin / eylem planının / değerlendirmenin belirlenmesi

Yerel politikaları geliştirmek için kullanılacak farklı usuller vardır. Bazı toplumlar, bir vizyon tanımlayarak başlarken, diğerleri hedef ve amaçları şekillendirmeye odaklanmayı tercih ederler. Bunu yapmak için tek bir doğru yol yoktur. Yerel politika yapıcılar sadece elde etmek istediklerini değil, bunu hangi çerçevede, hangi kaynaklarla, nasıl yapmayı planladıklarını ve tüm süreci nasıl değerlendirmek istediklerini net olarak bilmelidirler. Gençlik politikası, herhangi diğer bir girişimde olduğu gibi, düzenli olarak değerlendirilmelidir ve bu değerlendirme politikanın diğer tüm unsurlarıyla birlikte planlanmalıdır.

Yerel Gençlik Politikası önerisiyle ilgili danışma

Yerel bir gençlik politikasının oluşturulması sürecinde yer alan ve yerel düzeyde gençlik konularıyla ilgilenen tüm taraflara, nihai politika önerisi hakkında yorum yapma ve görüşlerini ifade etme şansı tanınmalıdır. Bu bir dizi danışma yoluyla veya toplantılar, çalıştaylar, anketler vb. aracılığıyla yapılabilir.

Politikanın kabul edilmesi

Bir gençlik politikasının yerel düzeyde farklı bir konumu (statüsü) olabilir. Farklı ortaklar arasında bir anlaşma seviyesinde kalabileceği gibi, yerel yönetimlerce resmi olarak tanınabilir ve yerel kamu politikası alanlarından biri olarak kabul edilebilir. İkinci durumda, yerel yönetimler bu politikanın uygulanmasında siyasi bir sorumluluk alırlar ve sonuçlarından tüm topluma karşı mesul olurlar.

Yaygınlaştırma

Yerel gençlik politikasıyla ilgili bilgi, yerel toplumda veya bölgede yaygınlaştırılmalıdır ki, ilgilenen herkes dahil olabilsin. Böyle bir politikanın asli yararlanıcıları gençler olduğundan, politika hakkında gençlerin bilgilendirilmesine özellikle özen gösterilmelidir.

Politikanın uygulanmasının katılımcı bir şekilde izlenmesi

Belirli hedeflere ilişkin yapılan ilerlemenin değerlendirilmesi için politika uygulamasının farklı yönlerine yönelik sistematik bir kontrol veya inceleme (izleme) yapılmalıdır. İzleme, sadece kaynakların ne kadar verimli kullanıldığını kontrol etmeye değil, aynı zamanda başarıların ve sorunların erken aşamalarda belirlenmesine yardımcı olur. Ayrıca, bir toplumun veya topluluğun durumunda değişiklikler olduğunda politikanın uyarlanabilmesine olanak sağlar. Katılımcı izleme, gençler başta olmak üzere farklı yerel aktörlerin yer aldığı izleme anlamına gelir.

Düşünme zamanı

- 1. Toplumunuzdaki veya bölgenizdeki yerel gençlik politikasını nasıl tanımlarsınız? Bu politikanın öncelikleri nelerdir?*
- 2. Bu politika, ülkenizin ulusal gençlik politikasını ne ölçüde yansıtmaktadır?*
- 3. Yerel gençlik politikasının şekillendirilmesinde kimler yer almıştır?*
- 4. Uygulanmasında kimler yer almaktadır?*
- 5. Gençlik politikası nasıl izlenmektedir?*

----> 7.4. Savunuculuk – politika değişikliği için aę kurma

Gençlik politikası yerel düzeyde önemli bir konu haline gelmesine rağmen, bazı toplumlarda öncelik başka alanlardadır. Farklı kuruluşlar, kurumlar ve bireyler, belirli bir politika konusunda destek almak için karar alıcıları hedef alan eylemler dizisi olarak tanımlanabilecek⁶⁴ savunuculuk yaparak ve savunuculuk ağları oluşturarak, gençlik konularının yeterli öneme sahip olmasını sağlamaya çalışmaktadır. Savunuculuk, gençlik politikasının farklı yönlerini etkilemeyi amaçlar; örneğin belli konulardaki halkın algılayışı veya politika yapıcılarının tutumları gibi. Ayrıca, bazı belirli çözümleri desteklemeyi ya da hatta bazı önerileri durdurmayı amaçlayabilir. Savunuculuk, kurumsal, yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası gibi çok çeşitli düzeylerde kullanılabilir.

Savunuculuk, aę kurmaya dayalıdır - aę kurmak aynı amaçları destekleyen ve ortak hedeflere ulaşmak için çalışmayı kabul eden taraflarla irtibat kurmak ve bunun devamlılığını sağlamak anlamına gelir. Aslında, hemen hemen herkes bir ağın parçasıdır - işte, okulda, sosyal yaşamda veya spor faaliyetlerinde. Genelde insanlar bu işbirliği şeklini oldukça iyi bilirler ve beceriyle kullanırlar. Savunuculuk ağları, amaçlara ulaşabilmek için zamanı, motivasyonu ve diğer kaynakları en verimli düzeyde kullanacak şekilde düzenlenmelidir.

Bazı durumlarda, savunuculuk ağı bir koalisyona (bir çeşit birlik) dönüşür ve bu paha biçilmezdir, çünkü, toplumun her kesiminden insanları ve kaynakları bir araya getirir ve görünür bir toplum desteğini simgeler⁶⁵. Bir koalisyonun parçası olarak çalışmak sorumlulukların dağıtılmasına yardımcı olur ve toplu sorun çözümü için alan yaratır. Ne var ki, bu oldukça yakın bir işbirliği şeklindedir ve bazen koalisyon üyelerinin menfaatleri başka zorluklara sebep olacak şekilde farklılık gösterebilir.

Bir aę oluştururken aşağıdaki sorular üzerine derinlemesine düşünölmelidir:

- Ağın amacı nedir?
- Bu amaca ulaşmak için hangi beceriler, uzmanlıklar ve kaynaklar gerekecektir?
- Bu becerileri, uzmanlığı ve kaynakları ağa kim getirebilir? Hangi bireyler, örgütler ve kurumlar bu ağın bir parçası olmalıdır?
- Aę üyeleri ne tür bir adanmışlık göstermesi gerekmektedir?
- Potansiyel üyeler bu ağa katılmaya nasıl teşvik edilebilir?
- Bunu kim yapmalıdır?
- İlk toplantı ne zaman yapılmalıdır?
- Gündemde neler yer almalıdır?
- Toplantının yapısı nasıl olmalıdır?
- Kararlar nasıl alınmalıdır?

64. Politika değişikliği aę kurma.Savunuculuk eğitimi el kitabı, Politika Projesi, 1999. s.I-1.

65. "Savunuculuk kiti" Genç Washington için Savunucular, www.advocatesforyouth.org/publications/advocacykit.pdf.

- Liderlik nasıl şekillenmelidir?
- İşbirliği nasıl işlemelidir?
- Bilgi akışı nasıl işlemelidir?
- Olası çatışmalarla (uyuşmazlıklarla) nasıl baş edilmelidir?
- Bir eylem planı nasıl oluşturulmalıdır?
- Gerekli kaynaklar nasıl elde edilebilir?
- Eylem planı nasıl izlenmeli ve değerlendirilmelidir?
- Ağın işleyebilmesi için ne tür desteğe (sekretarya desteği gibi) ihtiyaç vardır?

Savunuculuk çalışması, büyük ölçüde etkin iletişime dayalıdır. Bu nedenle savunuculuk ağı üyeleri olabilecek en iyi seviyede iletişim becerileri taşımalı veya geliştirmelidirler. Bu, sadece politika yapıcılarla olan temaslar için değil, aynı zamanda ağ bünyesinde iyi çalışma ilişkileri sağlamak açısından da çok önemlidir. Gerekli beceriler, fikirlerin şekillendirilmesi, düşüncelerin ve hislerin ifade edilmesi, mesajların iletilmesi, iyi sunum yapma ve sözsüz işaretleri okumanın yanı sıra, aktif dinleme ve başkalarının konuşmasını teşvik etmek ile ilgilidir.

Savunuculuk takımının başarısı için yerel bir düzeyde politika süreçlerinin nasıl işlediğini anlamak şarttır. Üyeler, politikaların nasıl oluşturulduğunu, kimlerin hangi konumda yer aldığını, belirli aktörlerin gücünün ne olduğunu bilmelidirler. Tüm bu bilgiler toplandığı zaman gerçekçi hedefler belirlemek ve bu hedefleri elde etmek için politika yapıcılara ulaşmanın en verimli yollarını tanımlamak mümkün olur. Ağ üyeleri bu bilgiyi ortaya koyabilmelidir, zira bir çok politika üreticisi sivil toplum örgütlerini, politika oluşturma sürecinde yer almak için gerekli bilgi ve deneyim açısından yetersiz görür. Bu tarz tutumlar savunuculuk çabalarını engeller ve işbirliğinin geri çevrilmesine yol açabilir.

Düşünme zamanı

- *İletişim becerilerinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?Güçlü ve zayıf yönleriniz neler?*
- *Ülkenizde politikalar nasıl oluşturuluyor?*
- *Bölgenizde veya yerel toplumunuzda politikalar nasıl oluşturuluyor?*
- *Herhangi bir politika oluşturma veya uygulama sürecine katıldınız mı?Hangi konumda?*

Savunuculuk sürecinde atılacak adımlar⁶⁶

1-Konunun tanımlanması

Ağ, bir politika değişimini savunmak için hangi konunun destekleneceğine karar vermelidir. Bu konu, ağın misyonu ile aynı çizgide olmalı ve önceden uzlaşılmış kıstasları karşılamalıdır.

66. Politika değişimi için Ağlar. 'Savunuculuk' eğitimi el kitabı, Politika Projesi, 1999. s. III-7-III-9.

2- Amaçlar ve hedeflerin belirlenmesi

Ağ, uzun vadede ne elde etmek istediğini (amaçlar) kısaca tanımlamalıdır ve bu amaçlara katkı verecek bir dizi belirli, ölçülebilir ve kısa vadeli kazanımlar (hedefler) planlamalıdır.

3- Hedef kitlenin belirlenmesi

Öncelikli hedef kitle, yeni bir politika veya bir politika değişikliği sunma yetkisi/gücü olan politika yapıcılardır. İkinci hedef kitle, diğer politika yapıcılar, politikacılar, yerel yönetim çalışanları, medya, yerel liderler vb. gibi birincil hedef kitleye erişimi olan ve onları etkileyebilecek herkeştir. Ağ, bu bireylerin veya grupların kim olduğunu, sahip oldukları yetkinin ne olduğunu ve önerilen politika değişikliğine yönelik tutumlarının ne olduğunu (destekleyen, karşı veya tarafsız) belirlemelidir.

4- Destek toplamak

Ağ üyeleri, söz konusu konuyla ilgilenen ve hedeflerini elde etmek için onlara yardım etmek isteyebilecek örgütler, kurumlar, ağlar, sivil gruplar, koalisyonlar, etkinsiler (aktivistler) veya bireyler arasından destek sağlamaya çalışmalıdırlar. Girişimin başarısı, büyük ölçüde destek temeline bağlıdır ve bu nedenle, bu görev için yeterli zaman ve kaynaklar ayrılmalıdır.

5- Verilecek mesajın oluşturulması

Savunuculuk mesajları, hedef kitleyi ağın önerisini desteklemeye ikna edebilecek şekilde oluşturulmalıdır. Bu nedenle mesaj, hedef kitlenin profiline uyacak şekilde, özel olarak hazırlanmalıdır ve ne beklediğini açıkça ifade etmelidir.

6- İletişim kanallarının oluşturulması

İletişim kanallarının seçimini hedef kitleniz belirleyecektir. Karar alıcılara ulaşmaya çalışırken, yerel toplumu eğitirken veya benzer görüşteki gruplardan ve bireylerden destek ararken savunuculuk mesajı farklı yollarda aktarılmalıdır. Yerel düzeydeki iletişim kanalları arasında şunlar bulunabilir; yerel medyada yer alacak basın bültenleri, yerel münazaralar, politika yapıcılarla toplantılar ve bilgi broşürleri vb.

7- Maddi kaynak yaratma

Ağ girişimleri malzeme, seyahat (örneğin karar alıcılarla toplantılara katılırken), toplantı alt yapıları (toplantı salonu kiralınması gibi) ve ağ üyeleri arasındaki iletişim vb. gibi giderleri karşılamak için maddi desteğe ihtiyaç duyar. Sadece üyelerin maddi desteğine bağımlı olmamak için savunuculuk sürecinin erken safhalarında bir maddi kaynak yaratma stratejisi oluşturmak dış finansman desteği sağlanmasına yardımcı olabilir.

8- Uygulama planı oluşturulması

Ağ, tüm savunuculuk kampanyasının nasıl yürütüleceğini planlamalıdır. Bu plan, tüm faaliyetlerin ve görevlerin bir listesini kapsamalı ve her bir birey ve grup için sorumlulukları belirlemelidir. Plan ayrıca, tüm etkinliklerin yerine getirilmesine yönelik bir takvim belirlemeli, gereken kaynakları listelemeli ve aynı zamanda bu kaynakların nasıl elde edileceğini açıklamalıdır.

Devam eden faaliyetler

- tüm savunuculuk kampanyasının çeşitli aşamalarında veri toplanması önemlidir. Bu veriler, uygun hedeflerin oluşturulması aşamasında ele alınacak ana konuların belirlenmesi, savunuculuk mesajının şekillendirilmesi ile destek aramak ve politika yapıcıları etkilemek için faydalı olacaktır.
- izleme ve değerlendirme savunuculuk kampanyası boyunca yapılmalıdır. İlerlemenin ve sonuçların değerlendirilebilmesi için hem izleme hem de değerlendirme önceden planlanmış olmalıdır.

Savunuculuk, politika değişikliği elde etmek veya farklı içeriklerde ve farklı düzeylerde yeni politika geliştirme girişimleri için çok güçlü bir yöntemdir. Ne var ki, savunuculuk yerel politika yapıcılarla kişisel ilişki kurulmasını ve ilgili aktörlerle doğrudan ilişki oluşturulmasını çok kolaylaştırdığı gerçeğine rağmen, savunuculuğun potansiyeli yerel toplumlarda yeteri kadar kullanılmamaktadır (özellikle de gençlik konularıyla ilişkili olarak). Bunun oluşmasının büyük ölçüde nedeni, gençlerle ve gençler için çalışanların, savunuculuğun kendilerinde olmayan özel beceri ve yetkinlik gerektirdiğine inanmış olmaları ve savunuculuğun esas olarak ilgili tarafların adanmışlığına ve motivasyonuna bağlı olduğunu unutmuş olmalarıdır.

Düşünme zamanı

1. Toplumunuzda veya bölgenizdeki hangi politika değişiklikleri (gençlik veya diğer alanlarda) savunuculuk sürecinden yarar sağlayabilir?
2. Bu tür bir politika değişikliğini desteklemeye kim ilgi duyabilir.
3. Bu konuda hangi hedef kitleye ulaşılmalıdır?
4. Hangi iletişim kanalları bu konuda en verimli olur?

8. Bölüm

Eğitim bölümü

Katılımcılık konusunda yapılacak çalışmalar ve yeniden düzenlenmiş şartın bir uygulama aracı olarak kullanılması, belirli ölçüde bilgi, beceri ve gençlik katılımıyla ilgili doğru tavrı gerektirmektedir. Bunun sonucunda da, yerel düzeyde gençlik katılımına ilgi duyan herkes özel bir eğitim ve desteğe ihtiyaç duyabilir. Bu ihtiyaçlar çeşitli şekillerde karşılanabilir. Bunlardan biri gençlik katılımının farklı boyutlarını ele alan veya katılımcılara yeniden düzenlenmiş şartı kendi özel durumlarında kullanma yöntemlerini belirlemeye yardımcı olan çalıştaylardır. Bu tür çalıştayların hazırlığını destekleyecek bilgiler ya internetten ya da katılım konusunda eğitim sağlayan kuruluşlardan sağlanabilir.

Bu bölümde genelde gençlik katılımı, özeldeyse şart ile ilgili eğitim faaliyetlerinde kullanılacak çeşitli eğitim yöntemleri anlatılmaktadır. Bu faaliyetler farklı eğitim kaynaklarından uyarlanmış veya bu el kitabının ihtiyaçlarına göre oluşturulmuştur.

Sunulan yöntemler şunlardır:

Belediye başkanı ile buluşma

Benim için ne yapabilirsin?

Çatal ve bıçak

Doğru mu yanlış mı?

"Gençlik Eylemde" benzeşim (simülasyon) egzersizi

Haklar ve katılım

HİFAD (RMSOS) oyunları

İfade Egzersizi

İnsan sandviçleri

İşbirliği üçgeni

Jeunessia'yı ziyaret

Katılım kartopu

Katılım merdiveni

Katılım şeması

Katılım zaman çizelgesi

Olmazsa ne olur?

Politika Elmas'ı

Şart üzerine rol oyunları

Belediye Başkanıyla buluşma	
Başlık	Belediye Başkanıyla buluşma Kaynak: Aktif gençlik katılımı eğitim kursu, EYC (AVRUPA GENÇLİK MERKEZİ), Strasburg, 2007
Konu	STK'larla yerel yönetimler arasında işbirliği
Örnek	Haydi birlik olalım
Grup büyüklüğü	12-35
Süre	120 dk.
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcıları kendi gençlik katılım uygulamalarıyla yüzleştirmek Gençlik STK'larıyla yerel yönetimler arasındaki işbirliği ve iletişim stratejisi konusunda düşünmeyi başlatmak Geliştirilecek alanları belirlemek
Hazırlık	Vaka çalışmasının bir örneğini çoğaltmak ve muhtemelen uyarlamak; yerel yönetim grubunu bilgilendirmek, toplantı yerini belirlemek.
Malzemeler	Yerel yönetim temsilcileri için bazı kıyafetler (kravat ceket vb.)
Yönergeler	<p>1. Çalışma Gruplarında vaka çalışması – 45 dk.</p> <p>Katılımcılar küçük gruplara ayrılır. Her grup bir gençlik toplum merkezini (STK) temsil eder. Tüm gruplara aynı örnek vaka çalışması verilir ve hepsi yerel yöneticilerle yapılacak bir toplantı için hazırlık yaparlar.</p> <p>Örnek vaka çalışması, belediye başkanı ve diğer yerel yöneticilerle bir danışma toplantısı için hazırlık yapılmasına ilişkin bir davetiye mektubu şeklindedir.</p> <p>Bir kolaylaştırıcı, grupları dolaşarak görevin tam olarak anlaşıldığından emin olur ve katılımcıların yöneltebilecekleri soruları cevaplar.</p> <p>Eğer birden fazla grup varsa, kolaylaştırıcı, belediye başkanıyla beraber toplantıyı düzenleyen şemsiye gençlik örgütünün koordinatörü rolünü oynar.</p> <p>Vaka örneği:</p> <p>“Organize Olalım” adlı şemsiye gençlik örgütü koordinatöründen (kolaylaştırıcı) davet mektubu:</p> <p>Sevgili ekip üyeleri;</p> <p>Hepimiz, Strazburg şehrinin bir bölgesindeki gençlik toplum merkezinde çalışıyoruz.</p> <p>Birkaç aydan bu yana, gençlerin durumlarından (yaşam koşulları, istihdam vb.) hoşnut olmadıklarına dair işaretler artmaktadır.</p> <p>Kısa bir süre önce, birbirinden bağımsız bazı küçük olaylarda gençler bu hoşnutsuzluklarını (bir spor merkezinin ve süpermarketlerin yıpranması ve kötüye gitmesi vb.) şiddet içeren bir dille ifade ettiler.</p> <p>İki hafta önce, bir grup genç ve polis arasında çıkan tartışma kavgaya dönüştü. Sonuç olarak bir genç kötü şekilde yaralandı ve hastaneye kaldırıldı, iki genç ise tutuklandı.</p>

Bu olaydan beri durum giderek kötüye gitmektedir:

- Bazı gençler bölgede araçları ateşe vermektedir. Giderek daha çok sayıda araç yakılmaktadır.
- Benzer olaylar ve dışavurumlar kentin diğer bölgelerinde de yaşanmaya başlamıştır.
- Her gece gençlerle polis karşı karşıya gelmektedir.
- Diğer gençler ise, farklı ifade yolları olduğunu göstermek istediler ve barışçıl eylemler düzenlemeye başladılar. Aynı haklara ve fırsatlara sahip olmadıklarına inan gençler yasal olarak eşit olsalar da, gerçekte eşit olmadıklarını göstermek için buna sembol olarak kimlikleri yaktılar

Gençlik toplum merkezi üyeleri olarak artık bir şeyler yapmanın zamanı gelmiştir!

Bu nedenle örgütümüz için bir toplantı düzenleyeceğiz ve iki yönde çalışmalar yapacağız:

1. Kısa vadeli bir eylem planı: yapılacak somut şeyler ve olaylar nasıl engellenebilir
2. Orta vadeli bir eylem planı: bir yıl sonra yerel seçimler yapılacaktır. Bu fırsatı yerel yönetimler üzerine lobi yapmak için kullanmalıyız ve çalışma yönümüz, eğitim yaklaşımı, adımlar ve somut eylemlere yönelik bir strateji önerisi hazırlamalıyız

Yukarıda sözü edilen olaylar kentin diğer bölgelerinde de görülmeye başlanmıştır. Diğer bölgelerindeki şubelerimiz de benzer bir toplantı düzenleyecekler.

Yapacağımız toplantıdan sonra, Strazburg belediyesi temsilcileriyle ve diğer bölgelerin gençlik kuruluşlarıyla tekliflerimizi/stratejilerimizi sunmak üzere bir toplantı daha düzenlenecektir.

Görevimiz, iki temsilcimizin stratejimizi anlaşılır şekilde sunmaları olacaktır.

İşbirliğiniz için çok teşekkür ederiz. Toplantıda görüşmek üzere.

“Organize olalım” koordinatörü.

(Not: örnek vaka /davet mektubu oturumunuzun hedeflerine ve etkinliğinize göre uyarlanmalıdır)

Yerel yönetim temsilcilerine verilecek bilgilendirme ilgili roller ve talimatlar

Roller:

- Belediye başkanı
- İçişleri ve emniyetten sorumlu politika danışmanı
- Gençlik işlerinden sorumlu belediye başkan yardımcısı

Bu roller, bu çalışmada görev alanlar (sunan, yürüten veya sorgulama oturumunu yönetenler) dışındaki takım üyeleri tarafından da oynanabilir.

	<p>Bilgilendirmeye ilgili talimatlar</p> <ul style="list-style-type: none"> - yerel yönetimden üç temsilci farklı yaklaşımlara sahip olmalıdır. Örneğin: belediye başkanı - tüm şehir için hızlı ve iyi bir çözüm arayışındadır (beraber çalıştığı kişilerin görüşlerini dikkate alarak); politika danışmanı - yurttaşların güvenliğini sağlamalıdır, kanun ve düzenden yanadır, sorumlu gençliğe inanmamaktadır; belediye başkan yardımcısı - gençlerden sorumludur ve gençlik STK'ları ile irtibat halindedir, bu nedenle gençleri ve gençlik kuruluşlarını dahil eden ve destekleyen uzun vadeli çözümlerden yanadır - performans sırasında oyuncular gerçek bir toplantı yaklaşımlarına bağlı olarak doğaçlama yapmaları serbesttir, ancak müdahalelerini belirlemek için bir araya gelmeleri gerekebilir. - ev sahibi olarak belediye başkanı toplantıyı yönetir <p>2. Gençlik kuruluşlarıyla yerel yönetimler arasında toplantı – 30 dk.</p> <p>STK'ların (çalışma grupları) her biri kuruluşlarından ikişer kişiyi belediye başkanı ile yapılacak toplantıya gönderir. "Organize olalım!"'ın koordinatörü ne yazık ki müsait değildir ve toplantıya katılamaz.</p> <p>Belediye başkanı toplantıyı açar ve toplantının en fazla 30 dakika süreceğini duyurur. Toplantının konusu, gençlik STK'larının önerilerini tartışmak ve mevcut duruma bir çare olacak olası eylemleri belirlemektir.</p> <p>Geri kalan katılımcılar toplantının aktif gözlemcileridir. Toplantıda kendi STK'larını temsil eden meslektaşlarına kolaylaştırıcı (koordinatör) vasıtasıyla notlar gönderebilirler.</p> <p>3. Rolden çıkma</p> <p>Sorgulama bölümünden önce yapılmalıdır. Kolaylaştırıcı istediği yöntemi seçebilir.</p>
Sorgulama ve değerlendirme	<p>1. Duygular</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genel olarak duygular? Çalışma gruplarında? Rol oyunu sırasında? <p>2. Süreç</p> <ul style="list-style-type: none"> - Çalışma gruplarında stratejilerin oluşturulması kolay mıydı? Neden? <p>3. Sonuçlar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sonuçlar hakkında ne düşünüyorsunuz? Sunulan teklifler uygun mu? Eksik olan nedir? Çalışmanızda geliştirilebilecek herhangi bir yön belirlediniz mi? <p>4. Gerçek duruma aktarım</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egzersizle gerçeklik arasında bir bağlantı var mı? - Bu egzersizden ne öğrendiniz? Uygulamada neleri kullanabilirsiniz? - Yerel yönetimlerle işbirliği konusunda yorumunuz veya öneriniz var mı?

Benim için ne yapabilirsin?	
Başlık	Benim için ne yapabilirsin?
Konu	Şartın içeriğinin öğrenilmesi Yerel yönetimlerle gençlik kuruluşları arasında işbirliği
Örnek	Yerel yönetimler çalışmalarımı nasıl destekleyebilirler?
Grup büyüklüğü	En az 12 kişi
Süre	40 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> • Şartın içeriğini öğrenmek • Şartı yerel şartlarda kullanmanın muhtemel yollarını bulmak • Farklı gruplarının şartı nasıl kullanabileceğini keşfetmek • Gençlik katılımı konularının ele alınmasında, yerel yönetimlere, ulaşmanın olası yollarının belirlenmesi
Hazırlık	Katılımcıların şartın içeriğiyle ilgili temel bilgilere sahip olmaları gerekir
Malzemeler	Şart metni. Kağıt tahtası (flipchart) , tahta kalemi (marker)
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tüm katılımcılara aynı yerel toplumda yaşadıklarını ve çalıştıklarını, bu toplumda şartın yeni uygulamaya konduğunu ve gençlik katılımıyla ilgili çalışan farklı grupları temsil ettiklerini açıklayın. 2. Aşağıdaki gruplardan birine katılmalarını isteyin <ol style="list-style-type: none"> a. yerel gençlik voleybol kulübü üyeleri b. yerel ortaokul öğretmenleri c. yerel gençlik meclisi üyeleri d. kırsal bölgede yaşayan gençler e. etnik azınlık kadınlar grubu f. cinsel eğitim konusunda çalışan akran eğitim grubu 3. Gruplara, her birinin kendi alanlarında gençlik katılımını güçlendirmek için, şartı kullanarak yerel yönetimlere önerilerde bulunmayı istediklerini açıklayın 4. Küçük gruplara, şartı gözden geçirmek ve yerel yönetimlere önerilecek en fazla yedi tavsiye oluşturmak üzere 45 dakika verin 5. Grupları, önerilerini sunmaya davet edin 6. Görüş ve yorumlar için tartışma başlatın 7. Genel oturumda şu tartışmayı başlatın: “Bu tür öneriler yerel yönetimlere en etkili şekilde nasıl iletilebilir?” Varılan sonuçları bir pano kağıdına yazın.
Sorgulama ve değerlendirme	<p>Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Şarta parçası olduğunuz grubun bakış açısıyla bakmak kolay mıydı? Neden? 2. Şartın hangi yeni yönünü öğrendiniz?
Uyarlamalar	Egzersize resmi bir hava katmak için, kolaylaştırıcı, iki veya üç katılımcıdan (veya takım üyesinden) önerileri gerçekten dinleyecek, yorum ve eleştiri yapacak olan yerel yönetim temsilcisi rolü oynamalarını isteyebilir. Bu şekilde katılımcılar, kendilerini temsil ettikleri gruba daha çok ait hissederler. Daha sonra yerel yönetimlerin tepkileri tartışılabilir ve katılımcılar yerel yönetimlerle işbirliği için strateji önerileri için çalışabilirler.

Çatal - bıçak	
Başlık	Çatal bıçak Kaynak: PLA Notları (2001), Sayı 42, s.66-68, IIED, Londra, Josh Levene
Konu	Katılım ilkeleri
Örnek	Katılmak veya katılmamak?
Grup Büyüklüğü	6 - 20
Süre	60 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> • Katılımcılara bazı katılım ilkelerini tanıtmak • şeffaflık ve paylaşımına bağlı olan güçlendirmeyi keşfetme • katılımın güç olduğu bir durum içinde bulunmanın deneyimlemek
Hazırlık	Katılımcı grubu içinden oyunun gizli kuralını paylaşacağınız bir katılımcı bulun
Malzeme	Bir çatal ve bir bıçak Kağıt tahtası (flipchart), kağıt, kalem
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Katılımcılar bir daire oluşturarak otururlar 2. Oyunun kurallarının sadece bir defa anlatılacağını, o nedenle dikkatle dinlenmesi gerektiğini söyleyin 3. Oyun esnasında herkesin neler hissettikleri üzerine odaklanmalarını istediğinizi açıklayın 4. Katılımcılar sırayla çatal bıçağı, yanlarında oturana vereceklerdir, çapraz olarak ya da çapraz olmadan. Bunu yaparken bütün gruba çatal bıçağı nasıl verdiklerini söyleyeceklerdir (çapraz - çapraz değil). Kolaylaştırıcı bunun doğru mu yanlış mı olduğunu söyleyecektir. . 5. Sorular olsa dahi daha fazla açıklama yapmayın. 6. Faaliyeti, kolaylaştırıcı başlatacaktır. Buradaki gizli kural çatal ve bıçağın şekliyle ilgili değil, onları yandaki katılımcıya veren kişinin bacaklarının şekli ile ilgilidir. Çatal ve bıçağın şekli istenildiği gibi olabilir ancak katılımcı söylediği şekil ile (çapraz - çapraz değil) ile bacakların pozisyonunun uyuşması halinde doğru yapmış olacaklardır. 7. Yaklaşık on dakika sonra oyunu durdurun. Bu normal olarak katılımcıların farklı farklı duygular hissetmeleri için yeterlidir. 8. Katılımcılardan hangilerinin gizli kuralı bulamadıklarını ve onların nasıl hissettiklerini sorun. Cevaplarını kağıt tahtasına yazın. 9. Katılımcılardan hangilerinin gizli kuralı bulduğunu ve onların nasıl hissettiklerini sorun. Cevaplarını yazın. 10. Gruptaki birinden gizli kuralın ne olduğunu diğerlerine anlatmasını isteyin 11. Gizli kuralı keşfeden katılımcılara bunu neden diğerlerine söylemediklerini sorun? (çok nadiren diğerleriyle paylaşırlar)

Sorgulama ve değerlendirme	<ol style="list-style-type: none"> 1. Katılımcılara, egzersizdeki kendi yaşadıklarıyla (ve yaşananlarla) katılım arasında nasıl bir bağ gördüklerini sorun. Bu egzersizde katılımın hangi yönleri ele alınmıştır? 2. Katılımcıları küçük gruplara bölün (2 veya 4 grup). Her grup aşağıdaki soru grupları üzerine tartışınlar: Soru Grubu A:<ol style="list-style-type: none"> a. Güçlendirilmediğim zaman .....hissediyorum b. Beni güçlendirmeyenlere karşı .....hissediyorum. c. Bunun örnekleri..... d. .... zaman katılım sağlayamıyoruz. Soru Grubu B:<ol style="list-style-type: none"> e. Güçlendirildiğim zaman ----.....hissediyorum f. Beni güçlendirenlere karşı .....hissediyorum. g. Bunun örnekleri..... h. .... zaman katılım sağlayabiliyoruz. 3. İki'den fazla grup varsa Soru Grubu A ve Soru Grubu B üzerine çalışan grupların bir araya gelmelerini isteyin. Fikirlerini paylaşıp bir kağıt panosuna (flipchart) ve pano kağıdına yazmalarını isteyin. 4. Gruplardan, yaptıkları çalışmanın sonuçlarını sunmalarını isteyin. 5. Katılımın avantajları ve katılım sağlayamamanın dezavantajlarını üzerine genel grup tartışması başlatın.
Kolaylaştırıcılar için ipuçları	<ul style="list-style-type: none"> • Oyundan önce gizli kuralı paylaştığınız kişi oyun başlamadan önce çemberde karşınızda olacak şekilde oturmalıdır. Böylece, ikiniz de katılımcıların bacaklarının çapraz olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. • Bu egzersizi kullanırken duyarlı olmalısınız, zira insanlar çok duygusal ve defansif hale gelebilirler.
Uyarlamalar	<ul style="list-style-type: none"> • Sorgulama ve değerlendirme bölümü insanların katılımlarının sağlanması için bilginin, gerçeklerin ve kuralların paylaşılmasının rolü üzerine odaklanabilir. • Bu egzersiz şartın, hak, imkanlar, fırsatlar, alan ve desteğe (HİFAD/RMSOS) dayanan gençlik katılımı yaklaşımını tanıtmak amacıyla kullanılabilir.

DOĞRU MU YANLIŞ MI?	
Başlık	Doğru mu yanlış mı?
Konu	Şartın içeriğinin tanıtılması
Örnek	Doğru mu yanlış mı?
Grup büyüklüğü	Herhangi bir büyüklükte olabilir
Süre	50 dk.
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> • Katılımcıların şart hakkında ne bildiklerinin gözden geçirilmesi • Katılımcıların şartı okumaları için teşvik edilmesi • Şartın ele aldığı farklı konuların altının çizilmesi
Hazırlık	Şartın sadeleştirilmiş bir şekildeki sunumu, yani, ne olduğu neyi amaçladığı ve bireyleri nasıl etkilediği
Malzemeler	Şartın metni. Doğru/yanlış ifadelerinin çıktıları
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Katılımcılardan dağıtılan kağıtlardaki ifadelerin doğru mu yanlış mı olduğunu bulmalarını isteyin (katılımcılar şart metnini kullanabilirler) 2. Zaman dolduğunda, katılımcılar üçer kişilik gruplar oluşturarak cevaplarını karşılaştırırlar ve birlikte, hangi ifadenin doğru, hangi ifadenin yanlış olduğuna karar verirler. 3. Grupların verdikleri cevaplar, genel oturumda tartışılır.
Sorgulama ve değerlendirme	Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun: <ol style="list-style-type: none"> 1. Şart hakkında neler öğrendiniz? 2. Sizce en zorlayıcı sorular hangileriydi? 3. Küçük gruplarınızda karar alma süreci nasıl işledi? Sizin rolünüz neydi?
Uyarlamalar	Benzer bir çalışma şartın sade dilli sürümünü kullanılarak da yapılabilir.
Ek belgeler	İfadelerin yer aldığı, katılımcılara dağıtılan broşür

Yeniden düzenlenmiş Şart hakkında ifadeler

İfadeler	Doğru?	Yanlış?
Şart aslen yerel yönetimlere hitap etmektedir		
Şart bir sözleşme niteliğindedir		
Şartın yeniden düzenlenmesi Avrupa Konseyi Gençlik ve Spor Müdürlüğü tarafından yapılmıştır.		
Şart gençlerin kim olduğunu tanımlamaktadır		
Şart, ayırım gözetmeden tüm gençler için geçerlidir		
Şarta göre gençlik katılımı oy verme ve seçimlerde aday olma anlamına gelmektedir		
Sağlık politikası alanında, yerel yönetimlerin, tütün, alkol ve uyuşturucu sorunlarından etkilenen gençlere danışmanlık hizmetleri sağlaması tavsiye edilmektedir		
Şartın bölgesel ve yerel düzeylerde 15 farklı sektörel politika önerisi yer almaktadır		
Şart, bir spor ve serbest zaman politikasında, yerel yönetimlerin gençler için her yıl yapılacak spor etkinliklerini finanse etmesini önermektedir.		
Şart işsiz gençler için yerel iş fırsatlarının yaratılmasını önermektedir		
Şart, yerel yönetimlerin tüm gençlere ücretsiz barınma imkanı sağlamasını zorunlu tutmaktadır		
Şart, yerel yönetimlerin kırsal bölgelerdeki gençlik kuruluşlarına destek sağlaması gerektiği belirtmektedir.		
Şart, siyaset alanında, genç erkeklerden ziyade genç kadınlara öncelik verilmesi gerektiğini tavsiye eder		
Şart çevre projelerini gençlik katılımıyla ilgili projeler olarak tanımamaktadır		
Şart, yerel yönetimlerin yerel düzeyde gençlik katılımı üzerine eğitimin desteklemesi gerektiğini tavsiye etmektedir.		
Şart, katılımın artırılması için yerel yönetimlerin gençlere ücretsiz bilgisayar vermesini önermektedir.		
Şart yerel gençlik projelerinin masraflarının yerel yönetimler tarafından karşılanmasını talep etmektedir.		
Şart, gençlik konseylerinin kuruluşların üyesi gençlerden oluşması gerektiğini önermektedir		
Şart, gençlerin haklarının savunmak için yerel düzeyde bir garantör atanmasını önermektedir		

Benzeşim (Simülasyon) Egzersizi “Gençlik Eylemde”	
Başlık	Benzeşim (Simülasyon) Egzersizi “Gençlik Eylemde” Kaynak: Yerel ve Bölgesel Düzeyde Katılım Projelerinin Oluşturulması ve Uygulanması Eğitim Kursu, EYC (AVRUPA GENÇLİK MERKEZİ), Strazburg, 2005.
Konu	Gençlik alanında kamu ve sivil toplum sektörleri arasında yerel işbirlikleri oluşturulmasının simülasyonu. Bu benzeşim egzersizi, katılım, sivil toplum, işbirliği, karar alma, menfaatlerin temsil edilmesi ve fikir birliği oluşturma gibi konuları ele alan bir yerel gençlik meclisinin oluşturulmasını ve aynı zamanda toplantıyı yönetme ve yürütme ile genel olarak toplum önünde konuşma gibi bir toplantının dinamiklerini ele almaktadır.
Örnek	Şehrimizde bir gençlik konseyi oluşturalım
Grup büyüklüğü	15-30 kişi
Süre	<ul style="list-style-type: none"> • 20 dakika - Giriş, açıklamalar • 120 dakika. Hazırlık ve toplantı simülasyonu • 60 dk. Tartışma ve sorgulama
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> • Yerel düzeyde farklı aktörlerin gençlik katılımına yaklaşımlarının keşfedilmesi • Gençlik katılımını desteklenmesiyle uğraşan yerel paydaşların menfaatlerinin belirlenmesi • Yerel düzeyde gençler için katılımcı bir yapısal oluşum oluşturmak için yolların aranması • Katılımcıların karar alma ve görüş birliği oluşturma konularında eğitilmesi • Menfaatlerin temsil edildiği ve görüş alışverişi yapıldığı resmi bir toplantı deneyimi yaşamak
Hazırlık	Çıktıların çoğaltılması
Malzemeler	<ul style="list-style-type: none"> • Her bir katılımcı için bir senaryo çıktısı • Katılımcıların isimlerine göre önceden hazırlanmış, için kişisel bir roller • Gözlemciler (varsa) için rollerin açıklamalarının ve soruların olduğu kağıtlar • Masa ve sandalyelerin bir daire veya dikdörtgen olarak yerleştirildiği bir toplantı odası; birkaç tane daha küçük toplantı odası veya alanlar • Kağıt kalem • Simülasyon sonunda katılımcılara dağıtılmak üzere tüm rollerin bilgilerini içeren çıktılar.

Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gruba, belediye başkanının, yerel bir gençlik meclisi kurulmasına yönelik, “Gençlik eylemde” programını başlatacağı bir kentte konuk olduklarını açıklayın. 2. Simülasyon ve sorgulama ile ilgili süre bilgilerini verin 3. Katılımcılara senaryoyu verin ve dikkatlice okumaları için süre verin 4. Katılımcılara rollerini dağıtın ve kimseye göstermemelerini söyleyin. Simülasyonda canlandıracakları kişiyi hayal edebilmeleri için süre verin. 5. Gözlemciler varsa, soru kağıtlarını dağıtın ve gerekiyorsa ayrıntılı talimatlar verin. Gözlemcilere odanın arka tarafına oturmalarını söyleyin.
Sorgulama ve değerlendirme	<ol style="list-style-type: none"> 1. Simülasyonu beğendiniz mi? 2. Sizin rolünüz neydi ve bunu nasıl yerine getirdiniz? 3. Sorgulamanın bu bölümünde, tüm rollerin yazılı olduğu kağıtları katılımcılara dağıtılabılır. Yeterli zaman varsa, katılımcılar kendi rolleriyle ilgili açıklamayı yüksek sesle okuyabilirler 4. Kararlar nasıl alındı 5. Karara ulaşılırken yapılan tartışmalar nelerdi? 6. Karar demokratik miydi? Süreç katılıma izin verdi mi? 7. Gözlemcilerin izlenimleri neler? 8. Toplantıyı bir daha yönetecek olsanız neyi farklı yapardınız? 9. Toplantı gerçekçi miydi? Gerçekte böyle bir toplantı yapılabilir miydi? 10. İşbirliği ve katılımı artırma amacıyla bağlantılı olarak alınan sonuç tatmin edici mi? 11. Egzersiz esnasında neler öğrendiniz/keşfettiniz? 12. Eğitimciler ve grup liderlerine yönelik soru : Bu alıştırma programlarından birinde kullanacak olsanız, ne zaman ve hangi hedefler için kullanırdınız?
Ek belgeler	<ul style="list-style-type: none"> - Simülasyon oyunu - roller

----> **Benzeşim (Simülasyon) Egzersizi “Gençlik Eylemde”**

Senaryo

Apaçişehir, gelişmiş bir gençlik politikası olmayan demokratik bir ülke olan Pampalar ‘da bir şehirdir. Apaçişehir’de çok sayıda genç yaşamasına ve 20’den fazla gençlik kuruluşu olmasına rağmen; gençler, toplumda karar alma süreçlerinde asla aktif bir rol oynamamışlardır. On beş ay önceki seçimlerde seçilen yeni belediye başkanı Genç Hanım, gençlerin dahil edilmesi konusunda daha aktif olma kararı aldı. Başkan Genç, Gençlerin katılımını güçlendirmeyi ve aynı zamanda yerel yönetimle gençler arasındaki işbirliğini geliştirmeyi ve derinleştirmeyi amaçlayan yeni program olan 'Gençlik Eylemde' programını duyurdu. Bu programın bir parçası olarak da yerel gençlik meclisinin oluşturulmasını başlatmayı istiyor.

Bu gençlik meclisinin kurulma hazırlarının bir parçası olarak da, başkanın girişiminin şekli ve içeriğini kararlaştırmak üzere farklı grupların ve ortakların yer alacağı bir danışma toplantısı düzenlemektedir.

Toplantıya aşağıdaki kişiler katılmaktadır:

- Bugünkü toplantının da başkanı olan belediye başkanı (Belediye başkanı aynı zamanda, Papalar Yerel ve Bölgesel Yönetimler Komitesi başkan yardımcısıdır.)
- Apaçişehir’deki muhalefetin başkanı
- Aynı zamanda Bütçe Komitesinin de başkanı olan şehir meclisi başkan yardımcısı
- Yerel ortaokulun müdürü
- Yerel okulun okul aile birliği başkan yardımcısı
- “Çocuklar için yetişkin gönüllüler” adlı grubun sözcüsü
- Apaçişehir Merkez Camii İmamı
- Apaçişehir’in başarılı futbol takımının çalıştırıcısı
- Apaçişehir Üniversitesi Sosyoloji Araştırma Enstitüsünden bir araştırma görevlisi
- Bir Uluslararası Gençlik Sivil Toplum Örgütü yönetim kurulu üyesi
- Apaçişehir öğrenci konseyi başkanı
- Bir azınlık gençlik kuruluşunun genel sekreteri
- Apaçişehir’deki gençlik kuruluşlarından birinin üyesi
- Bir gençlik çalışanı
- Kalkınma Ajansı uzmanı
- Yerel şirketin birinin Genel Müdürü ve dört genç

Bugünkü toplantıda aşağıdaki konular tartışılmaktadır

- Yerel bir gençlik meclisi kurulması isteniyor mu ve gerekli midir?
- Eğer böyleyse, nasıl bir biçimi/şekli/formatı olmalıdır?

Rol açıklamaları

Bu sizin kendi rolünüzdür

Lütfen dikkatle okuyun ve kimseye göstermeyin

Bu insanın nasıl hareket edeceğini kafanızda canlandırmaya çalışın

Apaçışehir Belediye Başkanısınız

Geçen yıl yapılan seçimleri uzun zamandır yönetimde olan Kip'e (Kıdemli ve Yaşlı İnsanlar Partisi) ve bir önceki belediye başkanına karşı büyük farkla kazandınız. Seçimleri kazanma nedenlerinizden biri, seçim kampanyanızda gençlere ve gençlik politikalarına yaptığınız vurgudur. Gençlerin durumunu iyileştirmek, topluma katılımlarını arttırmak ve yönetiminizle gençler arasındaki işbirliğini geliştirmek için bir şeyler yapmaya kararlısınız. Birkaç hafta önce, gençlerin topluma katılımını arttırmanın yanı sıra, gençlerle yerel yönetimler arasındaki işbirliğini geliştirme ve derinleştirmeyi amaçlayan, "Gençler Eylemde" adlı yeni programınızı duyurdunuz. Bu programın bir parçası olarak bir yerel gençlik meclisi kurulmasına önyak olmak istiyorsunuz. Yerel gençlik meclisi kurulmasının hazırlık çalışmalarından biri olarak, farklı grupları ve ortakların katılacağı bir danışma toplantısı düzenliyorsunuz. Bu toplantının olumlu ve yapıcı bir toplantı olacağını ümit ediyorsunuz, çünkü, bir gençlik meclisi düşüncesini beğenmenize rağmen, böyle bir meclisin nasıl işleme gerektiği ve nasıl kurulacağı konularında pek fazla bilginiz yok. Ancak bu konuda çok istekli ve heyecanlısınız ve bunu göstermek istiyorsunuz.

Muhalefet partisinin 55 yaşında bir üyesisiniz

Doğma büyüme buralısınız, yirmi beş yıldır parti üyesisiniz ve bir önceki belediye başkanısınız. Gençler topluma katılmak istiyorlarsa bir siyasi partiye dahil olmaları gerektiğini ve herhangi bir gençlik temsiliyeti yapısına gerek olmadığını düşünüyorsunuz. Bu nedenle belediye başkanının fikrine karşısınız ve girişimi bozmaya çalışıyorsunuz.

Şehir meclisi başkan yardımcısısınız

Aynı zamanda Belediye Bütçe Komitesi Başkanısınız. Yıllardır bütçeyi tutturmaya çalışıyordunuz ve ilk defa geçen yıl bunu başardınız. Her ne pahasına olursa olsun bir bütçenin artıda kalmasını sağlamaya çalışıyorsunuz. Bununla birlikte belediye başkanı ile iyi ilişkiler içindedesiniz. Belediye başkanının başlattığı bu girişimi gönülsüz bir biçimde destekliyorsunuz. Girişim gerçekleşmese çok da üzülmezsiniz.

Yerel okulun müdürsünüz

Önerilen gençlik meclisinden etkilenecek gençlerin çoğu sizin okulunuzun öğrencileri. Bu gençler halihazırda sınıf temsilcileri kanalıyla okulun demokratik bir şekilde yürütülmesine ve yönetimine katılma olanağına sahipler. Bu gençlik meclisinin öğrencilerin dikkatlerini başka yöne çekmesinden ve özellikle de finansal kaynakları müfredat dışı faaliyetlerden ve serbest etkinliklerinden uzaklaştıracağından kaygı duyuyorsunuz. Mevcut kaynağın okulun spor tesislerinin yenilenmesine harcanmasının daha doğru olacağına düşünüyorsunuz ve girişimin gerçekte çok gerekli olmadığına inanıyorsunuz. Aynı zamanda belediye başkanının bu girişiminin bölgede faal olan bir uluslararası gençlik STK'nin onayını almayı hedeflediğini ve o nedenle de aslında bir halkla ilişkiler oyunu olduğundan endişelisiniz. Belediye başkanının gerçekte gençlik katılımını desteklediğine inanmıyorsunuz. Bu girişime karşısınız ve bu görüşünüzü şiddetle savunuyorsunuz.

Okuldaki öğrencilerden birinin ilgili velisisiniz.

Yerel okulun okul aile birliğinin aktif bir üyesi ve başkan yardımcısıdır. Okul sınıf temsilcilerini ve okul yönetim kurulunu desteklemek için büyük enerji ve zaman harcadınız. Mevcut sisteme ve sınıf temsilcilerinin okulun karar alma sürecine katılımına inanıyorsunuz. Gençlerin çoğu okula gidiyor, bu nedenle bu girişimi zaman kaybı ve gayretlerin gereksiz bir tekrarı olarak görüyorsunuz. Bu girişime karşıdır.

Gençlerden birinin ebeveynisiniz

Okulun düzenlediği müfredat dışı faaliyetlerde yer alıyorsunuz. Aynı zamanda "Çocuklar için yetişkin gönüllüler" adlı bir girişimin sözcüsünüz. Zaman zaman okul müdürü sizi müfredat dışı faaliyetlere yardım etmeniz ve yönetmeniz için davet ediyor. Bunu zevkle yapıyorsunuz ancak gençlerin faaliyetlerine sadece nezaret etmekte ve izlemekte güçlük çekiyorsunuz, çünkü gençlerin kötü davranışları ve verilen görevleri kendi başlarına yönetemedikleri nedeniyle sık sık müdahale etmek zorunda kalıyorsunuz. Katıldığınız müfredat dışı faaliyetlerinin önerilen gençlik meclisi girişimi nedeniyle sayıca azalacağından endişe ediyorsunuz. Aynı zamanda gençlere bu kadar fazla sorumluluk veren herhangi bir girişimin gerçekten işleyip işlemeyeceğinden de kuşkulusunuz. Tüm bu girişim konusunda çekinceleriniz var.

Merkez camisi imamı

Yerel gençlerin camiye veya cemaat faaliyetlerine ilgi duymamasından giderek daha çok endişe duyuyorsunuz. Bu toplantıya davet edilmiş olmaktan memnunsunuz çünkü toplantıda bir çok genç ve gençlik kuruluşa temsilcileri olacak ve siz de onlardan, gençlerin neye ilgi duyduğunu öğrenme fırsatı bulabileceğinizi düşünüyorsunuz. Temel olarak bu girişimi destekliyorsunuz çünkü gençler giderek yaratandan uzaklaşıyor ve onları toplum yaşamına çekebilecek her şeyin, sizin cemaat faaliyetlerinize de katkı sağlayacağını düşünüyorsunuz.

Okul futbol takımının çalıştırıcısıdır

Aktif ve dinamik bir insansınız ve gençlerin dahil olmalarını ve ilgilendikleri ve kendilerine yönelik konularda sorumluluk almalarını ve girişimde bulunmalarını seviyorsunuz. Ne var ki, takımınız yetersiz maddi kaynaktan ötürü zorluk çekiyorsunuz. Okul müdürünün görüşüne katılıyorsunuz ve gençlerin en fazla talep gösterilen faaliyetler için paranın okulun spor tesislerine yatırılmasının daha iyi olacağını düşünüyorsunuz. Bir ikilemedesiniz. Gençlik katılımını yaygınlaştıran herhangi bir girişimi destekliyorsunuz ancak maddi kaynaklar için gençlik meclisinin yaratacağı rekabetten de endişeleniyorsunuz

Apaşşehir Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar Enstitüsünde bir araştırmacısınız

Şu anda ana araştırma konunuz yurttaşlık çalışmaları ama gerçek tutkunuz gençlik araştırmaları. Bu girişim sizi şaşırttı ve dahil olmak için motive etti. Çünkü, ana ilgi alanlarınızdan biri gençlerin yerel kararlara ve politika üretimine katılım biçimleri. Avrupa Konseyi tarafından yakın zamanda düzenlenmiş olan bu konuda bir konferansa katılmanızdan ötürü, toplantıya sağlayabileceğiniz danışmaya ve politika üretimine yönelik katılımcı yaklaşımlar üzerine bir çok öneri bulunuyor. Konferansta, gençlik meclisleri iyi katılım örnekleri olarak takdir toplamıştı, özellikle de kurulmalarında gençlerin en başından itibaren yer aldıkları durumlarda. Bu girişimden yanasınız ve düşüncesini şiddetle savunmak için araştırmalarınızdan 'kanıta dayalı' savlar sunuyorsunuz.

Uluslararası bir öğrenci sivil toplum kuruluşunu temsil ediyorsunuz

Kuruluşunuz, eğitim politikaları, öğrenci haklarının savunulması ve uluslararası gençlik değişimleri konularında faaliyet gösteriyor. Yerel toplumda gerçek ve olumlu bir değişim getireceği için başkanın girişimine inanıyorsunuz. Girişimin başarılı olacağından eminsiniz, zira tüm diğer tüm demokratik ülkelerde, gençlerin görüşlerinin temsil edilmesi ve önemli sorunların yerel yönetimlerle beraber çözülmesine yardımcı olan yerel yapılar bulunuyor. Alaşehir, bu zamana kadar ciddi bir çalışma yapısına sahip değildi (yerel bir gençlik konseyi var ancak bu sadece küçük kuruluşları bir araya getiriyor ve gençleri teşvik etmekte amatör kalıyor)

Yerel gençlik konseyi başkanısınız

Konseyiniz yıllar önce kuruldu ve etkin şekilde işliyor. Tüm gençlik kuruluşları faaliyetlerinizden ve çalışmalarınızdan memnunar. Başkanın fikrinin Alaşehir'e uygun olmadığını düşünüyorsunuz, zira temsil ettiğiniz gençlik konseyi, gençlik meclisinin yapabileceği şeyleri halihazırda yapıyor. Fikre şiddetle karşınız ve gençlik kuruluşlarının ve genel olarak gençlerin gençlik meclislerine ihtiyacı olmadığına inanıyorsunuz. Bunların seçkin bir kesime hitap ettiğine, temsiliyetçi olmadığına ve bu nedenle de meşruiyetlerinin bulunmadığına inanıyorsunuz. Bir gölge yapı olarak karar alma güçleri olmadığını ve sürekli politikacıların popüler olmayan kararlarını gerekçelendirmek için istismar edildiklerini düşünüyorsunuz. Ayrıca, kendi deneyimlerinize dayanarak bir gençlik meclisinin etkin ve verimli olabilmek için çok büyük yapılar olduklarına inanıyorsunuz ve bu nedenle de bu girişime şiddetle karşı çıkıyorsunuz.

Yerel azınlık gençlik kuruluşunu temsil ediyorsunuz

Kuruluşunuz kentte yaşayan üç ayrı azınlık grubunu birleştiriyor. Kuruluşunuzun faaliyetleri çok önemli çünkü kültürlerin ve geleneklerin sürdürülmesini sağlıyorsunuz. Kuruluşunuz azınlık gençlerini yerel yönetimler ve diğer kuruluşlar ve oluşumlar nezdinde temsil ediyor. Belediye ile iyi ilişkiler içindesiniz ve çeşitli ortak projelerde birlikte çalışıyorsunuz. Belediye başkanının fikrine karşı değilsiniz ancak gençlik meclisinin Apaşehir'in azınlık gençleri dahil tüm gençlerini gerçekten temsil edeceğinden kesinlikle emin olmak istiyorsunuz. Bu nedenle belediye başkanını söz konusu mecliste, azınlık gençlerinin katılımını garanti edecek bir kotanın olmasına ikna etmeye çalışıyorsunuz.

Yerel gençlik kulübünün bir üyesisiniz

Kulübünüz sizi bu toplantıya belediye başkanının önerisi hakkında daha fazla bilgi edinmek üzere gönderdi. Genelde gençlik meclisi fikrinden hoşlanıyorsunuz ancak kentin en büyük gençlik kulübü olmanız nedeniyle gençlik meclisinin kurulmasında ve yönetilmesinde kulübünüzün önemli bir rol oynamasını istiyorsunuz.

Bir gençlik çalışanısınız - (Geçen yıl gençlik çalışanı derecesiyle mezun oldunuz)

Gençleri her şekilde destekleme konusunda çok heveslisiniz. Belediye başkanının girişimini destekliyorsunuz ancak belediye başkanının bu girişimi kendi siyasi amaçları için kullanmasından korkuyorsunuz. Bunu tabi toplantıda açık şekilde ifade edemiyorsunuz, ancak bu girişimin gençlik katılımı için sürdürülebilir bir yapı oluşturmasını güvence altına almak istiyorsunuz. Mümkün olduğu her an bu doğrultuda sorular soruyorsunuz ve tüm bu girişimin bir propaganda oyunundan çok daha fazlası olmasını sağlamaya çalışıyorsunuz.

Kentteki farklı toplumlarla birlikte yaklaşık yedi yıldır çalışıyorsunuz

Genelde, gençlik çalışanıyla birlikte iyi çalışıyorsunuz ancak belediye başkanının girişiminin dikkatleri sizin alanınızdan daha çok meslektaşınızın alanına taşıyacağından endişe ediyorsunuz. Resmi olarak belediye başkanının girişimini destekliyorsunuz ancak aslında pek de gerçekleşmesinden yana değilsiniz. Toplantıda, toplumun gelişmesi için kuşaklar arasında yapılacak çalışmaların artı değerini ve etkisini ön plana çıkartmaya çalışıyorsunuz.

Yerel bir işletmeniz var

Sürekli yeni iş fırsatları arayışı içindedesiniz. Belediye başkanıyla dostluk kurmak istiyorsunuz, çünkü bunun sizin için yeni iş fırsatları yaratabileceğine inanıyorsunuz. Bu nedenle de, belediye başkanının girişimini tam olarak destekliyorsunuz. Belli şartlar altında girişimi maddi olarak desteklemeye de hazırsınız.

Okulun en iyi öğrencisisiniz

Bu toplantıya öğretmenlerinizden biri tarafından gönderildiniz. Toplantıda olanı biteni pek anlamıyorsunuz ama gerçekten de anlamak istiyorsunuz. Bunun sonucu olarak da herkesten tam olarak ne demek istediklerini ve anlamadığınız şeyleri açıklamalarını istiyorsunuz. Ne kadar çok soru sorarsanız, o kadar iyi!

17 yaşındasınız ve yerel politika ile ilgileniyorsunuz

Yerel toplumunuzda gençler için pek çok başarısız girişim olduğunu görüyorsunuz (yerel yönetimin ve gençlerin adanmışlıklarının/kararlılıklarının az veya hiç olmamasında ötürü). Size göre, belediye başkanının yeni girişimi de bu toplumda başarısızlığa uğrayacak bir başka girişim. Bu girişimin gerçekleşmesini önlemek istiyorsunuz, çünkü girişimi anlamsız buluyor ve toplantı sırasında bunu her fırsatta dile getiriyorsunuz.

Ailenizden bıktınız

Aynı zamanda okulunuzdan ve özellikle otoritelerden de bıktınız (her türlü otorite: yerel otoriteler, hükümet ve diğer hepsi). Bu gençlik meclisi, yerel yönetimlerin gençleri yönetebilmeleri başka bir dahiyane fikri daha olduğunu düşünüyorsunuz. Sizin istediğiniz özgürlük! Yerel yönetimle ilişkisi olan hiçbir şeye dahil olmak istemiyorsunuz, ancak toplantıya bu çılgın belediye başkanına fikrinizi söylemek için katıldınız: "gençler, katılabilmek için kendi üzerlerine çakılmış bir kontrol yapısı olmayan alana ihtiyaçları var".

16 yaşındasınız

Kankaşehir'den arkadaşınız, kendi gençlik meclislerinin ne kadar harika bir biçimde işlediğini söylemişti. Belediye başkanının önerisini gazetede okuduğunuzda çok heyecanlandınız. Bu düşüncenin harika bir düşünce olduğunu düşünüyorsunuz ve belediye başkanını her şekilde desteklemek istiyorsunuz. Tabi siz de bu girişimde yer almak istiyorsunuz.

Haklar ve katılım	
Başlık	Haklar ve katılım
Konu	Gençlik katılımıyla ilgili haklar
Örnek	Haklarım neler?
Grup büyüklüğü	En az 8 kişi
Süre	90 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> Gençlerin katılım gerçekleştirebilmeleri için ihtiyaç duydukları farklı hakların incelenmesi Gençlerin hakları ve katılımı arasındaki ilişkinin (bağıntının) keşfedilmesi Farklı yerel ortamlarda gençlerin haklarına ne kadar saygı gösterildiği üzerine derinlemesine düşünme
Hazırlık	Yok
Malzemeler	Kağıt tahtası/panosu (flipchart), tahta kalemleri (marker)
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> Katılımcıları 4-6 kişilik gruplara ayırın Her bir gruptan, beş dakika içinde düşünebildikleri kadar çok sayıda, katılımı ilgili hak örnekleri yazmalarını isteyin (örneğin gençlerin yerel toplumlarının veya bölgelerinin yaşamına katılmaları için gerekli olan haklar). Cevapları genel oturumda toplayın Her gruptan, genel oturumda oluşturulan listeden, yerel bir ortamda anlamlı bir gençlik katılımı için olmazsa olmaz olduğunu düşündükleri 10 hakkı seçmelerini isteyin. Grupların listelerini sunmalarına imkan verin Katılımcıları genel oturum tartışmasında birlikte sorgulamaya davet edin.
Birlikte sorgulama ve değerlendirme	<p>Grup çalışması sonuçlarına ilişkin sorular:</p> <ol style="list-style-type: none"> Listeler arasındaki benzerlikler nelerdir (hangi haklar grupların tamamı veya çoğu tarafından belirtildi) ? Hangi haklar her listede bulunmamaktadır ? Neden? Bir hakkın, katılım için “olmazsa olmaz” bir hak olup olmadığına karar vermek için kullandığınız kriterler neler? Gruplarınız bu kriterleri nasıl kararlaştırdılar? <p>Genelde haklarla ilgili sorular:</p> <ol style="list-style-type: none"> Katılımcıların sıraladıkları haklar gençlik katılımıyla nasıl bağlantılıdır? Bu haklar insan hakları olarak kabul edilebilir mi? Neden? <p>Katılımcıların yerel durumlarına ilişkin sorular:</p> <ol style="list-style-type: none"> Yerelinizde hangi haklara saygı gösterilmemektedir? Neden? Gençler bu hakları nasıl talep edebilirler?

HİFAD (RMSOS) OYUNLARI	
Başlık	HİFAD (RMSOS) oyunları Kaynak: Yerel ve Bölgesel Düzeyde Katılım Projelerinin Oluşturulması ve Uygulanması Eğitim Kursu, EYC (AVRUPA GENÇLİK MERKEZİ), Strazburg, 2005.
Konu	Şart ile ilgili ilk izlenimlerin alınması
Örnek	HİFAD (RMSOS) nedir?
Grup büyüklüğü	15-20
Süre	40 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> • “gençlik katılımı” ile ilgili kavramlar, kapsamı ve farklı algılama şekilleri üzerine derinlemesine düşünme • Farklı katılım kavramlarının, katılımcıların çalışmalarına ve günlük yaşamlarına uygunluğunun incelenmesi • Gençlerin katılıma yönelik tavırları konusunda bir tartışma başlatmak
Hazırlık	Şartın sadeleştirilmiş bir şekilde sunulmalıdır; örneğin şart nedir, maksadı nedir ve bireyleri nasıl etkilemektedir.
Malzemeler	Şart ve şartın genç dostu sürümü. Kağıt tahtası/panosu (flipchart)
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. HİFAD’ın (RMSOS) beş unsurunu tanıtır: <ol style="list-style-type: none"> a. haklar b. imkanlar c. alan d. Fırsatlar e. destek 2. Katılımcıları 5 gruba ayırın. Gruplardan her birine tartışmak üzere HİFAD (RMSOS) kavramlarından birini verin. Gruplar şu soruları cevaplamalıdır: <ol style="list-style-type: none"> a. sizce bu kavram ne anlama geliyor? b. bu kavramın katılım açısından sonuçları nelerdir? 3. Gruplardan, yaptıkları tartışmanın sonuçları üzerine yaratıcı bir sunum hazırlamalarını isteyin (şarkı, şiir, skeç, drama, pantomim, bale vb.) 4. Grupları, yaratıcı sunumlarını yapmaları için davet edin 5. Diğer katılımcılardan, yapılan performansla hangi HİFAD (RMSOS) unsurlarının sunulduğunu bulmalarını isteyin ve sunumdaki şiir, şarkı ve benzerini nasıl yorumladıklarını sorun.
Sorgulama ve değerlendirme	<p>Genel oturum tartışmasında, katılımcılardan, kavramların her birinin üzerinden gitmelerini ve bunların, şart ve gençlik katılımı ile ilgili olarak ne anlama geldiğine ilişkin ortak bir anlayış geliştirmeye çalışmaları istenebilir.</p> <p>Katılımcılara aşağıdaki soruları da sorabilirsiniz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bu egzersizden gençlik katılımı hakkında neler öğrendiniz? 2. HİFAD (RMSOS) kavramı sizin kendi durumunuza ne kadar uygun?

Uyarlamalar	Daha heyecanlı olması için, katılımcılar diğer grubun hangi kavramı sunduğunu tahmin etmeye çalışmalıdır. Bu aynı zamanda hepsinin kavramları ne derece benzer bir biçimde yorumladıklarına da açıklık getirecektir.
--------------------	--

İFADE EGZERSİZİ	
Başlık	Beyan çalışması
Konu	Katılım, ikilemler, roller ve sorumluluklar
Örnek	Karar al, tartış ve fikrini değiştir?
Grup büyüklüğü	10+
Süre	60 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcıların katılım konularında, kendi tutumları ve sınırları üzerine farkındalıklarının geliştirilmesi Katılımcıların, gençlik katılımı konusundaki bakış açılarının ve yaklaşımlarının genişletilmesi Tartışma becerilerinin kullanılması ve geliştirilmesi
Hazırlık	Ayrı pano (flipchart) kağıtlarına, "Katılıyorum" ve "Katılmıyorum" ibareleri yazılmalıdır. Odanın ortasına bir çizgi çekilerek katılanların ve katılmayanların arasında bir sınır olmalıdır.
Malzemeler	Pano kağıtlarına yazılmış ifadeler (her sayfaya bir beyan), tahta kalemi (marker)
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> Gençlerin katılımı, çeşitli aktörler arasındaki işbirliğinin önemi ve günlük hayatta katılımı ilgili olarak karşılaşılan güçlükler konusunda kısa bir giriş yaparak başlayın. Daha sonra insanların az yada çok katılacağı bir dizi ifade okuyacağınızı açıklayın. İki uç nokta olan "Katılıyorum" ve "Katılmıyorum" konumlarını gösterin. Katılımcıların okunacak ifadeye katılıp katılmadıklarına göre çizginin uygun tarafında kendilerini konumlandırmalarını isteyin. Fikri olmayanlar ortada kalabilirler. İfadeleri teker teker okuyun. Her ifadeden sonra insanların kendilerini konumlandırmaları için süre tanıyın. Katılımcılara neden bu konumları seçtiklerini ve ifadeyle ilgili görüşlerini sorun. Katılımcılara, tartışma esnasında konumlarını değiştirebileceklerini açıklayın. Herkesin tartışmaya katılabileceği kadar zaman ayırmaya çalışın. Birkaç dakika sonra bir sonraki ifadeyi okuyun. Bütün ifadeleri okuduktan sonra sorgulama için grubu bir araya getirin.

Sorgulama ve değerlendirme	<p>Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bu çalışma esnasında kendinizi nasıl hissettiniz? 2. Nerede duracağınızı seçmek zor oldu mu? Neden? 3. Ne gibi savlar kullanıldı? Bu savlar gerçeklere mi duygulara mı dayalıydı? 4. Hangileri daha etkiliydi? 5. İnanların egzersiz sırasında yaptıkları ve söyledikleriyle gerçekte yaptıkları arasında bir benzerlik var mı? 6. İfadeler geçerli ifadeler miydi? 7. Çalışma yararlı mıydı? Neden?
Kolaylaştırıcılar için ipuçları	<p>Kolaylaştırıcı aşağıdaki soruları özellikle vurgulayabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diğer insanların iddialarını/savlarını ne kadar dinliyoruz? • Düşüncemizi ne kadar açık ifade edebiliyoruz? Görüşlerimizde ve fikirlerimizde ne kadar tutarlıyız?
Uyarlamalar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bazı hallerde bu çalışma katılımcıların konuşmasına izin verilmeden de yapılabilir. Okunan ifadeler kasıtlı olarak çok kışkırtıcı olabilir ve katılımcılar görüşlerini tartışmaya imkanı olmadan taraf seçmek zorunda kalırlar. Bu durumda, sorgulama aşamasında, görüş bildirirken iletişimsizliğin yarattığı rahatsızlık üzerinde özellikle durulmalıdır 2. Katılımcıların ortada durmalarına izin vermeyin, bir konum seçmelerini sağlayın.
Okunacak ifadelerle ilgili öneriler	<ul style="list-style-type: none"> • Gençler katılımı ilgilenmezler • Gençler sadece sorunları olduğu zaman katılırlar • Yerel yönetimler ancak siyasi açıdan işlerine yaradığında gençlik katılımını desteklerler • Bazı gençler kültürel nedenlerden ötürü katılmazlar. • Tüm gençler katılma hakkına sahiptir • yerel yönetimler, gençlik katılımını destekleyen politikaları finanse etmekten ve uygulamaktan sorumlu olmalıdır. • Katılmama da bir çeşit katılımdır <p>İfadeler, oturumun hedeflerine ve eğitimin içeriğine göre seçilebilir ve uyarlanabilir.</p>

İnsan sandviçleri	
Başlık	İnsan sandviçleri Kaynak: Aktif gençlik katılımı eğitim kursu, AVRUPA GENÇLİK MERKEZİ, Strasburg, 2007
Tema	Birbirini tanıma ve gençlik katılımı gerçekliklerini keşfetme
Örnek	Ben ve benim gençlik katılımı gerçekliğim
Grup Büyüklüğü	12-35
Süre	1 saat
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> • Birbirini tanımak • Katılımcıların kendi toplumlarındaki gençlik katılımı gerçeklikleriyle ilgili deneyimlerin paylaşılması • Gençlik katılımı deneyimlerinin keşfedilmesi
Hazırlık	Büyük bir çalışma odası veya alanı dört köşesi paylaşım tematik konular için ayrılmış şekilde hazırlanması
Malzeme	A3 kağıt, tahta kalem (marker) veya pastel boya, müzik
Yönergeler	<p>Bireysel hazırlık – 15 dakika</p> <p>Katılımcılar A3 boyutlarında iki yaprak kağıt ve tahta kalem alırlar.</p> <p>Bu kağıtların üzerine yaşamlarının/deneyimlerinin aşağıdaki yönleriyle ilgili şeyleri yazabilirler, veya çizebilirler.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kişisel (aile, eğitim, serbest zaman) • Kuruluş/iş yaşamı • Toplum/gençler – özellikleri • Gençlik katılımı deneyimleri (eylem odaklı) <p>Paylaşım – 40 dakika</p> <p>Katılımcılar hazır olduklarında insan sandviçi şeklinde, (A3 kağıtlarından biri sırtlarında diğer önlerinde yapııştırılmış olarak), hazırlanırlar.</p> <p>Daha sonra yukarıdaki dört temaya göre (kişisel, kuruluş/iş yaşamı...) ayrılmış köşelerin olduğu büyük alanın ortasına toplanırlar.</p> <p>Dört tematik köşe açıklanır ve 4 tur olacağı katılımcıların bu dört köşenin hepsinde bulunması gerektiği belirtilir. .</p> <p>Katılımcılar karışarak birbirlerinin sandviçlerine bakarlar. Bu sırada müzik çalınarak daha eğlenceli bir ortam yaratılır.</p> <p>Kolaylaştırıcı müziği durdurduğunda katılımcılar bir köşe seçerek 'sandviçlerin üstünde bulunan konuları paylaşırlar (örneğin kuruluş/iş yaşamı)</p> <p>On dakika sonra kolaylaştırıcı müziği tekrar başlatır ve "insan sandviçleri" tekrar ortada toplanırlar. Müzik durduğunda yeni bir köşe seçerler.</p> <p>Bu dört defa tekrarlanır</p>
Sorgulama ve değerlendirme	-

İşbirliği üçgeni	
Başlık	İşbirliği üçgeni – Karmaşa Şehri Kaynak: Aktif Gençlik Katılımı Eğitim Kursu, EYC (Avrupa Gençlik Merkezi), Strazburg, 2007
Konu	Gençlik Katılımı – gençler, gençlik STK’ları ve yerel yönetimler arasında işbirliği
Örnek	Farklı bakış açılarını keşfetmek ve müzakere etmek
Grup büyüklüğü	3-35
Süre	90-120 dk.
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> • Gençler, gençlik STK’ları ve kamu yetkilileri arasında müzakereleri teşvik etmek • Farklı aktörlerin farklı ihtiyaçlarının ana hatlarını belirlemek • Katılımcıların kendi gerçekliklerindeki benzer durumlarla ilgili deneyimleri paylaşmak • Ana aktörler arasında verimli iletişimi ve işbirliğini keşfetmek ve yaygınlaştırmak
Hazırlık	Vaka çalışmaları
Malzemeler	Tahta kalemleri (marker) , A3 kağıt
Yönergeler	<p>Katılımcılar üç gruba ayrılır: yerel yönetim, gençler ve bir gençlik STK’sının temsilcileri. Gerekliğinde gençlik grubu diğer gruplardan daha büyük olabilir. Herkese aşağıdaki açıklama yapılır:</p> <p>“Karmaşa kentinde yeni seçilen belediye başkanı, gençler, gençlik STK’ları ve yerel yönetim arasında yeni bir ‘sosyal sözleşme’ yapmayı amaçlamaktadır. Bunun sebebi, kentin bir çok sorunla karşı karşıya olması ve belediye başkanının gençleri sosyal yaşama dahil etmek ve gençlik STK’larının desteğini almak istemesidir. Bu nedenle de gençler ve şehirdeki aktif gençlik STK’ları ile bir toplantı yapmak istemektedir.</p> <p>Göreviniz, sorunların çözülebilmesi neye ihtiyacınız olduğunu kendi bakış açınızdan şekillendirmektir. Daha sonra bu ihtiyaçları diğer iki aktöre sunma şansınız olacaktır. Göreviniz, sorunun nasıl üstesinden gelineceğine ilişkin ortak bir anlaşmaya ulaşmak ve kimin ne yapacağını belirlemek için diğer iki aktörle müzakere etmektir.</p> <p>İlk açıklamalardan sonra her gruptan bir ila üç kişiye (grup büyüklüğüne bağlı olarak) çağırarak aynı sorunu/güçlüğü verin. Grubun, diğer aktörlerden neye ihtiyacı olduğunu tartışması ve her bir ortak için birer tane ifade şekillendirmek için 10-15 dakikası olacaktır (örneğin gençlik grubu bir tane gençlik STK’sına bir tane de yerel yönetime hazırlaması lazım). Bundan sonra aynı sorun/güçlük üzerine çalışan kişiler bir araya gelerek müzakere etmeye başlarlar. Bir uzlaşmaya varmak için 45 ila 60 dakikaları vardır..</p>

Sorgulama ve değerlendirme	Duygular Genel olarak duygular? Küçük çalışma grubunda? Müzakerelerde? Süreç <ul style="list-style-type: none"> - Gruplarda neler oldu? - Küçük gruplarda beyanların hazırlanması kolay mıydı? Neden? - Diğer iki aktörle bir anlaşmaya varmak kolay mıydı? Anlaşmaya vardınız mı? Neden başarılı oldunuz/başarısız oldunuz? Sonuçlar Sonuçlar hakkında ne düşünüyorsunuz? Sonuçlara katılıyor musunuz? Gerçek duruma aktarım <ul style="list-style-type: none"> - egzersiz ile gerçek arasında bir bağlantı var mıdır? Varsa hangisi? - Bu egzersizden neler öğrendiniz? Kendi çalışmalarınızda hangilerini kullanabilir veya geliştirebilirsiniz?
-----------------------------------	---

İşbirliği üçgeni –Vaka çalışmaları—Sorunlar/güçlükler

Barınma

Karmaşa şehrinde ciddi bir barınma problemi vardır. Çok az sayıda boş ev vardır ve kira bedelleri çok yüksektir. Bir çok bina belediyeye aittir, çoğu oldukça eskidir ve birilerinin buralarda yaşayabilmesi için düzgün bir onarıma ihtiyaçları vardır. Belediyenin harcayabileceği çok parası yoktur ve bir Avrupa fonuna başvurmak ve paranın hazır olması iki yılda alması anlamına gelmektedir.

Eğitim

Okul müfredatı ulusal hükümet tarafından belirlenmektedir. Gençler, alternatif öğretim yöntemleri ve müfredat dışı faaliyetler için daha fazla alan talep etmektedirler. Özellikle daha fazla resmi olmayan/yaygın (non-formal) eğitim yöntemleri istemektedirler. Yerel belediye okulları veliler ve öğrencilerle beraber yönetmektedir.

Medyaya erişim

Tek yerel radyoda günün yarısında ekonomi programları diğer yarısında da siyasi tartışmalar yayınlanıyor, 01:00-05.00 saatleri arasında da müzik yayını yapılıyor. Radyo istasyonunun yönetim kurulunda beş kişi bulunmaktadır. Bunlar belediye başkanı, bölge hakimi, belediye başkanın siyasi rakibi, kültür işleri müdürü ve lise müdürüdür

Kültürel faaliyetler

Diğer ülkelerle düzenlenen bir çok değişim programları ve kültürel kutlamalar olmasına rağmen, halen bir çok eksiklik bulunmaktadır; örneğin kültürlerarası etkinlikler, geziler, farklı ülkelerden veya ana akım dışındaki sanatçılarla konserler. Bu tür etkinlikler bazı STK'ların dışında şehrin Kültür İşleri ve Kültürel

Mirası Tanıtma dairesi tarafından düzenlenmektedir.

İstihdam olanakları

Karmaşa şehrinde gençlerin işsizlik oranı oldukça yüksektir ve bu da gençlerde ciddi hoşnutsuzluğa sebep olmaktadır. Yaratılan az sayıda iş imkanı eski belediye başkanının arkadaşlarına ve yakınlarına verildi. Gençlerin, zaten sınırlı olan ve hepsi için yeterli olmayan açık kadrolara erişimi yoktur.

Sağlık konularıyla ilgili bilgiler

Sağlık koruma bilinci yoktur ve küçük bir toplumda yaşayan bu insanlar, üreme sağlığı ve cinsel ilişki ile bulaşan hastalıklara karşı korunma konularıyla ilgili sorular sormaya çekinmektedirler. Kentin tek eczanesinin de kimin ne aldığı üzerine dedikodu yapması yardımcı olmamaktadır.

Gençlik politikası

Kararlarının belediye meclisince dikkate alınması zorunlu olan gençlik konseyleri kurulmasına ilişkin yeni bir ulusal yasa vardır. Karmaşa şehri oy kullanan genç oranının en düşük olduğu şehirdir ve yeni belediye başkanı bunun siyaset kültürü eksikliği olduğunu inanmaktadır.

Aşırı alkol tüketimi

Karmaşa kenti bölgede alkol bağımlısı genç oranının en yüksek olduğu şehirdir. Bu her gün kavgalara ve gençlerin sağlığının bozulmasına neden olmaktadır. Acil müdahale gerekmektedir.

Bir gençlik kulübü kurulması

Karmaşa şehrinde, etkinlikler için alan, internet erişimi, sosyal ve serbest zaman etkinlikleri sunan bir gençlik kulübü bulunmamaktadır. Gençlerin takıldığı sadece bir kaç kafe vardır.

Vaka örnekleri yerel koşullara ve grubun özelliklerine göre uyarlanabilir

Jeunessia'yı (Gençlik Ülkesi) Ziyaret	
Başlık	Jeunessia'yı Ziyaret
Konu	Anlamli bir katılım için koşullar
Örnek	Jeunessia'nın mükemmel toplumunu ziyaret edelim
Grup büyüklüğü	10-30
Süre	150 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> - Bazı katılım ilkelerinin tartışılması - Yerel düzeyde gençlerin anlamli katılımlarına zemin hazırlayacak bir alan yaratmanın yollarını aramak - Bu tedbirlerin, katılımcıların kendi şartlarında nasıl kullanılabilceği üzerine derinlemesine düşünmek - Sunum becerileri üzerinde alıştırmaya yapmak
Hazırlık	Katılımcıları beşer kişilik gruplara ayırın
Malzemeler	Kağıt tahtası ve kağıdı (flipchart), kalem, renkli kağıt, yapıştırıcı vb.
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gruplara her birinin, gençlik katılımı için mükemmel koşulların olduğu Jeunessia toplumunu yeni ziyaret etmiş birer heyet olduklarını açıklayın. Her grup diğer gruplarla bu ülkede ne gördüklerini paylaşacaktır. 2. Gruplara, Jeunessia'da başarıyla uygulanmakta olan, tedbirler, uygulamalar, düzenlemeler ve diğer fikirler üzerine görsel bir sunum hazırlamaları için 45 dakikalık süre verin. 3. Heyetleri ziyaretleriyle ilgili raporlarını sunmaya davet edin 4. Pano kağıdına, sunumlarda ortaya çıkan yerel düzeyde gençlik katılımını destekleyen tüm fikirleri ve önlemleri yazın. 5. Genel oturumda görüşleri ve yorumları tartışın 6. Katılımcılara, bu tedbirlerin hangilerinin kendi toplumlarında uygulanabileceğini bireysel olarak düşünmelerini isteyin.
Sorgulama ve değerlendirme	<p>Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gençlik katılımı için mükemmel bir toplum olan Jeunessia'ya yaptığınız ziyareti hayal ederken neler hissettiniz? 2. Bu ülkede uygulanan tedbirler ne kadar gerçekçidir (küçük grupların önerdiği ve sunduğu önlemler ne kadar gerçekçidir?) 3. Heyetlerin yaptığı sunumlarının kalitesi ne düzeydedir? Bu tür bir sunum belediye başkanına veya toplum liderlerine karşı yapılabilir mi, yoksa biraz daha geliştirilmesi mi gerekir?
Uyarlamalar	Bu faaliyet delegasyonların sunumlarının kalitesi üzerinde daha fazla odaklanabilir, çünkü bu tür sunumlar, yerel düzeyde yandaş kazanmak ve ortaklıklar oluşturmak açısından önemli olabilir.

Katılım Kartopu	
Başlık	Katılım Kartopu
Konu	Katılımı tanımlama Karar alma süreçlerine katılım
Örnek	Gençlik katılımının senin için anlamı benimkiyle aynı mı?
Grup büyüklüğü	8, 16 veya 24
Süre	60 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> - Gençlik katılımı üzerine farklı anlayışların ifade edilmesi - Gençlik katılımının farklı algılanışları, kavramları ve boyutları üzerine derinlemesine düşünme - Katılımcıların karar alma süreçlerine katılımlarının tartışılması
Hazırlık	-
Malzeme	Kağıt tahtası (flipchart), tahta kalemleri (marker)
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Katılımcılardan, gençlik katılımı tanımlarını bir kağıda yazmalarını isteyin (bireysel çalışma) 2. İkili çalışma için katılımcılar kendilerine bir eş bulurlar. Önce kendi tanımlarını birbirlerine sunarlar daha sonra ortak bir tanım üzerinde anlaşmalıdırlar. 3. Sonra her çift kendine başka bir çift bularak dört kişilik bir grup oluştururlar. Çiftler önce kendi tanımlarını paylaşırlar daha sonra grubun dört üyesinin de kabul edeceği bir tanım üzerine anlaşılırlar. 4. Daha sonra iki grup bir araya gelerek sekiz kişilik bir grup oluştururlar. Gruplar daha önce anlaştıkları tanımları paylaşırlar ve tüm grup üyelerinin kabul edeceği ortak bir tanım üzerine anlaşılırlar. 5. Daha sonra genel oturumda tüm gruplar kendi tanımlarını sunarlar. Her sunumun ardından yorumlar ve açıklamalar için zaman tanınır. 6. Katılımcılara karşılaştırebilmeleri için bazı 'resmi tanımları' sunun

Sorgulama ve değerlendirme	<p>Sonuçlar (tanımlar) üzerine tartışma</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farklı grupların tanımları ne ölçüde benzer? 2. Ana farklılıklar neler? 3. Bu tanımlar gençlik katılımının hangi yönleriyle ilişkili? 4. Ortak tanımlar bulmak ne kadar zordu? Neden? 5. Ortak bir anlaşmaya varmak için ne ölçüde taviz vermeye veya kendi tanımınızın bazı kısımlarından vaz geçmeye hazırınız. <p>Karar alma süreçlerinin sorgulanması:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farklı aşamalarda (ikili, dörtlü, sekizli gruplarda) tanımları şekillendirilmesindeki rolünüz neydi? Bunun hakkında nasıl hissetiniz? 2. Katılmanız için istediğiniz ya da ihtiyacınız olduğu kadar bir alana sahip miydiniz? Eğer sahip olamadıysanız neden? 3. Katılımınıza yardımcı olan şeyler nelerdi? 4. Katılımızı zorlaştıran şeyler nelerdi? 5. Genel tartışmada sunulan katılım tanımları sizin bu egzersizde deneyimlediğiniz katılımınız ile ne kadar ilişkili/uygun?
Uyarlamalar	<p>Süreci izleyecek ve daha sonra grupların nasıl işlediği ve hangi stratejileri kullandıklarına ilişkin geri bildirim vermek üzere bir kaç gözlemci bulunması ilginç olabilir. İnsanlar her zaman kendi rollerinin veya davranış tarzlarının farkında olamayabiliyorlar.</p>

Katılım merdiveni	
Başlık	Katılım merdiveni Kaynak: Yerel ve Bölgesel Düzeyde Katılım Projelerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması Eğitim Kursu, EYC (AVRUPA GENÇLİK MERKEZİ), Strasburg, 2005.
Konu	Katılımcı Projelerin Uygulanması
Örnek	Projeniz ne kadar “katılımcı” bir projedir?
Grup büyüklüğü	Herhangi bir büyüklükte olabilir
Süre	90 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> - Bir proje çerçevesinde muhtemel gençlik katılım dereceleri üzerinde düşünmek - Katılım merdiveni kavramının tanıtmak - Gençlerin projelere katılım derecesinin değerlendirilmesi için bir çerçeve oluşturmak • Katılımcı proje kriterleri için fikir toplamak
Hazırlık	Roger Hart’ın katılım merdiveninin büyük bir resmi bir kağıdın üzerine çizilmeli (veya bantlarla yere yapıştırılarak resmedilmelidir).
Malzemeler	Yok
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gençlik katılım dereceleri/düzeyleri kavramının ve katılım merdiveni modelini tanıtır. 2. Katılımcılardan, katılım merdiveninin hangi basamağının kendi projelerinde ve toplumlarındaki gençlik katılımı derecesini en iyi şekilde temsil ettiğini düşünmelerini isteyin. 3. Katılımcılardan, merdivendeki ilgili basamağın yanında durmalarını isteyin 4. Katılımcılara görüşün: projeniz katılım merdiveninin neresinde yer alıyor? Bunu nereden biliyorsunuz? 5. Katılımcıları, gençlerin projelerine daha yüksek seviyede katılmalarını sağlamanın olası yolları hakkında beyin fırtınası yapmaya davet edin. 6. Bireysel düşünme: beyin fırtınasında ortaya çıkan fikirlerden hangilerini kendi projemde kullanabilirim? Neden ve nasıl?
Sorgulama ve değerlendirme	Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun: <ol style="list-style-type: none"> 1. Katılım merdiveni modelini kendi çalışmalarınızda ve kendi durumunuzda ne kadar yararlı buluyorsunuz? 2. Bu modelin sınırları nelerdir?

Kolaylaştırıcılar için ipuçları	Bu etkinliğin amacının merdivenin en üst basamağına ulaşmak olmadığını ve en üst basamakların en iyi basamaklar anlamına gelmesi gerektiğini açıklayın! Ayrıca, merdiveni numara vermeden ve sıralama yapmadan ya da merdiven dışında bir şekil de kullanabilirsiniz.
Uyarlamalar	Bu faaliyet sadece gençlik projeleriyle değil, gençlerin farklı kuruluş ve kurumlardaki katılımıyla ilgili de olabilir.
Ek belgeler	Katılım merdiveni kavramının tanımı (kaynak: Bu el kitabının 1. Bölümü)

-----> **KATILIM MERDİVENİ – Açıklama**

Uyarlanmıştır: Heart, R. Kuklalıktan yurttaşlığa çocukların katılımı, UNICEF Innocenti Araştırma Merkezi, Floransa, 1992.

8. Basamak: Ortak karar alma

Projeler veya fikirler, yetişkinleri karar alma sürecine ortak olarak davet eden gençler tarafından başlatılır.

7. Basamak: Gençlerin başlattığı ve yönettiği

Proje ve fikirleri gençler başlatır ve yönetir. Yetişkinler gerekiyorsa destek vermek üzere davet edilebilirler, ancak proje, yetişkinlerin müdahalesi olmaksızın yürütülebilir.

6. Basamak: Yetişkinlerin başlattığı, ortak karar alma

Projeleri yetişkinler başlatırlar ancak gençler karar alma sürecine ve sorumlulukları paylaşmaya eşit ortaklar olarak davet edilirler.

5. Basamak: Gençlere danışılması ve bilgilendirilmesi

Projeler yetişkinlerce başlatılıp yönetilir ancak gençler önerilerde bulunmaya davet edilirler ve bu önerilerin nihai kararlara veya sonuçlara katkısından haberdar edilirler.

4. Basamak: Gençlerin görevlendirilmesi ve bilgilendirilmesi

Projeler yetişkinler tarafından başlatılır ve yönetilir. Gençler proje içindeki belirli bazı rol ve görevleri üstlenmeye davet edilirler. Gençler bu projelerde gerçekte ne kadar etkileri olduğunun bilincindedirler.

3. Basamak: Gençlerin kuklalaştırılması (sembolik katılım / tokenizm)

Gençlere projelerde bazı görevler verilir ancak alınan kararlarda gerçek bir etkileri yoktur. Burada gençlerin katıldığı yanılsaması yaratılır (kasten veya bilmeyerek) ancak aslında gençlerin ne yaptıkları ve nasıl yaptıkları konusunda bir söz hakları yoktur.

2. Basamak: Dekor olarak gençler

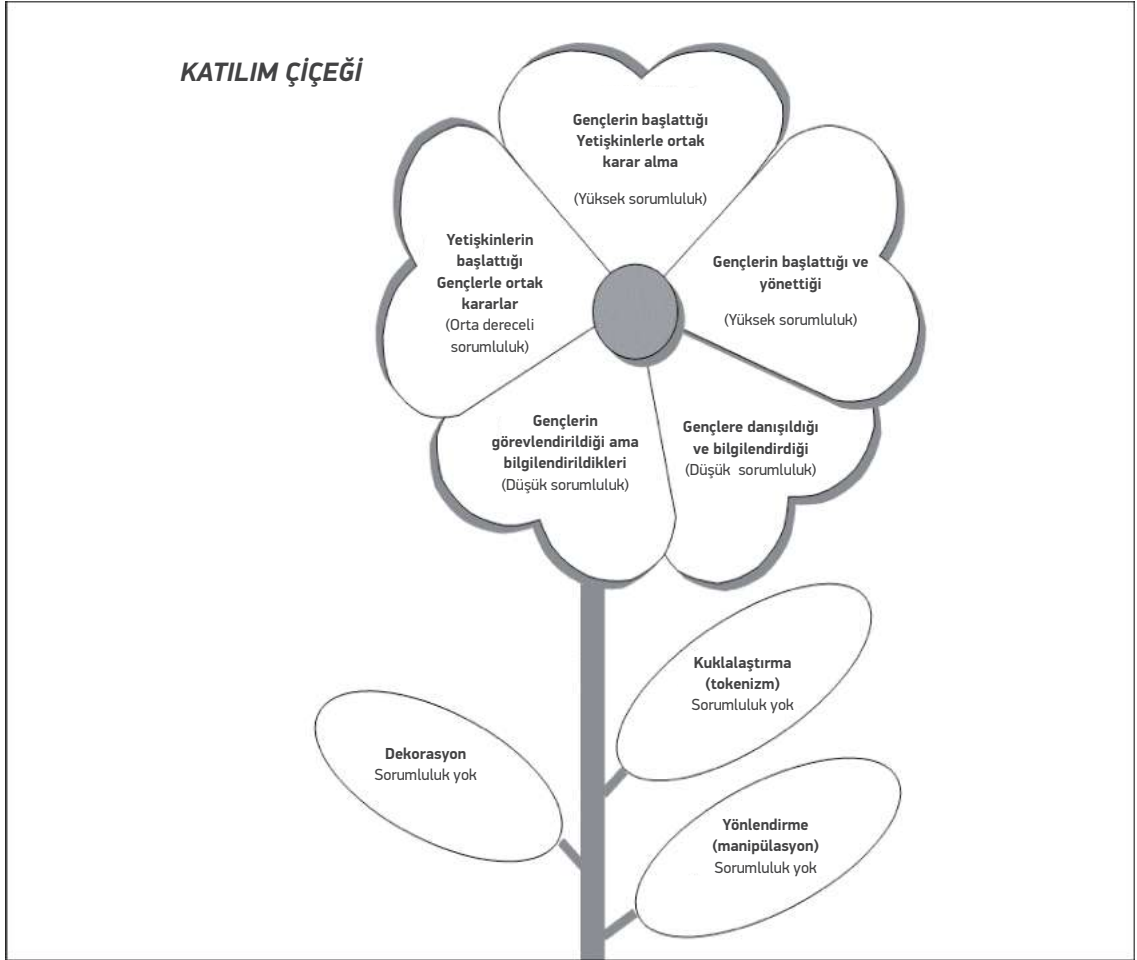
Projede imkanı kısıtlı bir grup olarak gençleri temsil edecek gençlere ihtiyaç vardır. Bu gençlerin (orada bulunmalarından başka) anlamlı bir rol veya görevleri bulunmamaktadır –dekor icabı kullanılan diğer şeyler gibi—projede veya kuruluşta, dışardakiler tarafından kolaylıkla görülebilecekleri bir yere yerleştirilirler.

1. Basamak: Gençlerin yönlendirilmesi (Manipülasyon)

Gençler projelere katılmaya davet edilirler ancak gerek kararlarda gerekse bunların sonuçları üzerinde gerçek bir etkileri olmaz. Aslında projede yer almalarının, bir yerel seçimi kazanmak, bir kuruluşla ilgili daha iyi bir izlenim yaratmak veya gençlik katılımını destekleyen bazı kurumlardan fon almak gibi başka bir nedeni vardır.

----> **KATILIM ÇİÇEĞİ – Açıklama**

Kaynak: Gençlik ve Cinsellik için SEÇENEK (CHOICE) Vakfı, Hollanda, Roger Hart'ın Katılım Merdiveninden esinlenilmiştir.

Katılım şeması	
Başlık	Katılım şeması Kaynak: Clare Lardner, Clarity company www.clarity-scotland.pwp.blueyonder.co.uk
Konu	Projelerde güç katılıma karşı (güç mü katılım mı?)
Örnek	Güç kimde?
Grup büyüklüğü	Herhangi bir büyüklükte olabilir
Süre	60 dk.
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> - Katılım boyutlarının karmaşıklığını anlamak - Farklı katılım şekilleri veya belirli projeler tarafından sunulan güçlendirmenin derecelerini değerlendirmek - Çeşitli katılım şekillerini birbiriyle karşılaştırmak için somut bir araç sağlamak
Hazırlık	Katılım şeması çıktılarına dayalı olarak, “katılımın belirginlik modeli” kısa sunumu.
Malzemeler	'katılım şeması belirginlik modeli' çıktıları
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Katılımcılardan, dahil oldukları belirli bir gençlik projesini düşünmelerini isteyin. Katılımın belirginlik modelini kullanarak, bu projede yetişkinlerin ve gençlerin ne derecede güç sahibi olduklarını değerlendirmelidirler. 2. Katılımcılardan, çalışmalarının sonuçlarını dörder kişilik gruplar halinde paylaşmalarını isteyin. 3. Yorum yapmak, görüşünü açıklamak ve soru sormak isteyenlere alan tanıyın. 4. Şu konuda bir tartışma başlatın: “Bir projedeki güç ilişkileri gençlerin bu projeye katılımını nasıl etkilemektedir?”.
Sorgulama ve değerlendirme	<p>Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yaptığınız değerlendirme sonuçları sizi şaşırttı mı? Neden? 2. Projenizle ilgili yeni bir şey öğrendiniz mi? Ne öğrendiniz? 3. Gençlik çalışmalarınızda bu modeli ne derece yararlı buluyorsunuz? 4. Aktörler arasında ideal bir güç paylaşımı için sizce gerekli olan nedir?
Ek belgeler	Katılımın belirginlik modeli çıktıları

Katılımın belirginlik modeli

Kaynak: Clare Lardner, Clarity company www.clarity-scotland.pwp.blueyonder.co.uk

Proje fikri yetişkinler tarafından ortaya atılır	←→	Proje fikri gençler tarafından ortaya atılır
Gündemin ne olacağına (neyin üzerine tartışılacağına) yetişkinler karar verir	←→	Gündemin ne olacağına (neyin üzerine tartışılacağına) yetişkinler karar verir
Kararları yetişkinler alır	←→	Kararları yetişkinler alır
Karar almak için gerekli bilgilerin çoğuna yetişkinler sahiptir	←→	Karar almak için gerekli bilgilerin çoğuna yetişkinler sahiptir
Kararları uygulamak için yetişkinler harekete geçer	←→	Kararları uygulamak için yetişkinler harekete geçer
Katılım yapısı yetişkinlerin çalışma tarzını kopyasıdır (daha resmi)	←→	Katılım yapısı yetişkinlerin çalışma tarzını kopyasıdır (daha resmi)
Güç yetişkinlerde	Güç ikisi arasında paylaşılmıştır	Güç gençlerde

Katılımın Zaman Çizelgesi	
Başlık	Katılım Zaman Çizelgesi Kaynak: bilinmiyor
Konu	Gençlik katılımı konusundaki bireysel deneyimlerin anlatılması
Örnek	Sizin hikayeniz ne?
Grup büyüklüğü	4-25
Süre	30 - 60 dk.
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> - Katılımcıların katılım konusundaki deneyimlerinin paylaşılması - Bireylerin, bazı kuruluşların veya yerel toplumların yaşamına katılmalarının farklı yolları üzerine derinlemesine düşünülmesi - gençlik katılı katılımı alanında daha fazla yer almanın planlanması için bir temel oluşturulması
Hazırlık	Yok
Malzemeler	Tüm katılımcıların katılım zaman çizgilerini çizebilmeleri için çok büyük bir kağıt parçası; Çok sayıda renkli kalemler, tahta kalemi (marker), renkli kağıt, makas, yapıştırıcı, bant, eski dergilerden resimler vb.
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Katılımcılar mevcut malzemeleri kullanarak, gençlik katılımı konusundaki en önemli deneyimlerini anlatan kilometre taşlarını gösterecek bir zaman çizelgesi oluşturmaları, örneğin: <ul style="list-style-type: none"> - Kuruluşlara, gruplara veya topluma nasıl ve ne zaman katıldıkları - Gençlik katılımının güçlendirilmesine ve yaygınlaştırılmasında nasıl ve ne zaman yer aldıkları 2. Katılımcılar zaman çizgilerini sunarlar ve gençlik katılımı alanındaki tecrübelerinden bahsederek.
Sorgulama ve değerlendirme	<p>Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaman çizelgelerinde en çok ne çeşit katılım deneyimi yer almıştır? 2. Kendiniz de dahil olmak üzere gençleri katılmaya teşvik eden etkenler nelerdir? 3. Herkesin takvimini gördükten sonra, sizin zaman çizginizde yer vermediğiniz ama eklemiş olabileceğiniz unsurlar var mı? 4. Zaman çizgilerinde listelenen her şey sizce katılımcı mı? Nasıl?
Kolaylaştırıcılar için ipuçları	<ul style="list-style-type: none"> - Katılımcılardan, zaman çizelgelerini hazırlarken koydukları unsurların merkezi bir noktada buluşacak şekilde (örneğin güneş ışınları ve ortalarında bir güneş gibi) oluşturmalarını isteyin. Bu merkezi nokta sizin eğitim etkinliğinizi temsil edecektir. - Grup 16 kişiden büyükse, çizimler ve sunumlar daha küçük gruplarda yapılabilir.
Uyarlamalar	Katılım zaman çizgileri belirli katılım biçimleri, belirli düzeyler (Avrupa düzeyinde, ulusal, yerel düzeyde) gibi katılımı ilgili daha belirli alanlara daha fazla odaklanabilir.

Olmazsa ne olur?	
Başlık	Olmazsa ne olur?
Konu	Gençlik katılımının önündeki engeller
Örnek	Olmazsa ne olur?
Grup büyüklüğü	Herhangi bir büyüklükte olabilir
Süre	90 dk.
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> - Katılımın önündeki engelleri keşfetmek - Katılım yetersizliğinin doğuracağı sonuçları anlamak - Yaratıcılığı geliştirmek
Hazırlık	Katılımcıları 4-6 kişilik gruplara ayırın
Malzemeler	Pano kağıtları (flipchart) ve tahta kalemleri (marker)
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Küçük gruplar, yerel düzeyde gençlerin katılmamasının sonuçları üzerine beyin fırtınası yaparlar (yani, katılım olmazsa ne olur?) 2. Gruplar olası sonuçları canlandırmak için kısa bir tiyatro oyunu hazırlarlar 3. Grupların her biri oyunlarını diğer gruplara sunarlar; diğer gruplar da oyunun tam olarak ne ile ilgili olduğunu anlamaya çalışır
Sorgulama ve değerlendirme	<p>Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gördüğünüz sahnelerden herhangi biri kendi yerel toplumunuzda yaşadıklarınızı hatırlatıyor mu? Hangisi? Sonuç ne olmuştu? 2. Gençlik katılımını tıkayan unsurlar veya engeller neler olabilir? 3. Bunlar yerel bağlamda nasıl ele alınabilir?
Uyarlamalar	<ul style="list-style-type: none"> • Oyunlar/performanslar, konuşma olmadan oynanabilir. Böylece faaliyet, daha çok katılımcıların tavırları üzerinde odaklanabilir • Katılımcıların performansları bir forum tiyatrosu⁶⁷ şeklinde gerçekleştirilebilir. Bu durumda aktörlerin sahnedeki rolleri tekrarlaması ve diğer katılımcıların da oyuna katılarak aktörlerden birinin yerine geçmesi mümkün olur. Böylece bütün performanslar etkileşimli bir biçimde oynanabilir ve olası çözümler için çeşitli fikirleri dahil edebilir. • Aynı faaliyet, gençlik katılımının yararlarını keşfetmek için de kullanılabilir

67. Çevirmen notu: Forum tiyatrosu ya da diğer adıyla ezilenlerin tiyatrosu Augusto Boel tarafından yaratılmış ve seyircilerin oyuna girebildikleri bir tekniktir. Gençlik çalışmalarında bu yöntem özellikle gençlerin yaşadıkları olumsuzlukları, zor durumları resmetme ve çözüm önerileri geliştirmek için sıklıkla kullanılır.

Politika Elmas'ı	
Başlık	Politika Elmas'ı
Tema	Gençlik katılımını güçlendiren yerel politikalar
Örnek	En önemli olan nedir?
Grup büyüklüğü	Herhangi bir büyüklükte
Süre	90 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> - Yeniden düzenlenmiş şartın içeriğinin tanıtılması - Gençlik katılımını güçlendiren yerel politikaların incelenmesi - Katılımcıların çevrelerindeki yerel politikalar üzerine tartışmayı teşvik etmek - Müzakere becerilerinin geliştirilmesi
Hazırlık	'Politika Elmas'ı' etkinliğine katılan her küçük grup için bir kart setinin çoğaltılması
Malzemeler	Her grup için bir kart seti
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Katılımcılara 'yerel politika' teriminden ne anladıklarını sorun. 2. Yeniden düzenlenmiş Şartta ele alınan sektörel politikaları kısaca tanıtırın 3. Katılımcıları aynı bölgeden (Avrupa içinde veya aynı ülke içinde) gelen 4'er kişilik gruplara ayırın ve her gruba bir kart seti verin. 4. Yapılacak işlemleri açıklayın. Her grup, kartların üzerindeki politikaların kendi durumlarıyla ne kadar ilgili olduğunu kısaca tartışmalıdır. Daha sonra da bu politikalardan bölgelerindeki gençler için hangilerinin en ilgili ve hangilerinin en az en az ilgili olduğunu müzakere etmelidir. Daha sonra bu politika kartları bir elmas şeklinde yerleştirilmelidir. En ilgili politikanın yer aldığı kart, elmas şeklinin en üst köşesine yerleştirilmelidir, bunun altına ikinci sırasında ilgili olan 2 kart yerleştirilmelidir. Elmas şeklinin ortasına orta düzeyde ilgili olan politikalar yerleştirilir, bunların altına, nispeten daha az ilgili olan 2 politika kartı yerleştirilir, en alta da en az ilgili olan politikanın yazılı olduğu kart yerleştirilmelidir. 5. Gruplardan, kendi elmaslarını diğerlerine sunmaları ve seçimlerini açıklamalarını isteyin.

Sorgulama ve değerlendirme	Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun: 1. 'Sizin için 'ilgili' ne anlama geliyor? Bu egzersiz için bu kelimeyi nasıl tanımladınız? 2. Tüm gruplar için en 'ilgili' kabul edilen politikalar hangileridir? Neden? 3. Elmaslar arasındaki farklar nelerdir? 4. Yerel politikalar gençlerin katılımını nasıl etkilemektedir? 5. Yaptığınız çalışmanın sonuçlarından memnun musunuz? Neden? 6. Yapılan tüm müzakere sürecinde sizin etkiniz neydi? 7. Bu çalışmadan ne öğrendiniz?
Uyarlamalar	1. Şartın sektörel politikalarını tanıtmak yerine, kolaylaştırıcı, katılımcılara, yerel toplumlarında veya bölgelerinde gençler için önemli olan hangi politikaların var olduğunu sorabilir. 2. Eğer katılımcılar şarta aşınaysalar kolaylaştırıcı
Ek belgeler	Politika dörtgeni—örnek kart seti

----> **POLİTİKA ELMAS'I—örnek kart seti**

Spor, serbest zaman, örgütlü yaşam için politika	Gençlik İstihdamını destekleyen politika
Kırsal bölgeler için özel politika	Gençlik katılımını destekleyen eğitim politikası
Sürdürülebilir kalkınma ve çevre politikası	Ayrımcılık karşıtı politika
Ulaştırma politikası	Sağlık Politikası
Hareketlilik ve değişimler için politika	

Şart Üzerine Rol Oyunları

Başlık	Şart Üzerine Rol Oyunları Kaynak: Yerel ve Bölgesel Düzeyde Katılım Projelerinin Oluşturulması ve Uygulanması Eğitim Kursu, EYC (AVRUPA GENÇLİK MERKEZİ), Strazburg, 2005.
Konu	Gerçek yaşamda Şart
Örnek	Şartın günlük yaşamda denenmesi
Grup büyüklüğü	10+
Süre	40 dakika
Hedefler	<ul style="list-style-type: none"> - mevcut durumlar Şart kullanılarak nasıl değiştirilebileceğinin gösterilmesi - Şartın kullanılabilirliği, gençlerin yaşamlarının farklı yönleri üzerine deneyimlenmesi
Hazırlık	Yok
Malzemeler	Çeşitli rollerin olduğu çıktıları Katılımcıların hayal gücüne bağlı olarak diğer malzemeler de gerekebilir
Yönergeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. 4-5 kişilik gruplar oluşturun. Belirli bir durumu canlandıracaklarını söyleyin. 2. Rollerini farklı gruplara dağıtın 3. Katılımcılardan şartın hangi bölümünün bu belirli durumla ilgili (ya da bu duruma uygun) olduğuna bakmalarını isteyin. 4. Gruplara, oyunlarını hazırlamak için birkaç dakika zaman verin. 5. Gruplardan, bir çözüm bulmak için yeniden düzenlenmiş şartı kullanarak bu durumu canlandırmalarını isteyin. 6. Katılımcıları, sunulan durumlar ve çözümler üzerine görüşlerini paylaşmaya davet edin.
Sorgulama ve değerlendirme	Katılımcılara aşağıdaki soruları sorun: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bu egzersizin amacı neydi? 2. Bu egzersizde şart, bir araç olarak nasıl kullanılabilir? 3. Yapılan kısa oyunlarla (skeç) kendi kişisel durumunuz arasında nasıl ilişkilendirebilirsiniz?
Uyarlamalar	Rollerin daha canlı olmasını sağlamak için, durumları canlandırmak üzere karikatürler kullanılabilir (ekteki örneklere bakın)

Şart Üzerine Rol Oyunları - Dağıtılacak çıktılar

Barınma

Ütopya 'da barınma durumu yetersizdir. Gençlerin mali güçlerinin karşılayabileceği çok az sayıda barınma imkanı mevcuttur. Belediye barınma hakkında bilgi sağlamamakta ve bütçe kısıtlamaları nedeniyle herhangi bir barınma hizmeti sunma konusunda isteksizdir. Ekip, şartın genç dostu sürümünde barınma ilgili bölümü okuduktan sonra, Ütoya 'daki barınma konusundaki kötü duruma karşı gösteri yapan bir grup genci canlandıracaktır. Yerel yönetimden bir temsilci gelir ve bu yaygaranın neden olduğunu sorar. Gençlik temsilcisi şartta ilgili bölümleri ifade eder

Eğitim

Ütopyadaki gençlerin eğitime erişimi vardır. Gençlere, sınıf gezileriyle ilgili fikirleri sorulurken okulun yönetimi ile ilgili herhangi bir konuda yorum yapmaya davet edilmezler (bu bir sembolik katılım/tokenizm örneğidir). Öğretmenler ve okul idarecileri ellerindeki gücü bırakmak istemezler ve gençlerin okul yönetimi konusunda ciddiye alınacak yeterlilikle sorumlu davranmadıklarını iddia etmektedirler. Okul idarecileri hatta gençlerin bu konularda yer almak için demokratik haklarını sorgulamaktadırlar. Bir öğrenci ile bir öğretmen arasında bir tartışma yaşanmaktadır. Öğrenci, öğrenci konseyi için daha fazla hak talep etmektedir. Öğretmen hak vermeyi istememektedir ve gençlerin sorumluluk almaya hazır olmadıkları konusunda ısrar etmektedir. Yerel yönetimden bir temsilci şartta ilgili bölümlerle birlikte öğrencinin görüşünü destekleyecek şekilde devreye girer.

Medya

Ütopya 'daki gençlerin medyaya erişimi sınırlıdır özellikle de basılı medyaya, ancak televizyon ve radyoya erişimleri hiç yoktur. Yerel TV kanalı belediyeye ait ve belediye tarafından yönetiliyor olmasına rağmen, gençlerin yeteri kadar profesyonel olmadıklarını ve pahalı ekipmanları kullanabilecek kadar güvenilir olmadıklarını iddia etmektedirler. Ekip bir odanın ortasında oturup televizyon seyretmektedirler ve şu tarzda söylemleri vardır "bu saçmalığa neden etki edemiyoruz". Bir gençlik örgütü üyesi genç, kuruluşunun bu konuyla yerel yönetimle birlikte ilgileneceğini belirtir. Yerel yönetim medyanın tüm kuşaklar için hizmet verdiği, ancak bu cihazları kullanma izni verilebilecek kadar güvenilir olmadığı cevabını verir. Gençlik örgütü şarttaki, yerel yönetimlerin sağlamaları gereken destek, eğitim vb. gibi konuların önemiyle ilgili bölümlere dikkat çeker.

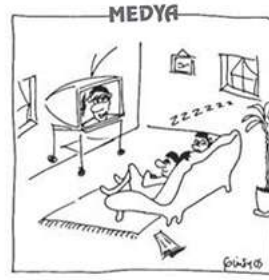
Gençlik meclisi

Ütopya ülkesinde iki yıldır bir gençlik meclisi vardır. Bu meclisin, öneri sunma hakkı vardır ve bu öneriler kent meclisi (belediye meclisi) tarafından dikkate alınmalı ve karşılık verilmelidir. Belediye meclisi, gençlik meclisini, bölgede yaşayan gençlerin ihtiyaçları ve istekleri hakkında ilk elden bilgi alabilecekleri bir araç olarak görmektedir. Ekip, belediye meclisi genel oturumunda, ortada bir çember olacak şekilde gençlik meclisini oluştururlar ve şartta ortaya konan ayrımcılık karşıtı politikaları tartışırlar. Bir temsilci bu tartışmayı belediye başkanına sunar. Belediye başkanı da karşılık olarak şartta tavsiye edilen bazı çözümleri uygulamayı önerir.

Dikkat: Yukarıdakiler sadece örnek olarak verilmiştir. Gruba bağlı olmak üzere başka sektörel politikaları ve örnekleri kullanmak isteyebilirsiniz ve rolleri uyarlayabilirsiniz.

Şart üzerine rol oyunları

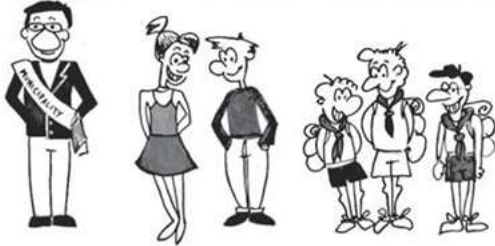

AKTÖRLER

YEREL YÖNETİMLER

GENÇLER

GENÇLİK ÖRGÜTLERİ

Kaynakça

Advocacy kit, Advocates for Youth, Washington, DC, n.d. Boukobza, E., Keys to participation. A practitioners' guide, Council of Europe, 1998.

Co-management. A practical guide. Seeking excellence in youth participation at a local level, Peace Child International, 2006.

Discussing global issues: what is participation? UNICEF, United Kingdom, 2004.

Doorley, J., "Synthesis report on the work of the Council of Europe's Directorate of Youth and Sport in the field of youth participation and democratic citizenship between 2003 and 2005 and an analysis of current trends in youth participation and recommendations for future action", CDEJ(2006)4, Strasbourg, 2006.

Dussap, A. and Merry, P., (eds), "Project management T-kit", Council of Europe and European Commission, 2000.

Forbrig, J. (ed.), Revisiting youth political participation, Council of Europe, 2005. Golombek, S. (ed.), What works in youth participation: case studies from around the world, International Youth

Foundation, 2002.

Hart, R. A., Children's participation from tokenism to citizenship, UNICEF Innocenti Research Centre, Florence, 1992.

Jans, M. and De Backer, K., Youth(work) and social participation. Elements for a practical theory, Flemish Youth Council JeP!, Brussels, 2002.

Kirby, P. and Bryson, S., Measuring the magic? Evaluating and researching young people's participation in public decision-making, Carnegie Young People Initiative, London, 2002.

Kovacheva, S., Keys to youth participation in eastern Europe, Council of Europe, 2000. Lauritzen, P., "Essentials of a youth policy in the Council of Europe", unpublished paper, 2006.

Marx, M., Finger, W. and Mahler, H. (eds), Youth participation guide: assessment, planning, and implementation, Family Health International, 2005.

McAuley, K. and Brattman, M., Hearing young voices. Executive summary, Open Your Eyes to Child Poverty Initiative, Ireland, 2002.

McGachie, C. and Smith, K., Youth participation case studies, Ministry of Youth Affairs, New Zealand, 2003.

Networking for policy change. An advocacy training manual, The Policy Project, 1999. People @ participation. How to put citizens at the heart of decision-making, Involve, 2005. Torjman, S., What is policy?, Caledon Institute of Social Policy, 2005.

Weafer, J., (prep.) and Woods, M. (ed.), "Jigsaw of advocacy", COMHAIRLE, 2003. Young voices. Guidelines on how to involve children and young people in your work, The National Children's Office, Ireland, 2005.

Youth participation handbook for organisations. A guide for organisations seeking to involve young people on boards and committees, Government of South Australia Office for Youth, 2003.

Youth policy formulation manual, United Nations, New York, 1999.

İletişim

Gençlik ve Spor Müdürlüğü Avrupa Gençlik Merkezi Strazburg
Directorate of Youth and Sport European Youth Centre Strasbourg
30, rue Pierre de Coubertin F-67000 Strasbourg
Tel.: +33 (0)3 88 41 23 00
Fax: +33 (0)3 88 41 27 77/78
e-posta: youth@coe.int
www.coe.int/youth

Avrupa Gençlik Vakfı
European Youth Foundation
30, rue Pierre de Coubertin F-67000 Strasbourg
Tel.: +33 (0)3 88 41 20 19
Fax: +33 (0)3 90 21 49 64 e-posta: eyf@coe.int

Avrupa Gençlik Merkezi Budapeşte
European Youth Centre Budapest
Zivatar utca 1-3 H-1024 Budapest
Tel.: +36 1 438 10 60
Fax: +36 1 213 40 76
e-posta: eycb.secretariat@coe.int
www.eycb.coe.int

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi
Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe
Council of Europe F-67075 Strasbourg Cedex
Tel.: +33 (0)3 88 41 21 10
Fax: +33 (0)3 88 41 27 51
e-posta: congress.web@coe.int

Toplumsal yaşama katılım, diğer sözleşmelerin yanı sıra, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Çocuk Hakları Sözleşmesinde temel bir insan hakkı olarak kabul edilmiştir. Toplumsal yaşama katılım aynı zamanda insan haklarının temel ilkelerinden biri olup, tüm insanlar açısından, etkili demokratik yurttaşlık için bir koşuldur. Gençliğin toplumsal yaşama katılımı bir amaç değil, gençlerin yaşamlarında olumlu değişimler sağlamaya ve daha iyi demokratik toplumlar inşa etmeye yönelik bir araçtır.

Avrupa Konseyinin gençlik politikasının gayesi gençlere toplumun tüm unsurlarında tam anlamıyla rol almalarını sağlayacak bilgi, beceri ve yetkinlikleri geliştirmelerini mümkün kılacak eşit fırsatları ve deneyimleri sunmaktır. Gençliğin toplumsal yaşama katılımı Avrupa Konseyinin gençlik politikasının merkezinde yer alır ve bu politika gençlik temsilcileriyle yetki paylaşımı biçimi olarak eş-yönetimi içerir.

Gençliğin toplumsal yaşama katılımı Avrupa Konseyinin çeşitli kesimlerinde yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresince 2003 yılı Mayıs ayında kabul edilen Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Bildirgesi gençliğin toplumsal yaşama katılımı açısından standartları oluşturan bir belgedir. Belge gençleri, gençlik konularında çalışanları, gençlik kuruluşlarını ve yerel yönetimleri, Avrupa'nın tümünde yerel ve bölgesel seviyede gençliğin toplumsal yaşama anlamlı bir şekilde katılımını yaygınlaştırma ve geliştirme konusunda destekler.

Bildirgeye göre, katılım, daha iyi bir toplum inşa edilmesine katkıda bulunmak üzere, kararlara katılma ve kararları etkileme, eylem ve etkinliklere katılma hakkı, vasıtası, mekânı ve fırsatı ve gerektiğinde desteği anlamına gelmektedir. "Söz Sende!" adlı el kitabı, bu hakkı Avrupa Konseyi üyesi ülkelerde daha fazla sayıda genç için bir gerçekliğe dönüştürmeye kararlı herkesi desteklemeye yönelik bir eğitim ve pratik uygulama aracıdır.

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Kuruluşun 47 üyesinin 28'i Avrupa Birliği üyesidir. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

www.coe.int

<http://book.coe.int>
ISBN 978-92-871-8167-1
€19/US\$38

